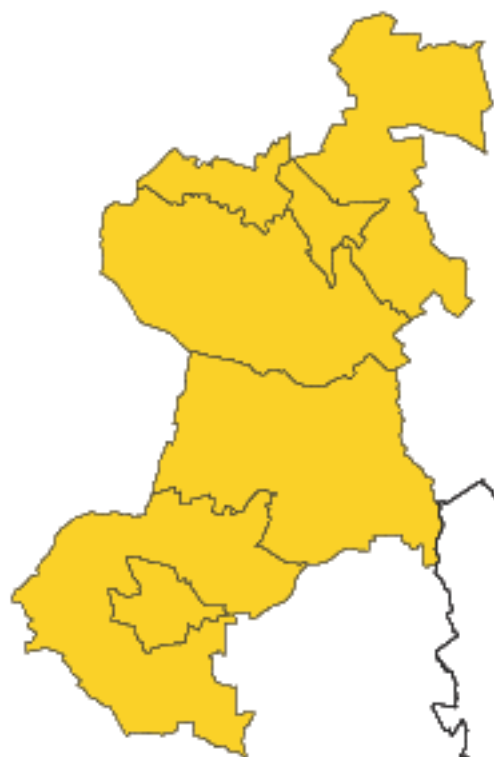

Strategia ZIT

**Partnerstwo
ZIT Kolsko-Turecki**

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Miasto Turek

Miasto Koło

Gmina Turek

Gmina Koło

Gmina Brudzew

Gmina Kościelec

Strategia ZIT

Partnerstwo

ZIT Kolsko-Turecki

Strategia terytorialna

Partnerstwa ZIT Kolsko-Turecki Obszar Funkcjonalny

Opracowanie

Związek Miast Polskich

Zespół autorski

Joanna Misiak-Kędziora, Agnieszka Dłoniak, Małgorzata Pięta, Monika Zenel, Aleksandra Purcel-Kowalska, Marta Woszczyk-Janiak, Kamila Majcherek-Klimas, Monika Ciesielska, Katarzyna Wojtysiak, Mirosław Kwiręg, Wioleta Okulska, Mariusz Grabarczyk, Gabriela Kolenda, Michał Mękowski, Marta Adamczyk-Jańkiewicz, Emilia Kurzawa, Żaneta Siwińska, Marek Szałek, Piotr Górski, Monika Okupna, Tomasz Józefowicz, Dominika Kaszyńska-Fisiak, Agnieszka Waliszek, Krzysztof Nawrocki, Jarosław Wdzięczny – Partnerstwo.

Michał Dulak, Anna Żabińska-Pioterek, Wiesława Kwiatkowska, Adriana Skajewska, Przemysław Cichocki – Związek Miast Polskich

Kierownik projektu CWD

Jarosław Komża

Projekt „Centrum Wsparcia Doradczego 2023” jest trzecią edycją projektu strategicznego pod nazwą Centrum Wsparcia Doradczego, zainicjowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Obecna edycja CWD wdrażana jest przez Fundację Fundusz Współpracy oraz Związek Miast Polskich. Program ma na celu popularyzowanie idei partnerstwa międzysamorządowego oraz budowanie kompetencji samorządów lokalnych do strategicznego planowania rozwoju we współpracy z innymi JST i planowania kompleksowych przedsięwzięć, rozwiązujących problemy rozwojowe i odpowiadających zidentyfikowanemu potencjałowi obszaru partnerstwa. Projekt „Centrum Wsparcia Doradczego 2023” realizowany jest w okresie od lipca do końca grudnia 2023 roku w ramach programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027.

2023 © Związek Miast Polskich

Skład Partnerstwa

1. Miasto Turek
2. Miasto Koło
3. Gmina Turek
4. Gmina Koło
5. Gmina Brudzew
6. Gmina Kościelec

Skład Rady Partnerstwa

1. Romuald Antosik, Burmistrz Miasta Turek – Przewodniczący Rady Partnerstwa
2. Krzysztof Witkowski, Burmistrz Miasta Koło
3. Karol Mikołajczyk, Wójt Gminy Turek
4. Mariusz Rybczyński, Wójt Gminy Koło
5. Cezary Krasowski, Wójt Gminy Brudzew
6. Dariusz Ostrowski, Wójt Gminy Kościelec

Skład Grupy Roboczej

Miasto Turek: Joanna Misiak-Kędziora - Zastępca Burmistrza ds. inwestycji, Agnieszka Dłoniak - Kierownik Wydziału Strategii i Rozwoju, Małgorzata Pięta - Inspektor ds. projektów w Wydziale Strategii i Rozwoju, Monika Zenel - Inspektor ds. projektów w Wydziale Strategii i Rozwoju, Aleksandra Purcel-Kowalska - Kierownik Wydziału Spraw Społecznych, Marta Woszczyk-Janiak - Kierownik Wydziału Inżynierii Miejskiej, Kamila Majcherek-Klimas - Kierownik Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich

Gmina Turek: Gabriela Kolenda - Sekretarz Gminy, Michał Mękowski - Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Zdrowia, Marta Adamczyk-Jańkiewicz - Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Lokalnego, Emilia Kurzawa - Inspektor ds. Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych i Inwestycji

Miasto Koło: Monika Ciesielska - Sekretarz Miasta Koła, Katarzyna Wojtysiak - Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich, Mirosław Kwirąg - Naczelnik Wydziału Działalności Gospodarczej i Promocji Miasta, Wioleta Okulska - Inspektor w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Mariusz Grabarczyk – Naczelnik Wydziału Infrastruktury Technicznej, Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej

Gmina Koło: Żaneta Siwińska - Sekretarz Gminy Koło, Marek Szałek - Samodzielne stanowisko ds. Zamówień Publicznych i Środków Zewnętrznych, Piotr Górski - Samodzielne stanowisko ds. Wodociągów i Kanalizacji, Monika Okupna - Samodzielne stanowisko ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi

Gmina Brudzew: Tomasz Józefowicz - Sekretarz Gminy, Dominika Kaszyńska-Fisiak – Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej. Agnieszka Waliszek - Samodzielne stanowisko ds. Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych

Gmina Kościelec: Krzysztof Nawrocki - Sekretarz Gminy, Jarosław Wdzięczny - Samodzielne stanowisko ds. Funduszy

Spis treści

1. Wstęp	10
1.1. Wprowadzenie	10
2. Synteza diagnozy, analiza uwarunkowań i powiązań strategicznych	12
2.1. Analiza zdiagnozowanych uwarunkowań rozwojowych	12
2.1.1. Wymiar społeczny	12
2.1.2. Wymiar gospodarczy	16
2.1.3. Ocena uwarunkowań transportowych obszaru funkcjonalnego – wyzwania dotyczące zrównoważonej mobilności	20
2.1.4. Wymiar środowiskowo-przestrzenny	32
3. Cele partnerstwa i ich operacjonalizacja	37
3.1. Cele strategii Partnerstwa	37
3.1.1. Cel ogólny Partnerstwa	38
3.1.2. Cele szczegółowe strategii Partnerstwa	41
3.2. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych	44
3.2.1. Działania i typy projektów realizujące cele szczegółowe strategii	44
3.3. Rezultaty strategiczne	47
4. Projekty	49
4.1. Proces identyfikacji i wyboru projektów	51
4.2. Lista projektów	52
4.3. Powiązanie pomiędzy projektami (wiązki projektów)	73
5. Wdrażanie: warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii	79
5.1. Zarządzanie wdrażaniem strategii	80
5.1.1. Forma instytucjonalizacji	80
5.1.2. System zarządzania wdrażaniem strategii	81
5.1.3. Cykl aktualizacji strategii	83
5.2. Monitorowanie i ocena wdrażania	85
5.2.1. Monitorowanie procesu wdrażania Strategii	85
5.2.2. Ocena (ewaluacja) stopnia osiągnięcia celów strategicznych	85
6. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych	86
6.1. Partycypacja społeczna na etapie przygotowywania strategii	89

6.2.	Partycypacja społeczna na etapie realizacji strategii	102
6.3.	Partycypacja społeczna na etapie oceny efektów strategii	103
7.	Źródła finansowania	105
8.	Wykazy i spisy.....	113
8.1.	Spis rycin	113
8.2.	Spis tabel	113

Lokalizacja Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego

1. Wstęp

1.1. Wprowadzenie

Jednym z celów polityki spójności Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej na lata 2021-2027 jest zwiększenie wpływów lokalnych wspólnot na kształtowanie polityki terytorialnej. Cel 5 "Europa bliżej obywateli" skupia się na wzmocnieniu roli samorządów terytorialnych w stymulowaniu procesów rozwojowych w oparciu o działania wynikające ze strategii terytorialnych. Fundamentem do podejmowania tych interwencji jest współpraca samorządów na bazie zawiązywanych partnerstw, w ramach odpowiednich instrumentów terytorialnych polityki spójności, tj. ZIT (zintegrowane inwestycje terytorialne) i IIT (inne instrumenty terytorialne).

Niniejsza strategia terytorialna ZIT partnerstwa sześciu jednostek samorządu terytorialnego – miast Koło i Turek oraz gmin Koło, Turek, Brudzew i Kościelec – tworzących Kolsko-Turecki Obszar Funkcjonalny, stanowi odpowiedź na problemy, potrzeby rozwojowe, wyzwania i szanse wskazane w przeprowadzonej diagnozie obszaru partnerstwa. Strategia i jej proces przygotowywania są zgodne z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027. Strategia zawiera m.in. syntezę diagnozy, cele, do których partnerstwo dąży oraz odpowiadające im kierunki działań, wskaźniki, listę projektów wraz z informacją o ich wyborze, źródła finansowania i opis systemu wdrażania.

Wskazane w dokumencie projekty mają charakter zintegrowany w oparciu o założenia Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej przedstawione w dokumencie pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie 2021 -2027”. Z kolei prezentowane w strategii podejście zintegrowane oparte jest na autorskiej koncepcji wiązek projektowych, stanowiących fundament do wykazania powiązań między projektami, celami oraz działaniami. Zakres strategii, w szczególności w odniesieniu do wzoru listy projektów, podejścia zintegrowanego, wskaźników, został skonsultowany w toku prac nad strategią z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej (IZ) Województwa Wielkopolskiego.

Projekt strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego został przygotowany przez partnerów i zespół ekspertów Związku Miast Polskich w okresie listopad 2022 r. – kwiecień 2023 r. w ramach projektu Centrum Wsparcia Doradczego Plus, zainicjowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W pracach nad dokumentem zaangażowani zostali przedstawiciele samorządów tworzących partnerstwo (Rada Partnerstwa oraz Grupa Robocza) oraz partnerzy społeczno-gospodarczy i interesariusze różnych środowisk. Ostateczny kształt projektu strategii został zatwierdzony przez Radę Partnerstwa.

2. Synteza diagnozy, analiza uwarunkowań i powiązań strategicznych

2.1. Analiza zdiagnozowanych uwarunkowań rozwojowych¹

2.1.1. Wymiar społeczny

Na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego zaobserwowano pogarszającą się w latach 2016-2020 sytuację pod względem demografii, dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych, a także zasobów instytucjonalnych, integracji i kapitału społecznego. Jedynie w przypadku dostępności i jakości usług nastąpiła poprawa.

Spadek liczby ludności i starzenie się społeczeństwa

Od roku 1996 ludność obszaru partnerstwa zmniejszyła się z 81 746 osób do 78 526 osób w roku 2020 – ubytek 3 220 osób. Zmiany w poszczególnych grupach wiekowych wskazują tendencję, która od dłuższego czasu jest także typowa dla całego kraju, a mianowicie stopniowe starzenie się społeczeństwa. Między 1996 a 2020 rokiem liczba osób w wieku przedprodukcyjnym spadła o 48,7%, w wieku produkcyjnym o 4,5% zaś ludność w wieku poprodukcyjnym wzrosła o ponad 80% - z 9 876 do 17 844 osób. Na taki stan rzeczy wpłynął m.in. utrzymujący się od 2016 r. ujemny przyrost naturalny.

Dobre perspektywy demograficzne na przyszłość

W kontekście spadku liczby ludności i procesów starzenia się społeczeństwa pozytywnie wyglądają prognozy liczby ludności do 2030 r. Na tle Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego wyróżnia się gmina wiejska Turek, której przewidywana liczba mieszkańców do 2030 roku zwiększy się o ponad 15%. Tendencja wzrostowa dotyczyć będzie także gminy Koło, gdzie prognozowany wzrost ludności osiągnie przedział pomiędzy 5% a 15%. Dla gmin Brudzew i Kościelec prognozy wskazują względną stabilizację liczby ludności z wahaniami w przedziale -5% do 5%. Natomiast sytuacja miast Turek i Koło jest trudniejsza i według prognoz do roku 2030 może oznaczać ubytek w przedziale -15% do -5%, a nawet przekroczenie poziomu -15% dla gminy miejskiej Turek. We wspomnianych miastach ludność w

¹ Dane w tym rozdziale zostały zaczerpnięte z Raportu Diagnostycznego – Portret Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego przyjętego przez Radę Partnerstwa 28.10.2022 r.

wieku 65+ będzie stanowiła więcej niż ¼ całej populacji mieszkańców. Prognoza dla pozostałych czterech gmin wiejskich w Partnerstwie ZIT Kolsko-Tureckim jest lepsza. W gminach Koło, Turek, Brudzew i Kościelec osoby w wieku powyżej 65 lat będą stanowiły mniej niż 20% wszystkich mieszkańców.

Wyzwania wynikające z sytuacji demograficznej

Opisana powyżej sytuacja ludnościowa w Partnerstwie ZIT Kolsko-Tureckim generuje szereg wyzwań dla władz samorządowych, z którymi należy się zmierzyć już teraz, niezależnie od stosunkowo niezłych prognoz demograficznych na przyszłość.

Zmniejszenie się liczby osób w wieku produkcyjnym w stosunku do ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym może prowadzić do deficytu pracowników na rynku pracy. Żeby spróbować powstrzymać tę negatywną tendencję i jej dalekosiężne konsekwencje m.in. dla gospodarki lokalnej, należy podjąć działania z jednej strony na rzecz powstrzymania młodych ludzi przed emigracją na stałe, z drugiej zaś strony na rzecz stworzenia takich warunków życia i pracy, które skłonią ludność do powrotu lub osiedlenia się na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego.

Starzenie się społeczeństwa wymagać będzie od władz lokalnych skoordynowanych działań w zakresie poprawy jakości usług społecznych i zdrowotnych skierowanych dla seniorów. W efekcie będą musiały za tym iść inwestycje w infrastrukturę społeczną, a także rozwój nowych usług na rynku w zakresie tzw. srebrnej gospodarki.

Jakość życia

Ważnym wyznacznikiem pozwalającym ocenić warunki życia na danym obszarze są usługi świadczone przez gminy wobec dzieci i młodzieży. Wyraźny wzrost liczby dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2011-2021 jest pozytywnym zjawiskiem, który przyczynia się m.in. do szybszego powrotu kobiet po urlopie macierzyńskim na rynek pracy. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że w 2021 r. 8,6% dzieci w wieku do lat 3 objętych było opieką żłobkową, zaś 88% dzieci w wieku 3-6 lat mieszkających w gminach partnerstwa objętych było wychowaniem przedszkolnym. Miary te znajdują się dużo poniżej poziomów dla województwa wielkopolskiego (odpowiednio 14,3% i 92,2%) oraz całego kraju (odpowiednio 15,5% i 90,4%).

W latach 2011-2021 wzrosła liczba oddziałów w szkołach jak również zwiększyła się liczba pracujących w szkołach nauczycieli z 369 do 546. Gminy Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego prezentują także wysoki poziom usług edukacyjnych. W 2022 r.

uczniowie ósmych klas szkół podstawowych z miast Koło i Turek uzyskali wyniki wyraźnie powyżej średniej dla powiatów z egzaminów z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Na uwagę zasługują wysokie wyniki z egzaminu z matematyki w gminach wiejskich Koło i Kościelec. Średnie rezultaty uzyskane przez uczniów z tych szkół były najwyższe spośród pozostałych gmin partnerstwa, ale także wyższe od średniej dla powiatu kolskiego i województwa wielkopolskiego. Z kolei wyniki z egzaminów maturalnych w miastach Koło i Turek były wyższe niż średnia dla powiatów kolskiego i tureckiego, a także wyższe lub zbliżone do średniej dla województwa wielkopolskiego. Szczególnie uwagę zwracają wyniki z matematyki w szkołach w mieście Turek. Średni wynik matur z tego przedmiotu jest nie tylko najwyższy w całym partnerstwie, ale także zdecydowanie powyżej przeciętnych wyników uzyskiwanych w województwie, a nawet w całym kraju.

Od 2012 r. na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego liczba miejsc w placówkach udzielających wsparcia dzieciom z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi zmniejszyła się o 20,5%. Ponadto przez dziesięć lat, między 2012 a 2021 rokiem, liczba miejsc w placówkach wspierających dzieci w kryzysie na 10 tys. mieszkańców w zasadzie się nie zmieniła. W 2011 r. były to 28,6 miejsca, zaś w 2021 r. 27,3 miejsca. Kwestia ta powinna zwrócić szczególną uwagę władz lokalnych szczególnie jeżeli ujmie się ją w szerszy problem niewystarczającej środowiskowej opieki dzieci i młodzieży znajdujących się w kryzysie, z którym mamy do czynienia w Polsce.

W kontekście powyższych wyzwań bez wątpienia pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszanie się skali rozwarstwienia społecznego. Od 2011 r. m.in. o ponad 1/3 zmniejszył się odsetek dzieci do lat 17, na które rodzice lub opiekunowie otrzymywali zasiłek rodzinny, zaś o 61,5% spadła liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej liczonych na 1000 mieszkańców.

Generalnie mieszkańcy Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego bezpieczeństwo postrzegają jako mocną stronę (prawie 54% ankietowanych). Dla nieco ponad ¼ z nich bezpieczeństwo zarówno osobiste jak i zdrowotne są słabą stroną gmin, w których mieszkają, zaś prawie 21% nie jest w stanie określić swojej opinii na ten temat. Wpływ na ostatnią grupę respondentów może mieć niewielka poprawa sytuacji w kilku obszarach budujących bezpieczeństwo zdrowotne, które ma szczególne znaczenie dla jakości życia osób starszych. W latach 2011-2020 liczba lekarzy i dentystów pracujących według podstawowego miejsca pracy na 1000 mieszkańców partnerstwa pozostaje bez zmian. Dopiero w 2021 r. ich liczba wyraźnie wzrosła – z 1,7 do 3,7 lekarzy na 1000 os. Pomiedzy 2020 r. a 2021 r. udało się zmniejszyć liczbę zgonów spowodowanych dwiema najczęstszymi przyczynami śmierci, czyli nowotworami i chorobami krążenia. Należy jednak zwrócić uwagę, że

od 2015 r. do 2020 r. wskaźnik ten z roku na rok rósł. Wydaje się więc, że pozytywne dane z 2021 r. są do pewnego stopnia efektem reakcji systemu opieki zdrowotnej na pandemię COVID-19. Dlatego też, tym bardziej wskazane jest zintensyfikowanie działań profilaktycznych w tym zakresie, tym bardziej, że wydatki na ochronę zdrowia liczone na 1000 mieszkańców i ponoszone przez gminy tworzące partnerstwo wzrosły w latach 2011-2021 o 38%.

Stosunkowo nieskomplikowany dostęp do mieszkań to jeden z kluczowych warunków chęci i możliwości osiedlenia się na danym terenie. Mieszkańcy obszaru Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego w badaniach ankietowych zrealizowanych na przełomie lipca i sierpnia 2022 r. wskazali ten element jako zdecydowanie słabą stronę Partnerstwa. W 2021 r. liczba nowo oddanych budynków mieszkalnych spadła w stosunku do roku 2015. Zmniejszyła się także liczba nowo oddanych powierzchni mieszkaniowych. Nie odnotowano również zwiększenia dostępności nowo oddawanych mieszkań komunalnych.

Ważnym wyznacznikiem jakości życia jest oferta usług czasu wolnego. Ruch, korzystanie ze świeżego powietrza, kontakt z kulturą, także rywalizacja sportowa mogą być pomocne w utrzymaniu dobrej kondycji i zdrowia nie tylko w przypadku ludzi młodych, ale także seniorów. Z przeprowadzonych badań na potrzeby diagnozy wynika, że mieszkańcy Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego realizują te potrzeby głównie w mieście Turek (27,51%) i mieście Koło (26,99%). Ponad 8% ankietowanych odpowiedziało, że z usług sportowych i turystycznych korzystają poza obszarem partnerstwa. Warto przy tym odnotować, że prawie ¼ mieszkańców uczestniczących w badaniach ankietowych wskazała, że nie korzystają w ogóle z żadnych form aktywności.

Jedną ze sfer kształtującą warunki do życia w danym miejscu jest aktywność społeczeństwa obywatelskiego. Od 2011 r. liczba organizacji pozarządowych działających na obszarze gmin Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego rośnie. Jednocześnie spadek wydatków bieżących z budżetów gmin na dotacje dla organizacji pozarządowych zaobserwowany szczególnie wyraźnie po 2018 r. może spowodować ograniczenie inicjatyw oddolnych mieszkańców.

Sprawność administracji lokalnej jest kluczowym wymogiem, aby zapewnić przyjazne warunki do życia, ale także do prowadzenia działalności gospodarczej. Efektywność urzędów gmin w świadczonych przez nich na rzecz mieszkańców sprawach pokazuje stopień cyfryzacji mierzony poziomem dojrzałości e-usług. Większość gmin Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego znajduje się na trzecim poziomie dojrzałości e-usług (interakcja dwukierunkowa). Oznacza to, że istnieje w nich możliwość wyszukania informacji oraz pobrania oficjalnych formularzy ze strony

internetowej lub BIP urzędów, a następnie złożenie ich drogą elektroniczną na skrzynkę podawczą ePUAP urzędów.

Pozytywnym aspektem jest z pewnością fakt, że niektóre z gmin (gminy Kościelec i Turek) rozwinęły część z oferowanych w urzędach procedur do czwartego lub piątego poziomu dojrzałości, a więc nie tylko całość czynności obywatel lub przedsiębiorca mogą wykonywać elektronicznie (włącznie z płatnościami), ale także są one do pewnego stopnia spersonalizowane pod potrzeby usługobiorcy. Niezależnie jednak od tego, rozpoczęty już w gminach partnerstwa proces cyfryzacji administracji lokalnej należy kontynuować i dążyć do tego, aby zdecydowana większość usług w ich urzędach świadczona była na jak najwyższym poziomie elektronicznie.

2.1.2. Wymiar gospodarczy

Ogólny wskaźnik rozwoju w wymiarze gospodarczym dla Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego ma wartość dodatnią. Wpłynęły na to wysokie wskaźniki rozwoju w szczegółowych obszarach takich jak potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki, a także dobre wskaźniki w obszarze rynku pracy i kwalifikacjach siły roboczej. W ostatnim okresie znacznie wzrosły również dochody jednostek samorządu terytorialnego partnerstwa z tytułu udziału w podatku PIT. Jest to jeden z czynników wskazujących na dobrą kondycję finansów publicznych całego partnerstwa. Należy jednak mieć na uwadze, że sytuacja w poszczególnych gminach może nie odwzorowywać ogólnej tendencji.

Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki – dobry punkt wyjścia

Dwa miasta i cztery gminy wiejskie tworzące Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckie mają zróżnicowane funkcje. Miasta Koło i Turek to ośrodki wielofunkcyjne, w gminach wiejskich Brudzew, Koło i Turek dominuje funkcja rolnicza. Z kolei gmina Kościelec charakteryzuje się rozwiniętą funkcją transportową.

Elementem charakterystycznym dla Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego, także w aspekcie gospodarczym (lokalizacja firm i zakładów pracy) jest przebiegająca centralnie przez obszar partnerstwa autostrada A2. Taki czynnik dostępu do ważnego szlaku komunikacyjnego w szerszej perspektywie jest zdecydowanie atutem (bliskość węzłów i zjazdów z A2, Koło i Konin Wschód).

Najwięcej spośród wszystkich 8 384 firm z terenu partnerstwa zlokalizowanych było w mieście Turek (36%) oraz mieście Koło (31%), najmniej zaś w gminie Brudzew (5%). Najliczniej reprezentowane były przedsiębiorstwa z sekcji handel hurtowy i detaliczny oraz naprawy (sekcja G). Co ciekawe najszybszą dynamiką wzrostu w latach 2011-2021 w całym partnerstwie odznaczał się sektor budownictwa (sekcja

F). W 2020 r. aż 96% wszystkich przedsiębiorstw na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego stanowiły firmy zatrudniające do 9 osób.

Korzystnym z punktu widzenia kondycji lokalnej gospodarki jest rosnąca w latach 2016-2020 liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON (wzrost o 10%). Jednocześnie o 35% spadła liczba firm wyrejestrowanych z REGON w latach 2016-2021 – w 2016 r. wyrejestrowano 549 firm, a w 2021 r. 355. Zestawiając tę informację z danymi o nowo zarejestrowanych przedsiębiorstwach – w 2016 r. było to 592 podmiotów, a w 2021 r. 580 – możemy mówić o istnieniu na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego względnie stabilnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Wyzwania dla rynku pracy

Mieszkańcy Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego są aktywni zawodowo. Stopa bezrobocia na obszarze powiatów kolskiego i tureckiego jest znacznie niższa niż w kraju i zbliżona do stopy bezrobocia dla województwa wielkopolskiego (dane za lipiec/sierpień 2022 r.). Dla powiatu kolskiego w lipcu 2022 r. była to wartość 2,5% (dla Wielkopolski 2,7%, dla Polski 4,9%) natomiast w sierpniu bieżącego roku dla powiatu tureckiego stopa bezrobocia wynosiła 3,1% (dla Wielkopolski w tym okresie 2,7% a dla Polski 4,8%).

Z punktu widzenia mieszkańców Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego lokalny rynek pracy być może nie jest zbyt atrakcyjny, ale daje stabilne możliwości zarobkowe. Wskazują na to wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej analizowanego obszaru. Aż 73% ankietowanych młodych osób zadeklarowało, że pierwszą pracę w swoim życiu już podjęli. Była to przeważnie praca sezonowa lub dorywcza w okresie wolnym od nauki. Natomiast w odpowiedzi na pytanie, gdzie chcieliby w przyszłości pracować wskazywali na firmy zagraniczne, uznając taką ofertę pracy jako „bardzo atrakcyjną” lub „atrakcyjną” - razem 77% odpowiedzi (43% bardzo atrakcyjna praca; 34% atrakcyjna praca). Potwierdzeniem stabilnej pozycji rynku pracy w Partnerstwie ZIT Kolsko-Tureckim są stale rosnąca do 2011 r. liczba ofert pracy oraz wysokość przeciętnego wynagrodzenia brutto. W 2021 r. wynosiło ono 4 875 PLN i było o 53% wyższe niż przed jedenastoma laty. W tym zakresie wyzwaniem dla władz lokalnych będzie podjęcie takich działań, które wzmocnią na tyle lokalną gospodarkę, aby dynamika wzrostu wynagrodzenia była równa lub wyższa do tego w kraju w analogicznym okresie – w latach 2011-2021 przeciętne wynagrodzenie brutto w Polsce wzrosło o 65,5% i wyniosło 6 001 PLN.

Kolejnym wyzwaniem dla Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego w najbliższych latach będzie utrzymanie stałej podaży wykwalifikowanej siły roboczej. Jest to kluczowy

warunek do tego, aby utrzymać obecne tempo wzrostu potencjału i konkurencyjności gospodarki lokalnej. W krótkim okresie (najbliższe kilka lat) gospodarka lokalna może borykać się także z natychmiastową dostępnością pracowników. Świadczy o tym utrudniona zastępowalność pokoleń na rynku pracy mierzona różnicą liczby osób w wieku 20-24 lata, a więc rozpoczynających pracę, i osób w wieku 60-64 lat, czyli tych, którzy przechodzą na emeryturę. W 2021 r. osób w wieku emerytalnym było aż o 1 808 więcej niż tych z grupy 20-24 latków. Jeszcze gorzej wygląda sytuacja, jeżeli chodzi o zastępowalność pokoleń na rynku pracy w ciągu najbliższych dziesięciu lat. Kluczowa jest tutaj dynamika wzrostu różnicy między osobami z grupy wiekowej 10-24 lata i 50-64 lata. W latach 2011-2021 przewaga liczby osób z drugiej grupy wiekowej nad osobami z pierwszej wzrosła o prawie 40%.

Bez wątpienia jednym z kluczowych wyzwań, z którym władze lokalne w partnerstwie będą musiały się zmierzyć są skutki społeczne i gospodarcze związane z zamknięciem dużych pracodawców w regionie Wielkopolski Wschodniej – kopalni i elektrowni. W styczniu 2018 roku nastąpiło zamknięcie elektrowni Adamów, a w sierpniu 2020 roku Zarząd PAK KBW zdecydował o likwidacji kopalni Adamów.

Dobrobyt mieszkańców

W kontekście wyzwań, które stoją przed Partnerstwem ZIT Kolsko-Tureckim w obszarze gospodarczym, pojęcie dobrobytu jest wygodnym terminem pozwalającym z jednej strony podejmować działania na rzecz poprawy warunków życia, a z drugiej mieć na względzie sytuację materialną mieszkańców. W tym ostatnim przypadku spojrzeć należy przede wszystkim na subiektywne odczucia członków społeczności lokalnej partnerstwa.

W badaniach ankietowych mieszkańcy gmin Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego umiarkowanie dobrze ocenili swoją sytuację materialną. 25% z nich wskazało, że żyje im się dobrze i że stać ich na wiele rzeczy bez specjalnego oszczędzania. Z kolei ponad połowa ankietowanych (56%) zadeklarowała, że żyją na średnim poziomie, tzn. wystarcza im na co dzień, ale muszą oszczędzać na poważniejsze zakupy. Co ciekawe w grupie młodzieży proporcje odpowiedzi na dwa powyższe pytania były odwrócone (56% wskazało, że żyje im się dobrze, zaś 24%, że żyją na średnim poziomie. Co istotne prawie 15% respondentów wskazało, że na co dzień żyją skromnie i muszą bardzo oszczędnie gospodarować swoim budżetem.

W znacznej mierze poprawa sytuacji materialnej w dzisiejszych czasach zależy od rosnących kosztów życia. Na nie władze lokalne mają ograniczony wpływ. To co mogą przedsięwziąć samorządy to intensywne działania na rzecz przyciągania kapitału prywatnego na teren partnerstwa, a także wsparcie mieszkańców w

zdobywaniu takich kompetencji, które pozwolą im szybko i sprawnie dostosować się do wymogów współczesnego rynku pracy. Umiarkowanie pozytywna ocena aktualnej sytuacji materialnej mieszkańców Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego powinna dać ważny pretekst do podjęcia szybkich działań w wymienionym wyżej zakresie.

Wsparcie przedsiębiorczości

Poziom przedsiębiorczości na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego jest wysoki. W latach 2011-2021 liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON na 1000 mieszkańców wzrosła o 34%. Miara ta określa zdolność lokalnej społeczności do podejmowania ryzyka gospodarczego i prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek. Badanie ankietowe na potrzeby diagnozy pokazało, że władze gmin wchodzących w skład partnerstwa dostrzegają szanse wynikające z rozwoju i inwestycji lokalnych firm. Niezbędne są jednak działania wspierające przedsiębiorczość. Mogą one iść w dwóch kierunkach. Po pierwsze, część gmin w partnerstwie nie posiada w swoich strukturach komórki bądź oddelegowanej osoby do zadań współpracy i wspierania przedsiębiorczości, choć generalnie jednostki samorządu terytorialnego współpracują ze środowiskami przedsiębiorców. Po drugie, poprawy wymagałyby poziom integracji w samym środowisku przedsiębiorców. Większość gmin partnerstwa określiła go obecnie jako średni.

Mimo, że w trzech z sześciu gmin wiodącą funkcję gospodarczą odgrywa rolnictwo, należy zauważyć, że perspektywy rozwoju tej branży są ograniczone. Bazując na wskaźniku waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej można stwierdzić, że warunki klimatyczne i glebowe dla rozwoju rolnictwa w obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckie nie należą do najbardziej korzystnych w Polsce. W porównaniu z innymi obszarami kraju element ten nie stanowi przewagi konkurencyjnej partnerstwa.

Szansę na rozwój gospodarczy partnerstwa dawałoby wzmocnienie funkcji turystycznej regionu. Mimo że wszystkie gminy tworzące Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckie posiadają na swoim terenie cały szereg zabytkowych, a także cennych przyrodniczo miejsc, turystyka nie jest mocną stroną Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego jako całości. Gminy z powiatów kolskiego i tureckiego uzyskują odpowiednio bardzo niskie (0) i niskie (1) wartości syntetycznego wskaźnika rozwoju funkcji turystycznej. Oznacza to brak konkurencyjności partnerstwa względem innych obszarów, choć należy zauważyć, że wyraźnie poprawiająca się jakość środowiska naturalnego i dostępność wielu atrakcyjnych kulturowo (liczne zabytki) i przyrodniczo (dolina Warty) miejsc w partnerstwie niewątpliwie stanowi potencjał do rozwoju turystyki.

Stan finansów lokalnych – optymistyczne wskaźniki w trudnych czasach

Mimo rosnących kosztów realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego w Polsce, kondycja finansów lokalnych gmin w Partnerstwie ZIT Kolsko-Tureckim wykazuje dobre parametry. Pozytywny jest wzrost wartości relacji dochodów własnych do dochodów ogółem gmin partnerstwa w latach 2016-2021 z 39% do 45%. Wyraźnie pozytywnym elementem jest rosnąca nadwyżka operacyjna, która pokazuje poziom bezpieczeństwa finansowego samorządów Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego. Nadwyżka operacyjna zmniejsza ryzyko utraty płynności finansowej w wyniku negatywnych czynników zewnętrznych.

2.1.3. Ocena uwarunkowań transportowych obszaru funkcjonalnego – wyzwania dotyczące zrównoważonej mobilności

Gminy partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego należą do dwóch powiatów – tureckiego i kolskiego. Oba powiaty charakteryzują się dobrymi połączeniami drogowymi o charakterze wojewódzkim, krajowym i międzynarodowym². Kluczowe znaczenie odgrywa tutaj przede wszystkim przebiegająca wzdłuż północnej granicy powiatu tureckiego i południowej granicy powiatu kolskiego autostrada A2 (na trasie: Świecko – Poznań – Koło – Dąbie – Łódź – Warszawa – Kałuszyn). Tym samym rozgranicza ona nie tylko wspomniane powiaty, ale także przebiega przez środek obszaru partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego, stając się główną osią komunikacyjną.

W ciągu autostrady A2 przebiega drogowa trasa europejska E30 (Cork-Omsk), paneuropejski korytarz transportowy II (Berlin – Warszawa – Mińsk – Moskwa – Niżnij Nowgorod) oraz korytarz TEN-T Morze Północne-Morze Bałtyckie.

W granicach powiatu tureckiego nie znajduje się żaden ze zjazdów z autostrady A2. Najbliższymi węzłami są dopiero Koło i Konin Wschód, położone w odległości odpowiednio 20 km i 25 km od miasta Turek. W ten sposób czas przejazdu z gmin powiatu tureckiego należących do partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego OF, czyli z miasta i gminy Turek oraz gminy Brudzew – do węzła w Kole nie przekracza 20 minut. Natomiast w przypadku miasta Koło odległość najbardziej wysuniętego na południe odcinka miasta od węzła autostrady A2 wynosi 4 km, co sprawia, że czas

² Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025, <https://www.powiat.turek.pl/media/att/Zintegrowana-Strategia-Powiat-Turecki2.pdf>, s. 12 i 37; Strategia Rozwoju Powiatu Kolskiego na lata 2015-2025, <https://www.bip.starostwokolskie.pl/plik,4149,strategia-rozwoju-powiatu-kolskiego-na-lata-2015-2025-pdf.pdf>, s. 78-80.

dojazdu do Warszawy wynosi 2 godziny, do Poznania ok. 1 godzinę i 20 minut, do Łodzi 1 godzinę i 15 minut, a do Konina około pół godziny.

Przez obszar partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego OF przebiegają także drogi krajowe i wojewódzkie, które sprawiają, że gminy partnerstwa są ważnym węzłem komunikacyjnym o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym:

- Przez miasto Turek a także przez gminę Turek przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu wojewódzkim (DW nr 470 z Kalisza do Koła), krajowym (DK nr 72 łącząca Konin z Łodzią i biegnąca dalej do Rawy Mazowieckiej, DK nr 83 z Sieradza do Turku).
- Przez zachodni teren gminy Brudzew przebiega droga wojewódzka nr 470 Kalisz-Turek-Koło
- Przez gminę Kościelec przebiega droga 92, łącząca Poznań z Warszawą, która w Kościelcu krzyżuje się z drogą wojewódzką 470 (Kościelec – Turek – Kalisz). Na terenie gminy znajduje się także węzeł Koło (zjazd z autostrady A-2 do Koła i Turku).
- Przez teren miasta Koła i gminy Koło przebiega droga krajowa nr 92, drogi wojewódzkie nr 270 ((Koło – Izbica Kujawska – Lubraniec – Brześć Kujawski) i 473 (Koło – Dąbie – Uniejów – Łask). W układ komunikacyjny Miasta wpisuje się również 56 dróg powiatowych, 94 drogi gminne oraz 18 wewnętrznych dróg gminnych.

Przez powiat turecki nie przebiega żadna normalnotorowa linia kolejowa. Najbliżej zlokalizowana jest magistralna linia kolejowa nr 3. Na terenie powiatu znajduje się natomiast kolej wąskotorowa, która wymaga modernizacji. Z kolei na niewielkich odcinkach przez tereny gminy Koło biegnie dwutorowa magistrala węglowa Herby-Gdynia.

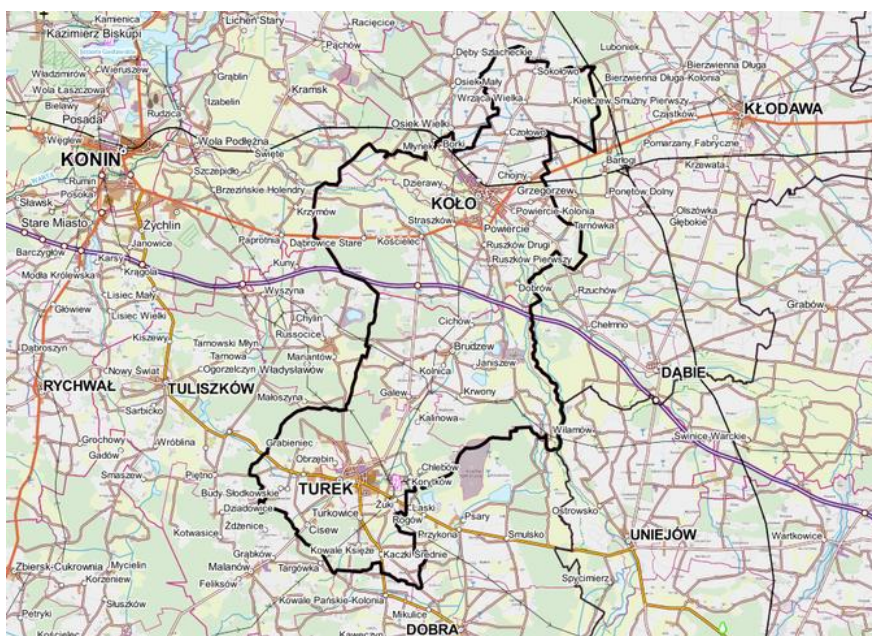
Z kolei powiat kolski jest włączony do sieci połączeń kolejowych. Przez gminę Koło (wsie Borki i Chojny) i miasto Koło przebiega linia kolejowa nr 3 łącząca Poznań i Warszawę. Jest to część międzynarodowej trasy E-20 relacji Frankfurt nad Odrą – Warszawa. W samym mieście Koło znajduje się dworzec kolejowy, z którego dostępne są bezpośrednie połączenia w kierunku m.in. Gorzów Wielkopolski, Kraków Główny, Kutno, Leszno, Lublin Główny, Łódź Fabryczna, Poznań Główny, Rawicz, Rzeszów Główny, Suwałki, Szczecin Główny, Świnoujście, Warszawa Gdańska, Warszawa Wschodnia, Zielona Góra Główna.

W perspektywie najbliższych lat samorządy partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego OF realizować będą ważne projekty z punktu widzenia rozwoju zrównoważonej mobilności. W kwietniu 2022 r. w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2029 r. dofinansowanie otrzymał

projekt pn. „Budowa nowej linii kolejowej Turek -Konin”. Linia kolejowa Turek – Konin ma liczyć ok. 38 km i zgodnie z założeniami programu powinna powstać do końca 2028 r. W dniu 1 lipca 2022 r. Rada Miejska Turku w wyraziła wolę partycypowania w kosztach współfinansowania realizacji wspomnianego projektu w wysokości nie większej niż 10 393 418 zł.³

Powiat kolski i turecki mają relatywnie dobre połączenie z portami lotniczymi w Poznaniu (odległość z Koła do Portu Lotniczego Poznań- Ławica to ok. 156 km zaś z Turku to ok. 140 km) oraz w Łodzi (odległość z Koła do Portu Lotniczego w Łodzi to ok. 94 km zaś z Turku to niecałe 100 km).

Rysunek 1. Obraz z mapą pokazującą podstawowy układ komunikacji kolejowej i drogowej w obszarze Partnerstwa

Źródło: opracowanie ZMP na podstawie Bazy Danych Obiektów Ogólnogeograficznych (BDOO).

Ocena funkcjonowania systemu transportowego z punktu widzenia zrównoważonej mobilności – zachowania transportowe mieszkańców oraz najważniejsi interesariusze

Samorządy lokalne posiadają znaczną autonomię w zakresie kształtowania swojej polityki transportowej. Każdy ośrodek miejski jest odpowiedzialny za prowadzenie własnej polityki zaspokajającej potrzeby jego mieszkańców i użytkowników w

³ Raport o stanie Gminy Miejskiej Turek 2022, <https://bip.miastoturek.pl/pliki/miastoturek/zalaczniki/2233/raport-o-stanie-gminy-miejskiej-turek-2022.pdf>, s. 38.

zakresie codziennej mobilności. Do obowiązków samorządu lokalnego należą m.in. zapewnienie mieszkańcom dostępu do transportu publicznego oraz budowa dróg lokalnych.

W części ośrodków komunikacja zbiorowa na terenie miasta ma przede wszystkim funkcje socjalne, a oferta ukierunkowana jest na osoby starsze oraz młodzież i dzieci (dojazdy do szkół). Z kolei w innych ośrodkach (szczególnie dużych aglomeracjach miejskich) transport publiczny, poza pełnieniem funkcji socjalnej, jest elementem pozwalającym na odciążenie układu drogowego, zwłaszcza na trasach o największym natężeniu przemieszczeń wewnątrzmijskich.

Jak wykazano w niniejszym opracowaniu obszar ten pozostaje słabą stroną Partnerstwa, co potwierdziły opinie zebrane podczas przeprowadzonych badań zarówno wśród lokalnych liderów, mieszkańców jak i młodych ludzi obszaru Partnerstwa

Rozwijanie zrównoważonych rozwiązań komunikacyjnych na obszarze partnerstwa będzie wpisywać się w szersze podejście do rozwijania ekomobilności, które promuje Samorząd Województwa Wielkopolskiego. W strategii rozwoju województwa do 2030 r. wskazano, że ważnym aspektem tych działań będzie rozwój transportu multimodalnego, wykorzystanie alternatywnych systemów napędowych, w tym zeroemisyjnych m.in. opartych na wodorze, związanych z elektromobilnością oraz rozwój oferty transportu zbiorowego⁴.

Transport zbiorowy, węzły przesiadkowe, przystanki autobusowe

Sytuację transportu zbiorowego m.in. w miastach partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego celnie podsumowali autorzy analizy dotyczącej sytuacji średnich miast w Wielkopolsce wykonanej dla tamtejszego urzędu marszałkowskiego:

„Transport przy użyciu prywatnego środka lokomocji jest najwygodniejszą i czasami najbardziej opłacalną ekonomicznie metodą przemieszczania się. Liczne działania podmiotów świadczących usługi przewozowe będące reakcją na zmieniające się warunki rynkowe spowodowały, że transport publiczny nie spełnia oczekiwań klientów w zakresie czasu i wygody podróży”⁵.

⁴ Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, s. 71.

⁵ W. M. Gaczek, A. Bernaciak, W. Kisiąła, A. Mrozińska, S. Palicki, *Miasta średnie w województwie wielkopolskim i ich znaczenie dla rozwoju regionu*, Poznań, październik 2019, (publikacja na podstawie

oraz

„Teoretycznie usługi autobusowej komunikacji zbiorowej świadczone są w warunkach zbliżonych do warunków przejazdów prywatnym środkiem transportu. Przewozy organizowane są po ogólnodostępnych drogach publicznych, jednak w praktyce czas przejazdu jest dłuższy niż w przypadku przejazdu prywatnym środkiem transportu ze względu na konieczność robienia przystanków i niższą średnią prędkość przemieszczania się. W przypadku czasu dojazdu z miast średnich Wielkopolski do stolicy województwa transportem autobusowym można zauważyć, że był on w zdecydowanej większości przypadków dłuższy niż czas przejazdu prywatnym środkiem transportu”⁶.

Rynek transportu publicznego na obszarze partnerstwa podzielony jest pomiędzy publicznych i prywatnych przewoźników. W efekcie częstotliwość i zasięg połączeń wskazują na nierówności w dostępie do usług komunikacyjnych. Relatywnie dobrze skomunikowane są miejscowości przy drogach krajowych np. miasto Koło i gmina Kościelec przy DK92, czy miasto Turek leżące przy DK72. Jednak na ten aspekt wpływ ma wewnętrzna organizacja transportu publicznego, która wyraźnie różnicuje sytuację między miastem Koło i miastem Turek.

W północnej części miasta Koło przy ulicy Kolejowej zlokalizowany jest dworzec kolejowy wraz ze stacją. Kolej umożliwia bezpośredni dojazd do miast takich jak Konin, Łódź, Poznań czy Warszawa. Miasto Koło nie posiada publicznego transportu zbiorowego. Organizatorem transportu zbiorowego jest PKS Konin S.A.⁷ Dworzec autobusowy w Kole znajduje się u zbiegu ul. PCK oraz ul. Toruńskiej. Na podstawie danych ze strony e-podróżnik.pl PKS Konin realizował z Koła połączenia do 27 miejscowości⁸.

W przypadku organizacji transportu zbiorowego na terenie miasta Turek sytuacja jest bardziej niekorzystna niż w mieście Koło. W 2016 r. upadłość ogłosił PKS Turek

ekspertyzy wykonanej na zlecenie Wielkopolskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego), https://wrot.umww.pl/wp-content/uploads/2020/01/miasta_srednie_w_Wlkp.pdf, s. 105

⁶ Tamże, s. 106.

⁷ Do 2021 r. drugim przewoźnikiem publicznym w mieście Koło był PKS Łódź Sp. z o.o. W pierwszej połowie 2021 r. zrezygnował on jednak z kontynuowania przewozów m.in. do Koła, za K. Fiszer, *PKS Łódź z zaledwie jedną parą połączeń. Praktyczny koniec działalności przewozowej*, 19 maja 2021 r., <https://www.transport-publiczny.pl/wiadomosci/pks-lodz-z-zaledwie-jedna-para-polaczen-praktyczny-koniec-dzialalnosci-przewozowej--68845.html>

⁸ <https://www.e-podroznik.pl/public/timeTableSearcherResults.do;jsessionid=C8F85D7137191A84427A51D9D3D33FC5.w4?indexTT=1&stopId=14846>

S.A. Część terenów, na których znajdował się budynek dworca autobusowego sprzedano, zaś na pozostałym przy ul. Milewskiego zorganizowano obecnie działający główny przystanek dla komunikacji autobusowej. W efekcie tych zmian obsługę ruchu pasażerskiego w komunikacji autobusowej w mieście Turek przejęli przewoźnicy prywatni oferujący transport busami. Mieszkańcy miasta zmuszeni są zaś do korzystania w dużej mierze z samochodów prywatnych⁹. Podobna sytuacja ma miejsce w gminie Brudzew, gdzie usługi w zakresie transportu zbiorowego wykonywane są tylko przez prywatnych przewoźników - firmę ANDREWBUS & Maltrans. Połączenia do miasta Turek realizowane są przez miejscowości: Galew, Brudzew, Koźmin, Krwony i Janów.

Pomimo powyższych uwarunkowań dane pokazują, że na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego w latach 2018-2021 w niewielkim stopniu, ale jednak wzrosła liczba czynnych przystanków autobusowych na 10 tys. mieszkańców. W 2018 r. było ich 42,42 zaś w 2021 r. 46,14¹⁰. Na obszarze miast partnerstwa nie funkcjonowały natomiast inne alternatywne rozwiązania komunikacyjne takie jak np. bus-pasy, czy parkingi systemie Parkuj i Jedź (Park&Ride)¹¹.

Oprócz ciągłych starań o poprawę połączeń komunikacyjnych, konieczne jest także stwarzanie ułatwień dla pasażerów, które pozwolą sprawniej podróżować, a także zachęcą osoby na co dzień korzystające z transportu indywidualnego do wyboru komunikacji publicznej. Przykładem takich działań mogą być planowane: budowa parkingu przy dworcu PKP w Kole oraz dostosowanie układu komunikacyjnego przy budowanym w przyszłości dworcu PKP w Turku. Przedsięwzięcia te będą przedmiotem wniosku projektowego składanego wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego z subregionu konińskiego w ramach FEW 2021-2027.

Transport indywidualny

Miasta Koło i Turek należą do miast średnich w województwie wielkopolskim. Tego typu miasta w regionie rozmieszczone są w miarę równomiernie, co ma także wpływ na ich dostępność transportową. Średni czas (wyrażony w minutach), w ciągu

⁹ K. Fiszer, *Turek: Miasto komunikacyjnie wykluczone*, 2 maja 2017, <https://www.transport-publiczny.pl/wiadomosci/turek-miasto-komunikacyjnie-wykluczone-55084.html>; E. Ratajczak, T. Cyłka, *Na kolejowej mapie Turek to miasto zaginione. PKS nie działa. A mieszka tu 30 tys. ludzi*, 6 lutego 2023, <https://poznan.wyborcza.pl/poznan/7,36001,29391226,na-kolejowej-mapie-turek-to-miasto-zaginione-pxs-nie-dziala.html>

¹⁰ *Rozwój alternatywnych rozwiązań komunikacyjnych w miastach - wskaźniki*, Monitor Rozwoju Lokalnego, <https://analizy.monitorrozwoju.pl/dashboard?city=10949&area=38&subarea=431>

¹¹ *Rozwój alternatywnych rozwiązań komunikacyjnych w miastach*, Monitor Rozwoju Lokalnego, <https://analizy.monitorrozwoju.pl/dashboard?city=4403&area=10&subarea=113>

którego można przemieścić się z miasta do miasta z wykorzystaniem transportu prywatnego, wyniósł 99 minut (dane z 2019 r.)¹².

Rosnąca liczba środków transportu indywidualnego, czyli motocykli i samochodów osobowych, jest stałą tendencją, którą można zaobserwować zarówno w Polsce, jak i Europie. Podobnie sytuacja wygląda w województwie wielkopolskim oraz powiatach kolskim i tureckim. Należy jednak zauważyć dwie prawidłowości ważne dla rozwoju zrównoważonej mobilności. Po pierwsze, poczynając od 2017 r. dynamika wzrostu rok do roku liczby samochodów osobowych w powiatach kolskim i tureckim spada (tabele 1 i 2). Jest to także trend ogólnowojeowski. Po drugie, w tym samym okresie liczba samochodów osobowych na 100 mieszkańców w obu powiatach rośnie (rysunek 2). O ile pierwszy z wniosków jest pozytywny z punktu widzenia zrównoważonej mobilności, bo może świadczyć o zmianie przyzwyczajeń transportowych ludności i poszukiwaniu innych, alternatywnych wobec samochodu, sposobów poruszania się, o tyle drugi wniosek może niwelować ów korzystny efekt. Rosnąca liczba samochodów osobowych przypadająca na 100 mieszkańców w powiecie kolskim i tureckim może być związana ze spadającą liczbą ludności na obszarze partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. Tym samym problemem, z którym być może przyjdzie zmierzyć się decydentom lokalnym będzie rosnąca liczba nieużywanych samochodów osobowych, co z kolei może nieść za sobą konieczność dostosowania dotychczas prowadzonej gospodarki odpadami do nowych wyzwań.

Tabela 1. Liczba motocykli w powiatach kolskim i tureckim

	Motocykle									
	2017	r/r	2018	r/r	2019	r/r	2020	r/r	2021	r/r
WIELKOPOLSKA	148 687	5,0%	156 421	5,2%	165 056	5,5%	173 441	5,1%	182 068	5,0%
Powiat kolski	5 931	2,9%	6 155	3,8%	6 327	2,8%	6 501	2,8%	6 716	3,3%
Powiat turecki	5 679	4,1%	5 827	2,6%	6 078	4,3%	6 318	3,9%	6 521	3,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

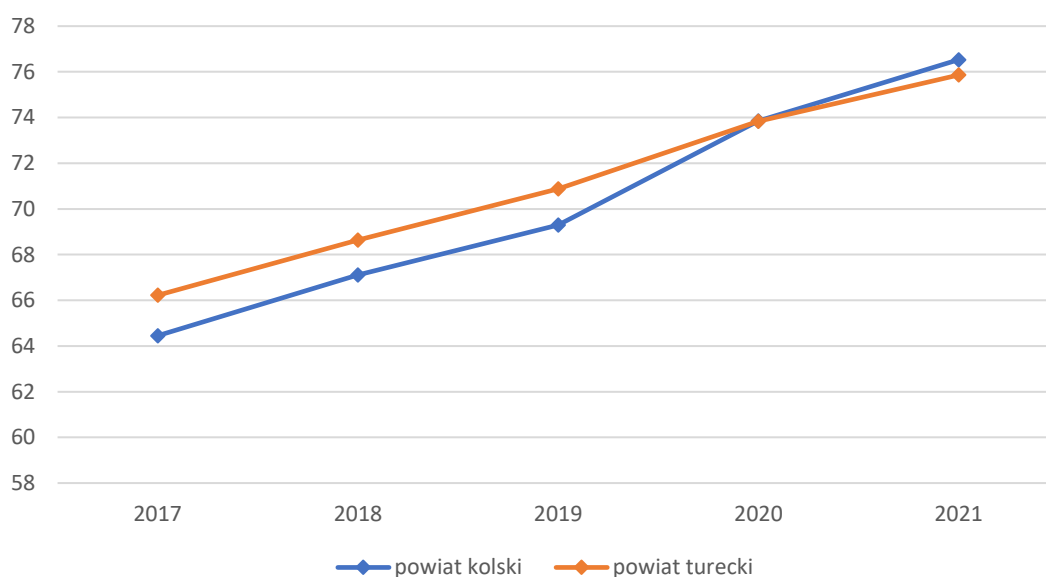
¹² W. M. Gaczek, A. Bernaciak, W. Kisiała, A. Mrozińska, S. Palicki, dz. cyt., s. 101.

Tabela 2. Liczba samochodów osobowych w powiatach kolskim i tureckim

	Samochody osobowe									
	2017	r/r	2018	r/r	2019	r/r	2020	r/r	2021	r/r
WIELKOPOLSKA	2 259 361	3,6%	2 345 259	3,8%	2 432 709	3,7%	2 506 177	3,0%	2 575 083	2,7%
Powiat kolski	56 580	3,3%	58 532	3,4%	60 094	2,7%	61 689	2,7%	63 333	2,7%
Powiat turecki	55 800	3,1%	57 721	3,4%	59 468	3,0%	60 663	2,0%	61 983	2,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Rysunek 2. Liczba samochodów osobowych na 100 mieszkańców (dane powiatowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Monitora Rozwoju Lokalnego.

Niezależnie od powyższego, wniosek dotyczący zmiany zachowań w zakresie transportu indywidualnego wydają się do pewnego stopnia potwierdzać dane na temat liczby motocykli. Jako środek transportu tańszy w eksploatacji niż samochód, a jednocześnie bardziej dostępny w społeczeństwie, którego sytuacja materialna się

poprawia, motocykl może być atrakcyjnym środkiem umożliwiającym przemieszczanie się w niektórych grupach wiekowych. Należy jednak zauważyć, że po okresie pandemii, który w oczywisty sposób wpłynął na sposób realizacji mobilności indywidualnej jedynie w powiecie kolskim odsetek zarejestrowanych motocykli w ujęciu rok do roku wzrasta.

Dane z marca 2023 r. prezentowane przez Polskie Stowarzyszenie Paliw Alternatywnych oraz Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego pokazują, że rynek samochodów elektrycznych w Polsce - choć nieduży - rośnie bardzo dynamicznie. Na koniec marca 2023 r. tego typu pojazdów było ponad 67 tys. z czego w pełni elektrycznych (BEV, ang. *battery electric vehicles*) ponad 33,2 tys. zaś hybrydowych typu plug-in (PHEV, ang. *plug-in hybrid electric vehicles*) ponad 33,8 tys. W tym samym czasie w Polsce działały 2699 ogólnodostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych¹³.

Z kolei dane Instytutu Badań Rynku Motoryzacyjnego pokazują, że w Wielkopolsce pod koniec grudnia 2020 r. zarejestrowano łącznie 2022 samochodu elektryczne (BEV i PHEV). W powiecie kolskim zarejestrowano w tym czasie 6 tego typu pojazdów, a w powiecie tureckim 17 – więcej niż w powiecie konińskim (11 pojazdów elektrycznych)¹⁴.

Transport rowerowy

Na obszarze partnerstwa ponad pięciokrotnie zwiększyła się długość ścieżek rowerowych – z 6,6 km w 2011 do 40,6 km w 2021 r. - jednak analizując sytuację w poszczególnych gminach obraz nie jest już tak optymistyczny. Mniej więcej połowa ścieżek rowerowych w powiatach kolskim i tureckim znajduje się w miastach Koło i Turek. To właśnie w tym ostatnim ośrodku długość dróg rowerowych w ciągu pięciu lat wzrosła najwięcej – aż o 14,4 km. W mieście Koło w tym czasie przybyło tylko 5 km tras, czyli prawie tyle samo co w gminie Kościelec (wzrost o 4,6 km). W gminie Brudzew można zaobserwować tylko niewielki progres, jeżeli chodzi o rozwój infrastruktury rowerowej, zaś m.in. w gminie Koło nawet spadek długość tras.

¹³ *Licznik elektromobilności*, Polskie Stowarzyszenie Paliw Alternatywnych i Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego, <https://pspa.com.pl/2023/informacja/licznik-elektromobilnosci-samochody-elektryczne-w-i-kwartale-2023-r-ze-znacznym-wzrostem-sprzedazy-na-polskim-ryнку/>

¹⁴ *Interaktywna Mapa Elektromobilności*, Samar - Instytut Badań Rynku Motoryzacyjnego, https://www.samar.pl/_/3/3.a/110840/3.sc/11/Interaktywna-mapa-elektromobilno%C5%9Bci---stan-parku-na-koniec-2020-roku.html?locale=pl_PL

Tabela 3. Długość ścieżek rowerowych w Partnerstwie ZIT Kolsko-Turecki (w km)

Długość ścieżek rowerowych w Partnerstwie ZIT Kolsko-Turecki (w km)							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Powiat kolski	18,5	20,3	24,0	25,8	28,7	30,8	12,3
Miasto Koło	10,9	12,1	13,6	13,6	15,2	15,9	5,0
Gmina Koło	2,7	2,8	1,0	1,0	1,9	2,1	-0,6
Gmina Kościelec	1,6	1,6	3,7	5,0	5,0	6,2	4,6
Powiat turecki	16,0	22,1	23,0	24,7	28,8	30,4	14,4
Miasto Turek	3,1	11,6	11,6	12,5	14,5	15,5	12,4
Gmina Turek	2,3*	0,0*	0,0*	0,0*	0,0*	0,0*	-2,3*
Gmina Brudzew	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,9	0,9

* W przypadku gminy Turek należy uwzględnić ścieżki rowerowe o łącznej długości 5,7 km (m.in. wzdłuż drogi krajowej 72 Turek - Żuki, wzdłuż drogi krajowej 72 Obrzębin - Stodków, wzdłuż drogi wojewódzkiej 470 Turek – Cisew), które BDL GUS pomija w swoich danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Wobec problemów transportowych związanych z komunikacją wewnętrzną i zewnętrzną w Partnerstwie, ważnym kierunkiem działań pozwalającym na ewentualną poprawę sytuacji w tym obszarze mogą być inwestycje dotyczące rozwoju ścieżek rowerowych na terenie całego Partnerstwa. W toku prac warsztatowych członkowie Grupy Roboczej oraz osoby reprezentujące poszczególne gminy zgodziły się co do planów i chęci wspólnego podjęcia intensywnych działań w tym zakresie. Zestawienie szczegółowe istniejących oraz planowanych szlaków, ścieżek i tras rowerowych w Partnerstwie ZIT Kolsko-Tureckie znajduje się w załączniku nr 2 do Raportu Diagnostycznego Partnerstwa ZIT Kolsko-Turecki.

Transport towarowy

Transport towarowy na obszarze partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego odbywa się z wykorzystaniem pojazdów ciężarowych oraz dostawczych (do 3,5 t.). Zakres tego typu transportu dotyczy przywozu ładunków na obszar partnerstwa, wywozu ładunków z obszaru partnerstwa, transport ładunków tranzytem przez obszar partnerstwa oraz transport ładunków wewnątrz obszaru partnerstwa. Znaczna liczba dużych firm produkcyjnych sprawia, że ruch samochodów ciężarowych jest intensywny, co z kolei przekłada się na wyzwania związane z bezpieczeństwem drogowym.

Największe firmy na obszarze partnerstwa, które realizują przewozy ładunków działają w branżach z zakresu: logistyka i spedycja, produkty medyczne, produkcja odzieży, fermy drobiu, betoniarnie, obróbka drewna, dostawy gazów przemysłowych, mleczarnie, branża mięsna, produkcja wyrobów wyposażenia łazienek.

Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Wśród wskaźników obrazujących jakość sieci dróg należy najpierw wspomnieć o tych, które uległy poprawie na przestrzeni lat 2011-2021¹⁵. Zdecydowanie spadła liczba śmiertelnych wypadków drogowych na 100 tys. mieszkańców – aż o 57%. Zaś liczba wypadków drogowych spadła prawie o 38%. Poprawił się również standard dróg gminnych. O 18,5% wzrósł udział dróg gminnych i powiatowych o nawierzchni twardej ulepszonej na 100 km². Należy jednak zwrócić uwagę, że o 16% wzrosła liczba samochodów i ciągników na 1 km dróg. Miara ta sama w sobie może być różnie oceniana. Z jednej strony taki wzrost jest naturalnym efektem bogacenia się społeczeństwa. Pokazuje to chociażby wzrost dostępności indywidualnych środków transportu – liczba samochodów osobowych na 100 mieszkańców w latach 2011-2021 wzrosła aż o 42,6%. Jednak z drugiej strony, w warunkach priorytetyzacji ochrony środowiska, wskaźnik ten należy rozpatrywać poprzez jego negatywny wpływ na rozwój bardziej pożądaných dziedzin z punktu widzenia polityki zrównoważonego rozwoju.

Ruch pieszcy

Według danych Komendy Głównej Policji w 2022 roku w Polsce odnotowano 4 762 wypadki z udziałem osób pieszych (22,3% ogółu wypadków). Zginęło w nich 460 pieszych (24,3% ogółu zabitych), a 4 367 osoby zostały ranne (17,6% ogółu

¹⁵ *Jakość sieci dróg – wskaźniki*, Monitor Rozwoju Lokalnego, <https://analizy.monitorrozwoju.pl/dashboard?city=4403&area=10&subarea=111>

rannych)¹⁶. Statystycznie najczęściej do takich wypadków dochodziło w obszarze zbudowanym, jednak poza nim skutki wypadków były najtragiczniejsze. Nie dziwi zatem fakt, że zarówno w strategiach rozwoju powiatów tureckiego oraz kolskiego, a także w strategiach rozwoju miast i gmin należących do partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego jednym z najczęściej wymienianych priorytetów jest poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych poprzez budowę chodników oraz bezpiecznych przejść dla pieszych¹⁷.

Już w 2014 r. w badaniach przeprowadzanych na potrzeby opracowania zintegrowanej strategii powiatu tureckiego wskazywano, że prawie 12% mieszkańców drogę z domu do pracy czy szkoły pokonuje pieszo. Ta forma przemieszczania była wybierana wówczas częściej niż autobus i samochód¹⁸. Biorąc pod uwagę problemy komunikacji zbiorowej, należy uznać, że zjawisko to nie zmniejszyło się, a mając na względzie wspomniane już postulaty zawarte w aktualnych dokumentach strategicznych członków partnerstwa, problem bezpieczeństwa pieszych wciąż jest jednym z głównym, którym muszą zająć się władze lokalne.

Powyższe wnioski wskazują, że na obszarze partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego OF istnieje potrzeba realizacji projektów, które realnie wpłyną na poprawę bezpieczeństwa pieszych. Przykładem takich działań jest realizowane w 2022 r. zadanie „Poprawa bezpieczeństwa na 4 przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną w ramach jednego skrzyżowania ulic Sienkiewicza – Toruńska – 3-go Maja w Kole”.

Niezależnie od realizowanych projektów oraz priorytetów strategicznych, ważne jest także, aby działania władz lokalnych w przedmiotowym zakresie próbowały antycypować potrzeby, które pojawią się w perspektywie najbliższych lat, wynikające chociażby z trendów demograficznych. Konieczne jest zatem, aby tworzona w przyszłości infrastruktura dla pieszych realizowała zasadę 8-80, czyli aby była do korzystania jednocześnie przez 8-latkę i 80-latkę¹⁹.

¹⁶ Komenda Główna Policji – Biuro Ruchu Drogowego, *Wypadki drogowe w Polsce w 2022 r.*, s. 46, <https://statystyka.policja.pl/st/ruch-drogowy/76562,Wypadki-drogowe-raporty-roczne.html>

¹⁷ Np. w przygotowywanej „Strategii Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030” w ankiecie aż 53,7% ankietowanych mieszkańców wskazało na konieczność poprawy infrastruktury drogowej (chodników, dróg). Był to drugi najwyższy wynik zaraz po postulatcie rozbudowy ścieżek pieszo-rowerowych.

¹⁸ *Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025*, <https://www.powiat.turek.pl/media/att/Zintegrowana-Strategia-Powiat-Turecki2.pdf>, s. 254-255.

¹⁹ <https://www.880cities.org/>

Na podstawie powyższego opisu uwarunkowań transportu i mobilności na obszarze sześciu gmin Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego można sformułować wizję rozwojową odnoszącą się wyłącznie do tej tematyki:

Do 2030 r. Obszar Funkcjonalny Miast Koła i Turku będzie dobrze skomunikowanym miejscem odznaczającym się wysokiej jakości infrastrukturą komunikacji autobusowej i kolejowej, a także bezpieczną i dostępną dla mieszkańców siecią ścieżek rowerowych.

Wizja ta stanowi jednocześnie uzupełnienie Celu ogólnego Partnerstwa, konkretyzując zawarte w nim wątki dotyczące zrównoważonej mobilności.

2.1.4. Wymiar środowiskowo-przestrzenny

W ostatnich kilku latach ogólny wskaźnik rozwojowy Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego w obszarze środowiskowym widocznie się poprawił. Największy postęp dokonał się w obszarze „Lokalne środowisko przyrodnicze” dzięki bardziej efektywnemu gospodarowaniu zasobami środowiska – głównie ograniczeniu zanieczyszczeń pyłowych. Z kolei nieduży regres nastąpił w obszarze dostępności komunikacyjnej, głównie poprzez zwiększenie się liczby aut.

Dostrzegalna poprawa sytuacji w obszarze środowiska i transportu

W latach 2011-2021 poziom obciążenia środowiska naturalnego zmniejszył się dzięki inwestycjom w kilku newralgicznych - także dla jakości życia – obszarach. O 48% zmniejszyło się zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku na 1 mieszkańca liczone w metrach sześciennych. O prawie 97% zmniejszyła się ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania, które są odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku na 1 mieszkańca. O ponad 97% zmniejszyła się ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku (z wyłączeniem komunalnych). O 95% zmniejszyła się emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych liczona na 1 km² powierzchni gminy w ciągu roku. W ostatnim przypadku najszybszy spadek wartości wskaźnika zanotowano po 2017 r., co należy wiązać z zamknięciem elektrowni Adamów w styczniu 2018 roku.

Z punktu widzenia mieszkańca zauważalną zmianą było zwiększanie się powierzchni parków, zieleńców i zieleni osiedlowej. W latach 2015 -2021 wzrosła ona z 82,27 ha do 90,40 ha. Kwestia ta powinna być jednak przedmiotem szczególnego zainteresowania władz lokalnych, gdyż na poziomie poszczególnych gmin

tworzących Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckie jedynie w mieście Turek zwiększyła się nieznacznie powierzchnia parków, zieleńców oraz zieleni osiedlowej. W pozostałych gminach Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego w latach 2015-2021 w zasadzie sytuacja w omawianym zakresie nie uległa zmianie.

Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckie posiada wystarczające zasoby środowiska naturalnego, które mogą stanowić zasoby do rozwoju innych funkcji w gminach, takich jak np. turystyczna lub usługi czasu wolnego. W zachodniej części partnerstwa jego teren pokrywają Obszary Chronionego Krajobrazu. Taki stan rzeczy występuje w pięciu gminach, z wyjątkiem miasta Turek, gdzie nie funkcjonują obszary chronione. Na terenie partnerstwa wyznaczono także obszar Natura 2000 w dolinie rzeki Warty i jest to Specjalny Obszar Ochrony Ptaków. Ponadto we wszystkich gminach partnerstwa występują pomniki przyrody.

Z punktu widzenia poprawy warunków życia mieszkańców oraz prowadzenia polityki zachęcającej do osiedlania się na terenie partnerstwa ważny jest wskaźnik liczby nowo wybudowanych mieszkań. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców zwiększyła się ona nieznacznie z 2,48 (w roku 2016) do poziomu 3,38 w roku 2021.

Potrzeby i wyzwania rozwojowe w wymiarze środowiskowym

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego wskazała na kilka szczególnie ważnych deficytów, które w perspektywie najbliższych lat stanowią o potrzebach inwestycyjnych gmin.

Po pierwsze, bardziej intensywne zazielenianie miast. W latach 2015-2021 jedynie w mieście Turek zwiększyła się powierzchnia parków, zieleńców i zieleni osiedlowej z 27,6 ha do 35,6 ha. Należy jednak zwrócić uwagę, że w latach 2016-2017 w mieście wskaźnik ten wynosił aż 41,4 ha, by później spaść. W pozostałych gminach Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego w latach 2015-2021 w zasadzie sytuacja w omawianym zakresie nie uległa zmianie. Do poprawy tego stanu rzeczy przyczyniłoby się większe pokrycie terenów miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Udział powierzchni gminnych objętych takimi planami w powierzchni gmin ogółem (%) w partnerstwie w analizowanym okresie nie zmienił się i wynosi 25,3%. Zazielenianie miast sprzyja także retencjonowaniu wód powierzchniowych. Podobnie jak tworzenie obiektów małej retencji. Oba działania przyczyniają się do zmniejszenia występowaniu efektu tzw. wysp ciepła oraz suszy na obszarach zurbanizowanych miast. Dane GUS zaś pokazują, że na terenie województwa wielkopolskiego pojemność jak i liczba obiektów małej retencji wyraźnie zwiększyła się dopiero w ostatnich dwóch latach. Oznacza to, że ciągle istnieje potrzeba kolejnych inwestycji w tym zakresie.

Po drugie, Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckie powinno wykorzystywać potencjały środowiska naturalnego gmin partnerstwa w celu rozwoju na ich obszarze nowych funkcji oraz minimalizowania barier rozwojowych. Zgodnie z planami rozwojowymi dla Wielkopolski Wschodniej:

- a) miasto Koło, gmina Kościelec, gmina Brudzew, gmina Turek mogą stanowić obszar rozwoju różnych form turystyki w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe;
- b) miasto Koło, gmina Koło, gmina Kościelec, gmina Brudzew, miasto Turek, gmina Turek mają potencjał do rozwoju energetyki opartej na OZE;
- c) miasto Turek, gmina Turek, gmina Brudzew to miejsca, gdzie należy podejmować działania łagodzenia szczególnie negatywnych skutków restrukturyzacji sektora wydobywczo-energetycznego;
- d) gmina Koło, gmina Kościelec, gmina Brudzew, gmina Turek stanowią obszar ochrony i zwiększania zasobów wodnych na obszarach o największych deficytach wody.

Po trzecie, gminy Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego powinny zintensyfikować działania na rzecz rozwoju bardziej dostępnej i zrównoważonej mobilności. W latach 2011-2021 liczba samochodów osobowych na 100 mieszkańców gmin partnerstwa wzrosła aż o 42,6%. Jednocześnie dostrzegalna jest stagnacja rozwoju alternatywnych rozwiązań komunikacyjnych. Świadczy o tym brak bus-pasów oraz parkingów w systemie Parkuj i Jedź (Park&Ride). Co prawda na obszarze partnerstwa ponad pięciokrotnie zwiększyła się długość ścieżek rowerowych – z 6,6 km w 2011 do 40,6 km w 2021 r. - jednak analizując sytuację w poszczególnych gminach obraz nie jest już tak optymistyczny. Mniej więcej połowa ścieżek rowerowych w powiatach kolskim i tureckim znajduje się w miastach Koło i Turek. To właśnie w tym ostatnim ośrodku długość dróg rowerowych w ciągu pięciu lat wzrosła najwięcej – aż o 14,4 km. W mieście Koło w tym czasie przybyło tylko 5 km tras, czyli prawie tyle samo co w gminie Kościelec (wzrost o 4,6 km). W gminie Brudzew można zaobserwować tylko niewielki progres, jeżeli chodzi o rozwój infrastruktury rowerowej, zaś w gminie Koło i gminie Turek nawet spadek długości tras. W jego efekcie w 2021 r. na obszarze gminy wiejskiej Turek nie było żadnych tras rowerowych.

Wspomniane wyżej alternatywne rozwiązania komunikacji na obszarze partnerstwa wpisują się w szersze podejście do rozwijania ekomobilności, które promuje Samorząd Województwa Wielkopolskiego. W strategii rozwoju województwa do 2030 r. wskazano, że ważnym aspektem tych działań będzie rozwój transportu multimodalnego, wykorzystanie alternatywnych systemów napędowych, w tym

zeroemisyjnych m.in. opartych na wodorze, związanych z elektromobilnością oraz rozwój oferty transportu zbiorowego.

Tabela 4. Kluczowe problemy Partnerstwa oraz ich przyczyny

Wymiar	Problem główny	Przyczyny problemów
WYMIAR SPOŁECZNY	Niewystarczająca jakość i dostępność do usług i do infrastruktury	1. Wysokie koszty inwestycji i utrzymania infrastruktury 2. Słaby dostęp do opieki medycznej podstawowej i specjalistycznej 3. Niewystarczające zasoby finansowe dotyczące inwestycji w tym obszarze 4. Odsetek dzieci objętych opieką żłobkową i wychowaniem przedszkolnym poniżej średniej dla woj. wielkopolskiego 5. Potrzeba utrwalenia wysokiego na tle powiatów kolskiego i tureckiego poziomu usług edukacyjnych w szkołach podstawowych 6. Spadek liczby miejsc w placówkach udzielających wsparcia dzieciom z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi 7. Niewielka poprawa w obszarach budujących bezpieczeństwo zdrowotne (profilaktyka, zgony spowodowane chorobami cywilizacyjnymi) 8. Duży odsetek osób niekorzystających z żadnych form aktywności (sportowej i kulturowej)
WYMIAR GOSPODARCZY	Odływ młodych ludzi z dobrymi kwalifikacjami z obszaru Partnerstwa i rynku pracy	1. Niewystarczająca oferta atrakcyjnych miejsc pracy, niskie wynagrodzenia 2. Niewykorzystane warunki dla turystyki i rekreacji (szczególnie tej weekendowej) 3. Negatywne nastawienie młodych do przejmowania rodzinnych firm, brak zachęty i motywacji ze strony rodziców prowadzących działalność lub gospodarstwo 4. Brak wsparcia przedsiębiorczości 5. Niewystarczające zasoby finansowe na promocję Partnerstwa

WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY.	Słaba dostępność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna oraz niewystarczające przygotowanie na negatywne konsekwencje na poziomie lokalnym wynikające ze zmian klimatu	1. Słabe połączenia komunikacyjne wewnątrz i ze światem (brak połączeń PKP, autobusowych) 2. Znaczne koszty utrzymania i modernizacji sieci dróg, przy jednoczesnych potrzebach poprawy bezpieczeństwa 3. Niewystarczająca jakość infrastruktury 4. Brak nowych inwestycji w infrastrukturę 5. Niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych 6. Niewystarczające zasoby finansowe dla nowych inwestycji 7. Peryferyjne położenie na tle województwa 8. Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych 9. Niewystarczająca ilość i jakość terenów zielonych w gminach 10. Niewystarczające przygotowanie do zachodzących zmian klimatycznych
--	--	--

Opracowanie własne

3. Cele partnerstwa i ich operacjonalizacja

3.1. Cele strategii Partnerstwa

Strukturę strategii kształtują z jednej strony formalne wytyczne zawarte w ustawie o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, a z drugiej ambicje gmin tworzących Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckie, aby ta współpraca była trwała. W pierwszym przypadku art. 34 ust. 15 p. 2 wspomnianej ustawy określa, że w strategii powinny znaleźć się „cele, jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązane z realizacją właściwego programu”. Na tej podstawie zbudowano ramę strategiczną Strategii Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego. Składa się ona z **CELU OGÓLNEGO PARTNERSTWA** stanowiącego przyczynę zawarcia współpracy i jest niezmienny w całym okresie jej trwania. Cel ogólny opiera się z jednej strony na docelowym wyobrażeniu stanu obszaru partnerstwa w 2030 r., z drugiej strony osadzony jest także na kluczowych zasadach, które wskazują jak urzeczywistnić to co cenne i pożądane w praktyce wdrażania strategii partnerstwa.

CELE SZCZEGÓŁOWE rozwijają treści zapisane w celu ogólnym partnerstwa. Stanowią one odpowiedź na główne problemy zdefiniowane w każdym z trzech wymiarów – społecznym, gospodarczym i środowiskowo-przestrzennym.

KIERUNKI DZIAŁAŃ wskazują jakie aktywności będą podejmowane dla osiągnięcia danego celu. Kierunki działań odnoszą się do przyczyn problemów zidentyfikowanych we wspomnianych trzech wymiarach strategii i werbalizują w ogólny sposób rodzaj działalności podejmowanej, aby wyeliminować te przyczyny.

Do każdego kierunku działań przypisano wykaz zadań planowanych do realizacji w jego ramach. Są to **TYPY PROJEKTÓW**, które pozwolą właściwie ukierunkować konkretny rodzaj przedsięwzięć w postaci projektów na rzecz realizacji danego celu szczegółowego.

Tak opisana rama strategiczna wynikająca z formalnych uwarunkowań ustawy wdrożeniowej oraz metodyki Związku Miast Polskich uzupełniona została o katalog **WARTOŚCI PARTNERSTWA ZIT KOLSKO-TURECKIEGO**. Wartości określają to co cenne i pożądane zarówno w życiu codziennym mieszkańców gmin, jak i w zachowaniu osób

nimi rządzących. Tym samym ich spisany katalog tworzy aksjologiczny fundament dla trwałej współpracy rozwojowej na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego.

3.1.1. Cel ogólny Partnerstwa

W 2030 r. Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckie będzie motorem dynamicznego i odpowiedzialnego rozwoju gmin wchodzących w jego skład, dzięki czemu ich obszar stanie się zasobnym, atrakcyjnym oraz ekologicznie bezpiecznym miejscem zapewniającym wysoką jakość życia mieszkańcom.

Przedstawiony powyżej cel ogólny Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego zawiera w swoim brzmieniu zarówno wizję rozwojową tego terenu, jak również misję, którą będzie kierować się partnerstwo. Takie rozwiązanie podyktowane jest dwoma argumentami. Po pierwsze, znaczenie ma tutaj charakter Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, które wymagają od gmin tworzenia trwałych instytucji partnerskich, potrafiących sprostać zadaniom wykraczającym poza obszar jednej gminy. Po drugie, połączenie dwóch tradycyjnych elementów strategii - wizji i misji - w ramach jednego celu ogólnego pozwoli nierozzerwalnie sprzęgnąć ze sobą działania organizacyjne rozpoczynającego współpracę partnerstwa ze wspólnym wyobrażeniem miejsca, w jakim znajdzie się sześć gmin w 2030 r., a do którego te działania mają doprowadzić.

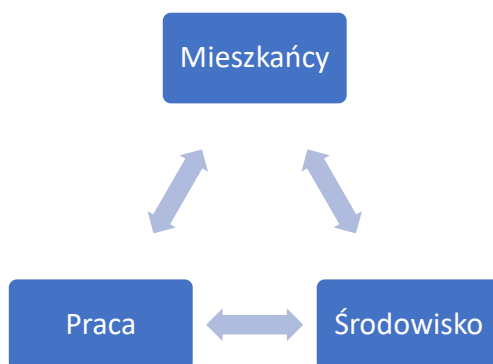
Cel ogólny strategii ZIT zawiera w sobie także wartości oraz zasady, które są mechanizmem napędzającym partnerstwo w urzeczywistnianiu wizji Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Rysunek 3. Logika wartości i zasad w Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego

Źródło: opracowanie własne.

Wartości to materialne i niematerialne elementy stanowiące bądź obiekt działań rozwojowych, bądź określone cechy, które wspólnota składająca się z sześciu gmin Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego uważa za dobre i do których należy dążyć. Wartości, które w toku prac partnerstwo uznało za kluczowe, powstają w układzie relacji między trzema najważniejszymi elementami, wokół których tworzona jest strategia:

Tymi wartościami są:

BEZPIECZEŃSTWO - współcześnie jedna z kluczowych wartości. Pożądany stan spokoju i braku zagrożeń osobistych oraz tych, które dotyczą naszych najbliższych, a także miejsca, w którym żyjemy. Aby utrzymać satysfakcjonujący poziom bezpieczeństwa, konieczny jest wysiłek władz publicznych pozwalający usprawniać zdolności reagowania na różnego rodzaju, nawet niespodziewane zagrożenia.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ - odpowiedzialność za siebie, swoje czyny i słowa, a także za drugiego człowieka oraz warunki, w którym żyje. Odpowiedzialność zawiera w sobie w równym stopniu solidarność z innymi osobami oraz troskę o przestrzeń publiczną. Odpowiedzialność jest pojęciem, które określa dojrzałe i spójne życie społeczno-polityczne wspólnoty lokalnej.

ŚWIADOMOŚĆ LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI – tworzy otwartą postawę patriotyzmu lokalnego. Wysoka świadomość tożsamości pozwala nie tylko docenić lokalne dziedzictwo kulturowe i historyczne wspólnot lokalnych tworzących partnerstwo, ale także traktować je nie jako balast a zasób dla przyszłych pokoleń.

DOBROBYT – to dobre warunki materialne życia mieszkańców, ale także zasobność gmin tworzących partnerstwo. Dobrobyt jest celem każdej strategii, ale także punktem wyjścia, bez którego nie da się zapewnić wysokiego poziomu życia i możliwości rozwoju ludziom, instytucjom i firmom.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ – traktowany zgodnie ze swoim pierwotnym znaczeniem sformułowanym przez ONZ w Rapocie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju z 1987 r. jako rozwój, który zaspokaja potrzeby obecnego pokolenia bez uszczerbku dla zdolności przyszłych pokoleń do zaspokojenia ich własnych potrzeb.

Zasady to wytyczne wskazujące określony kierunek działania partnerstwa oraz władz tworzących je gmin. Zasady strategii tworzą uniwersalny katalog sposobów postępowania administracji lokalnej, co do którego wszyscy się zgadzają i którym chce się ona kierować w zarządzaniu sprawami partnerstwa, realizacją polityk publicznych czy codziennych kontaktach z ludźmi.

Tymi zasadami są:

PARTNERSTWO – to równomierny podział obowiązków i obciążeń, jeżeli chodzi o działania podejmowane na rzecz Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. W ślad za tym zasada ta oznacza bardziej współpracę i zabieganie o osiągnięcie konsensu, niż dążenie do kompromisu

PARTYCYPACJA - założenie, że decyzje podejmowane są z zaangażowaniem mieszkańców i reprezentujących ich organizacji. Tam, gdzie zadania partnerstwa

można zrealizować lepiej przy współudziale mieszkańców, tam należy wprowadzać zaawansowane mechanizmy partycypacji.

KOMPLEKSOWOŚĆ – jest wyznacznikiem dojrzałej administracji lokalnej. Charakteryzuje elastyczny sposób radzenia sobie z wyzwaniami i problemami, których przyczyny są dużo bardziej złożone niż kiedykolwiek.

DETERMINACJA – wypływa z przekonania, że spraw dotyczących wspólnoty samorządowej nie należy pozostawiać swojemu biegowi. Tym samym determinacja oznacza proaktywną a nie reaktywną postawę administracji w działaniach mających na celu wdrażanie strategii.

3.1.2. Cele szczegółowe strategii Partnerstwa

W strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego sformułowano cztery cele szczegółowe.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Konkurencyjna gospodarka Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego oferująca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca wyspecjalizowane inwestycje wykorzystujące lokalne zasoby.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Dobrze skomunikowany obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego odznaczający się wysoką zdolnością adaptacji do zmian klimatu a także wysokiej jakości przestrzeni.

CEL SZCZEGÓŁOWY 4. Skuteczna i odpowiedzialna współpraca na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego.

Powyższe cele stanowią odpowiedź na główne problemy zdefiniowane w każdym z trzech wymiarów – społecznym, gospodarczym i środowiskowo-przestrzennym – które przedstawiono w tabeli 4 w rozdziale 2. I tak: realizacja **celu 1** pozwoli poprawić niewystarczającą jakość i dostępność do usług oraz do infrastruktury na terytorium Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego; realizacja **celu 2** pozwoli przeciwdziałać odpływowi młodych ludzi z dobrymi kwalifikacjami z obszaru partnerstwa i w konsekwencji z lokalnego rynku pracy; realizacja **celu 3** pozwoli przezwyciężyć słabą dostępność komunikacyjną wewnętrzną i zewnętrzną gmin wchodzących w skład partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego, a także przygotować je do sprostania negatywnym konsekwencjom na poziomie lokalnym wynikającym z

globalnej zmiany klimatu; realizacja **celu 4** pozwoli nabyć doświadczenia współpracy w układzie partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego, która dotychczas nie miała miejsca na szerszą skalę. W ostatnim przypadku należy także zwrócić uwagę, że cel 4 jest celem horyzontalnym, to znaczy, że koresponduje z każdym z trzech wymiarów strategii – społecznym, gospodarczym i środowiskowo-przestrzennym. Bez zbudowania sprawnych i efektywnych instytucji zarządzających działaniami partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego nie będzie możliwa skuteczna realizacja pozostałych celów. Powiązania celów szczegółowych z poszczególnymi wymiarami strategii i identyfikowanymi w ich ramach problemami rozwojowymi przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Tabela integracji celów szczegółowych strategii z problemami rozwojowymi w poszczególnych wymiarach

Cele szczegółowe strategii:	Cel koresponduje z wymiarami:			
	Spociecznym	Gospodarczym	Środowiskowym	Przestrzennym
Cel 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców	Niewystarczająca jakość i dostępność do usług i do infrastruktury			
Cel 2. Konkurencyjna gospodarka Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego oferująca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca wyspecjalizowane inwestycje wykorzystujące lokalne zasoby		Odływ młodych ludzi z dobrymi kwalifikacjami z obszaru Partnerstwa i rynku pracy		
Cel 3. Dobrze skomunikowany obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego odznaczający się wysoką zdolnością adaptacji do zmian klimatu a także wysokiej jakości przestrzeni			Słaba dostępność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna oraz niewystarczające przygotowanie na negatywne konsekwencje na poziomie lokalnym wynikające ze zmian klimatu	
Cel 4. Skuteczna i odpowiedzialna współpraca na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego	Brak doświadczenia współpracy w układzie partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego			

Opracowanie własne

Cele strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego są spójne ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego. Są to dokumenty wyższego rzędu względem przedmiotowej strategii ZIT i stanowią główny punkt odniesienia dla planowanej interwencji. Powyższe powiązania na poziomie celów strategicznych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Powiązania Strategii ZIT Kolsko Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego ze strategiami wyższego rzędu

Strategie wyższego rzędu	Strategia ZIT Kolsko-Tureckiego OF			
	Cel 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców	Cel 2. Konkurencyjna gospodarka Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego oferująca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca wyspecjalizowane inwestycje wykorzystujące lokalne zasoby	Cel 3. Dobrze skomunikowany obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego odznaczający się wysoką zdolnością adaptacji do zmian klimatu a także wysokiej jakości przestrzenią	Cel 4. Skuteczna i odpowiedzialna współpraca na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego
Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.				
Cel 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców				
Cel 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu				
Cel 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego				
Cel 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem				
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego				
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym				
Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych				

Strategie wyższego rzędu	Strategia ZIT Kolsko-Tureckiego OF			
	Cel 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców	Cel 2. Konkurencyjna gospodarka Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego oferująca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca wyspecjalizowane inwestycje wykorzystujące lokalne zasoby	Cel 3. Dobrze skomunikowany obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego odznaczający się wysoką zdolnością adaptacji do zmian klimatu a także wysokiej jakości przestrzenią	Cel 4. Skuteczna i odpowiedzialna współpraca na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego
Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk kierunkowanych terytorialnie				

Opracowanie własne

3.2. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych

3.2.1. Działania i typy projektów realizujące cele szczegółowe strategii

W każdym z celów szczegółowych określono kierunki działań, które są swego rodzaju wytycznymi postępowania dla partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego. Kierunki działań wskazują więc sposób, w jaki można wyeliminować przyczyny głównych problemów w każdym z trzech wymiarów strategii, pokazane w tabeli w rozdziale 2.

Z kolei każdy z kierunków działań zawiera wykaz typów zadań, które pokazują, jaki rodzaj projektów będzie najbardziej pożądany z punktu widzenia wdrażania strategii.

Tabela 7. Działania i typy projektów przewidziane dla realizacji poszczególnych celów szczegółowych strategii

Cel:	Działanie	Dopuszczone typy projektów
CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców	1.a. Unowocześnienie i zwiększenie dostępności infrastruktury społecznej	1. Zwiększenie liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach. 2. Modernizacja placówek oświatowych
	1.b. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla mieszkańców	1. Rozwijanie srebrnej gospodarki 2. Lepsza dostępność usług społecznych dla seniorów 3. Zapewnienie niezbędnego wsparcia specjalistycznego osobom i rodzinom borykającym się z problemami 4. Poprawa/zapewnienie nieskrępowanego dostępu do usług zdrowotnych 5. Poprawa dostępności do e-usług
	1.c. Utrwalenie wysokiego poziomu oferty edukacyjnej	1. Wzmacnianie kompetencji kadry nauczycielskiej 2. Rozbudowa oferty edukacji pozaformalnej
	1.d. Pobudzenie aktywności mieszkańców	1. Zwiększenie dostępności do atrakcyjnej i nowoczesnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej
CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Konkurencyjna gospodarka Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego oferująca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca wyspecjalizowane inwestycje wykorzystujące lokalne zasoby	2.a. Efektywne wsparcie pracowników i pracodawców w adaptacji do zmian na rynku pracy	1. Rozwój systemu doradztwa zawodowego 2. Aktywizacja osób młodych 3. Tworzenie warunków dla pozostawania oraz powrotu na rynek pracy osób starszych
	2.b. Rozwijanie lokalnej gospodarki w oparciu o miejscowe zasoby	1. Rozwijanie współpracy na linii samorząd-biznes 2. Wzmocnienie funkcji turystycznej obszaru partnerstwa 3. Tworzenie warunków do powstawania atrakcyjnych miejsc pracy 4. Promocja gospodarcza obszaru partnerstwa

Cel:	Działanie	Dopuszczone typy projektów
		5. Wsparcie usług instytucji otoczenia biznesu
CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Dobrze skomunikowany obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego odznaczający się wysoką zdolnością adaptacji do zmian klimatu a także wysoką jakością przestrzeni	3.a. Poprawa dostępności i jakości infrastruktury komunikacyjnej	1. Rozwijanie wewnętrznej komunikacji autobusowej i kolejowej. 2. Modernizacja środków komunikacji zbiorowej 3. Rozwój sieci ścieżek rowerowych
	3.b. Tworzenie bezpiecznych i przyjaznych środowisku przestrzeni publicznych	1. Rozbudowa zielono-niebieskiej infrastruktury 2. Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej
	3.c. Poprawa efektywności energetycznej budynków w oparciu o potencjał OZE	1. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych 2. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej
CEL SZCZEGÓŁOWY 4. Skuteczna i odpowiedzialna współpraca na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego	4.a. Rozwój partycypacji społecznej i edukacji obywatelskiej	1. Wzmacnianie organizacji pozarządowych 2. Zacieśnianie współpracy z organizacjami obywatelskimi
	4.b. Instytucjonalny rozwój partnerstwa	1. Rozwój kompetencji oraz zasobów administracji samorządowej potrzebnych do zarządzania procesami w skali Partnerstwa

Opracowanie własne

3.3. Rezultaty strategiczne

Tabela 8. Rezultaty strategiczne poszczególnych celów i ich wskaźniki

Wskaźnik rezultatu strategicznego	Miara	Wartość bazowa (2021)	Wartość docelowa (2030)	Źródło weryfikacji
Cel strategiczny 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców				
Ludność ogółem	osoba	76 296	>74 000	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego
Odsetek osób w wieku produkcyjnym w stosunku do ludności ogółem	%	58,03	>55,0	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego
Napływ migracyjny ogółem	osoby	882	>900	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego
Odsetek mieszkańców wysoko oceniających jakość życia na obszarze partnerstwa	%	-	>50	Badanie ankietowe mieszkańców
Cel strategiczny 2. Konkurencyjna gospodarka Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego oferująca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca wyspecjalizowane inwestycje wykorzystujące lokalne zasoby				
Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON na 1000 mieszkańców	liczba	109,9	>120	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego
Podatnicy osiągający dochód z tytułu stosunku pracy (2020 r.)	osoby	25 133	>24 000	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego, POLTAX
Podatnicy osiągający dochód z tytułu działalności gospodarczej (2020 r.)	osoby	4 793	>5 000	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego, POLTAX
Podmioty gospodarcze w sekcji R PKD (działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją)	liczba	130	>145	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego, POLTAX

Wskaźnik rezultatu strategicznego	Miara	Wartość bazowa (2021)	Wartość docelowa (2030)	Źródło weryfikacji
Cel strategiczny 3. Dobrze skomunikowany obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego odznaczający się wysoką zdolnością adaptacji do zmian klimatu a także wysokiej jakości przestrzenią				
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zielonych	ha	92,5	>95	GUS, dane własne
Długość ścieżek rowerowych	km	40,6	>50	GUS, dane własne
Powierzchnia pokryta miejscowymi planami zagospodarowania powierzchni (2020)	%	25,3	>50	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego, dane własne
[Cel strategiczny 4.] Skuteczna i odpowiedzialna współpraca na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego				
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji	liczba	263	>290	GUS, Monitor Rozwoju Lokalnego, dane własne
Wydatki bieżące z budżetów gmin Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego na dotacje dla organizacji pozarządowych	zł	1 450 000	>1 800 000	Monitor Rozwoju Lokalnego, dane własne

Opracowanie własne

4. Projekty

Strategia Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego posługuje się dwoma pojęciami, które operacjonalizują cele szczegółowe. Są to **projekt** i **wiązka projektów**.

Projekt jest to pojedyncze przedsięwzięcie, które będzie przedmiotem jednego wniosku o dofinansowanie składanego w ramach Programu Fundusze Europejska dla Wielkopolski 2021-2027. Definicja ta wynika wprost z brzmienia art. 2 p. 22 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej):

[projekt to:] „przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu”²⁰.

Wiązka projektów jest to grupa projektów, które są powiązane ze sobą tematycznie, realizują wspólny cel, a przez to wymagają także skoordynowanego wdrażania i zarządzania nimi w ramach partnerstwa. Projekty w ramach danej wiązki powinny więc wykazywać wzajemną komplementarność i synergę.

Określenie „wiązka projektów” jest stosowane w strategii ze względów pragmatycznych, gdyż nie ma umocowania prawnego tak jak pojęcie projektu. Pozwala ono natomiast uwypuklić **zintegrowane podejście**, którego oczekuje się od takich instrumentów terytorialnych jak ZIT.

Rysunek 4. Projekty jako całości aplikacyjne

Opracowanie ZMP

²⁰ Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, Dz.U. 2022 poz. 1079.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w dokumencie pt. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej na lata 2021-2027” podkreśla, że „istotą wdrażania ZIT będzie realizacja projektów zintegrowanych przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspakajania potrzeb obszaru objętego ZIT”²¹. W ślad za tymi wytycznymi projekt zintegrowany w ramach instrumentu ZIT będzie musiał spełniać przynajmniej jeden z dwóch poniższych warunków:

- a) jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027²²;
- b) deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej dwóch gmin obszaru funkcjonalnego, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.

Dla zapewnienia **podejścia zintegrowanego** w strategii Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego OF, każdy projekt spełniający powyższą definicję będzie miał jednocześnie wszystkie cztery poniższe cechy:

- 1. jest jednoznacznie nastawiony na realizację któregoś z celów strategicznych;
- 2. ma wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy partnerstwa;
- 3. będzie realizowany w ramach wiązki powiązanych ze sobą projektów;
- 4. został przygotowany wspólnie przez samorządy partnerstwa i został wcześniej zaakceptowany przez większość partnerów.

²¹ Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*, <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027>, s. 43-44.

²² Art. 39 ust. 1 – „W celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą krajowym programem albo instytucję zarządzającą regionalnym programem, może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej «projektem partnerskim», na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie”.

4.1. Proces identyfikacji i wyboru projektów

Identyfikacja

Przesłanki pozwalające zidentyfikować projekty kluczowe dla pomyślnego rozwoju partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego OF były dwie. Pierwszą z nich stanowiły wnioski z diagnozy sytuacji w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowo-przestrzennym na obszarze gmin tworzących partnerstwo. Oczekiwania płynące z tej strony wobec ewentualnych projektów dotyczyły minimalizowania skutków niekorzystnych procesów rzutujących na konkurencyjność tego regionu, a także – co szczególnie ważne – określały szerszy horyzont czasowy niż wynikałoby to z unijnej perspektywy finansowej. Drugą przesłanką były wnioski płynące z projektów Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 wskazujących typy projektów kwalifikujące się do dofinansowania.

Wybór

Proces generowania, zbierania pomysłów na projekty oraz tworzenia ich ostatecznej koncepcji w postaci fiszki projektowej przebiegał równolegle w kilku etapach. Po zakończeniu prac nad diagnozą strategii oraz wstępnym zarysowaniu wizji i celów strategii, od stycznia 2023 r. Grupa Robocza Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego wypracowała szereg pomysłów rozbudowywanych w kolejnych tygodniach. W międzyczasie członkowie grupy uszczegóławiali charakterystykę pomysłów, współpracując w takich podmiotami jak szkoły, przedszkola, żłobki, ośrodki kultury, ośrodki pomocy społecznej, biblioteki. Ważnym momentem na tym etapie było opublikowanie w połowie stycznia przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego projektu szczegółowego opisu priorytetów programu regionalnego. Zawierał on wytyczne odnośnie do zasad i typów projektów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach alokacji dla związku ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. Dzięki temu w zasadzie od początku prace na projektami mogły toczyć się w określonych ramach tematycznych, co pozwoliło konkretyzować dotychczas wypracowane pomysły.

Drugi z procesów generowania i zbierania pomysłów na projekty miał formę ankiety internetowej. Została ona rozesłana przez gminy tworzące partnerstwo do szerokiego grona adresatów m.in. organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, gminnych jednostek organizacyjnych, w tym także instytucji powiatowych jak urzędy pracy. Łącznie na tym etapie zebrano 25 pomysłów. Ankieta internetowa miała formę prostej fiszki projektowej, w której proszono o wypełnienie takich informacji jak tytuł projektu, uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, odbiorcy projektu, szczegółowy opis wraz ze wskazaniem szacunkowych kosztów, obszar oraz terminy realizacji projektu.

Trzecią odsłoną procesu zgłaszania pomysłów projektów do strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego były warsztaty zorganizowane na początku kwietnia 2023 r. Uczestniczyły w nich ok. 80 osób reprezentujących m.in. 46 podmiotów ze wszystkich gmin partnerstwa. W trakcie warsztatów wygenerowano dodatkowe 33 pomysły na projekty.

Zebrany materiał w toku wyżej opisanego procesu stanowił podstawę do dalszych prac w grupie roboczej m.in. w zakresie łączenia projektów w wiązki, doprecyzowania zapisów, odrzucania oraz dostosowywania ich do wzoru fiszki projektowej zaproponowanej przez jednostkę realizującą zadania Instytucji Zarządzającej programem regionalnym (znajduje się ona w ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego). W czasie prac nad wyborem projektów kładziono nacisk m.in. na takie kryteria jak znaczenie projektu dla rozwoju obszaru partnerstwa; wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy partnerstwa; możliwość powiązania danego projektu z innymi projektami; możliwość realizacji projektu w partnerstwie międzygminnym lub międzysektorowym; przyczynienie się do realizacji celów strategii w przypadku projektów, które nie wpisywały się w kryteria Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 w części przeznaczonej dla związku ZIT Kolsko-Tureckiego OF.

4.2. Lista projektów

Wymóg uwzględnienia w strategii ZIT listy projektów wynika wprost z art. 34 ust. 15 pkt. 3 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Jej ostateczna forma i zawartość, którą widać poniżej, została zaś zaproponowana przez jednostkę realizującą funkcje Instytucji Zarządzającej Programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Dotyczy to projektów z listy głównej, które kwalifikują się do realizacji w ramach alokacji przyznanej ZIT Kolsko-Tureckiemu Obszarowi Funkcjonalnemu.

Niezależnie od listy głównej, partnerstwo stworzyło listę projektów komplementarnych. Znalazły się na niej pomysły na projekty, które na tę chwilę nie kwalifikują się do realizacji w ramach wspomnianej wcześniej możliwości, ale realizują cele strategii ZIT i ich autorami są podmioty działające na obszarze Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. W przyszłości nie wyklucza się jednak, aby mogły one korzystać ze środków alokowanych dla ZIT Kolsko-Tureckiego OF. Będą one mogły także pozyskać finansowanie bądź w ramach innych naborów w Programie Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 bądź z innych źródeł krajowych lub zagranicznych.

Oprócz listy głównej i komplementarnej, w zestawieniu projektów wpisanych do strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego znalazł się także projekt pt. *Niskoemisyjny transport publiczny w subregionie konińskim* (tabela 11).

Przedsięwzięcie to będzie realizowane przez miasto Koło razem z miastem Konin i Słupca w ramach trybu niekonkurencyjnego programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, zaś wpisanie go do strategii ZIT umożliwi ubieganie się o niezbędne środki z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Tabela 9. Lista główna projektów ZIT realizowanych w trybie konkurencyjnym w ramach FEW 2021+

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
1.	Gmina Miejska Koło	Priorytet FEWP.01. Fundusze europejskie dla wielkopolskiej gospodarki Działanie FEWP.01.04 Rozwój e- usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT	Rozbudowa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Mieście Koło	1 220 000	EFRR: 854 000	70%	2024-2026	Typ 1. Wsparcie rozwoju i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e- kultury, danych przestrzennych z elementami wzmacniającymi bezpieczeństwo rozwoju e-usług i systemów informatycznych
2.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.01. Fundusze europejskie dla wielkopolskiej gospodarki Działanie FEWP.01.04 Rozwój e- usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT	Rozbudowa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Mieście Turek	2 348 004,40	EFRR: 1 643 603,08	70%	2024-2026	Typ 1. Wsparcie rozwoju i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e- kultury, danych przestrzennych z elementami wzmacniającymi bezpieczeństwo rozwoju e-usług i systemów informatycznych
3.	Gmina Koło	Priorytet FEWP.01. Fundusze europejskie dla wielkopolskiej gospodarki Działanie FEWP.01.04 Rozwój e- usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT	Poprawa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Gminie Koło	300 000	EFRR: 210 000	70%	2024-2026	Typ 1. Wsparcie rozwoju i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e- kultury, danych przestrzennych z elementami wzmacniającymi bezpieczeństwo rozwoju e-usług i systemów informatycznych
4.	Gmina Turek	Priorytet FEWP.01. Fundusze	Rozbudowa dostępu	530 000	EFRR:	70%	2024-2026	Typ 1.

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
		europejskie dla wielkopolskiej gospodarki Działanie FEWP.01.04 Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT	obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Gminie Turek		371 000			Wsparcie rozwoju i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e-kultury, danych przestrzennych z elementami wzmacniającymi bezpieczeństwo rozwoju e-usług i systemów informatycznych
5.	Gmina Brudzew	Priorytet FEWP.01. Fundusze europejskie dla wielkopolskiej gospodarki Działanie FEWP.01.04 Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT	Rozbudowa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Gminie Brudzew	100 000	EFRR: 70 000	70%	2024-2026	Typ 1 Wsparcie rozwoju i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e-kultury, danych przestrzennych z elementami wzmacniającymi bezpieczeństwo rozwoju e-usług i systemów informatycznych
6.	Gmina Brudzew	Priorytet FEWP.01. Fundusze europejskie dla wielkopolskiej gospodarki Działanie FEWP.01.04 Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT	Multimedialne centrum kultury i natury	3 615 743,89	EFRR: 2 531 020,73	70%	2024-2026	Typ 1. Wsparcie rozwoju i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e-kultury, danych przestrzennych z elementami wzmacniającymi bezpieczeństwo rozwoju e-usług i systemów informatycznych
7.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i	Zielone przystanki wizytówką Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego - wykorzystanie lokalnego potencjału OZE w celu wykonania ekologicznych	3 615 224,36	EFRR: 2 530 657,05	70%	2025-2026	Typ 1. Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
		klęski żywiołowe w ramach ZIT	wiat przystankowych					
8.	Gmina Miejska Koło	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Parki kieszonkowe w mieście Koło – poprawa stanu terenów zielonych na obszarach gmin partnerstwa	3 000 000	EFRR: 2 100 000	70%	2025-2027	Typ 1 Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
9.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Parki kieszonkowe w mieście Turek – poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez rozwój infrastruktury zielonej i jej bioróżnorodności	3 000 000	EFRR: 2 100 000	70%	2025-2026	Typ 1 Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
10.	Gmina Turek	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Retencja wód na obszarze gminy Turek	700 000	EFRR: 490 000	70%	2024-2026	Typ 1. Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
11.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Adaptacja do zmian klimatu poprzez budowę obiektu małej retencji wraz z systemem wyłapywania i rozprowadzania wód opadowych przy obiekcie użyteczności publicznej w Turku	900 000	EFRR: 630 000	70%	2025-2026	Typ 1. Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
12.	Gmina Brudzew	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski	Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-	500 000	EFRR: 350 000	70%	2024-2026	Typ 1. Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
		Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Tureckiego – gmina Brudzew.					na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
13.	Gmina Koło	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego – gmina Koło.	350 000	EFRR: 245 000	70%	2024-2026	Typ 1. Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
14.	Gmina Turek	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego – gmina Turek.	800 000	EFRR: 560 000	70%	2025-2027	Typ 1. Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
15.	Gmina Kościelec	Priorytet FEWP.02 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski Działanie FEWP.02.06 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego – gmina Kościelec.	300 000	EFRR: 210 000	70%	2024-2027	Typ 1. Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych, w tym zwłaszcza w miastach.
16.	Gmina Brudzew	Priorytet FEWP.03 Fundusze europejskie dla zrównoważonej mobilności miejskiej w WLKP Działanie FEWP.03.02 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT	Rozwój sieci tras rowerowych na obszarze partnerstwa	18 686 031,67	EFRR: 13 080 222,17	70%	2024-2027	Typ 3. Wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności Typ 5. Działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne
17.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.03 Fundusze europejskie dla zrównoważonej mobilności miejskiej w Wielkopolsce	Rozwój sieci tras rowerowych na obszarze partnerstwa – Gmina Miejska Turek* <i>Uwaga-Projekt zostanie złożony również w</i>	3 000 000	EFRR: 2 100 000	70%	2025-2027	Typ 3. Wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności Typ 5.

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
		Działanie FEWP.03.02 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT	<i>ramach naboru dla działania 10.5 FST. W wypadku uzyskania dofinansowania, alokacja przeznaczona na ten projekt w ramach ZIT – 2,1 mln. zwiększy kwotę dofinansowania dla projektu z poz. 16 niniejszej Tabeli.</i>					Działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne
18.	Gmina Koło	Priorytet FEWP.03 Fundusze europejskie dla zrównoważonej mobilności miejskiej w Wielkopolsce Działanie FEWP.03.02 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT	Pętla rowerowa wokół obszaru partnerstwa - Budowa drogi rowerowej – Gmina Koło	3 070 000	EFRR: 2 149 000	70%	2024-2027	Typ 3. Wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności Typ 5. Działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne
19.	Gmina Miejska Koło	Priorytet FEWP.03 Fundusze europejskie dla zrównoważonej mobilności miejskiej w Wielkopolsce Działanie FEWP.03.02 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT	Pętla rowerowa wokół obszaru partnerstwa. Ścieżki pieszo-rowerowe m. Koło oraz wytyczenie szlaków rowerowych	2 700 000	EFRR: 1 890 000	70%	2025-2027	Typ 3. Wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności Typ 5. Działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne
20.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.05 Wsparcie pracowników i pracodawców w ramach ZIT	Program naprawczy w zakresie eliminowania czynników zagrażających zdrowiu w miejscu pracy pracowników administracji samorządowej ZIT OF Miast Koła i Turku	425 124,20	EFS+: 297 586,94	70%	2025-2026	Typ 3. Projekty związane z eliminowaniem czynników zagrażających zdrowiu w miejscu pracy, poprawą ergonomii pracy.
21.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+)	Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej na obszarze Związku ZIT OF miast Koła i Turku – Miasto Turek,	760 000	EFS+: 532 000	70%	2025-2026	Typ 1. Edukacja przedszkolna

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
		Działanie FEWP.06.08 Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	Gmina Turek, Gmina Brudzew					
22.	Gmina Miejska Koło	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.08 Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej na obszarze Związku ZIT OF miast Koła i Turku: miasto Koło, gm. Koło, gm. Kościelec.	610 000	EFS+: 427 000	70%	2025-2026	Typ 1. Edukacja przedszkolna
23.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.08 Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	Wsparcie szkół w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej na terenie ZIT OF miast Koła i Turku	760 000	EFS+: 532 000	70%	2024-2027	Typ 6. Edukacja włączająca
24.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.08 Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	Podniesienie jakości edukacji na obszarze ZIT OF miast Koła i Turku poprzez realizację kompleksowych programów rozwojowych.	668 677,30	EFS+: 468 074,11	70%	2024-2027	Typ 2. Poprawa jakości edukacji w tym realizacja kompleksowych programów rozwojowych.
25.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+)	Rozwój umiejętności i zainteresowań uczniów zdolnych poza edukacją formalną na obszarze ZIT OF	510 000	EFS+: 357 000	70%	2024-2027	Typ 5. Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną.

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
		Działanie FEWP.06.08 Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	miast Koła i Turku – Miasto Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew					
26.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.08 Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	Rozwój kompetencji kluczowych uczniów poza edukacją formalną na obszarze ZIT OF miast Koła i Turku – Miasto Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew	537 142,86	EFS+: 376 000	70%	2024-2027	Typ 5. Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną.
27.	Gmina Miejska Koło	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.08 Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań poza edukacją formalną na obszarze ZIT OF miast Koła i Turku: Miasto Koło, Gmina Koło, Gmina Kościelec.	241 000	EFS+: 168 700	70%	2025-2027	Typ 5. Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną.
28.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.14 Usługi społeczne i zdrowotne w ramach ZIT	Podniesienie jakości usług społecznych na terenie ZIT OF Miast Koła i Turku – Gmina Miejska Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew	1 026 000	EFS+: 718 200	70%	2024-2026	Typ 1. Poprawa dostępu do lepszej jakości usług zdrowotnych lub społecznych
29.	Gmina Miejska Koło	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.14 Usługi	Sieć specjalistycznych punktów usług społecznych m. Koło, gm. Koło, gm. Kościelec	622 409	EFS+: 435 686	70%	2026	Typ 1. Poprawa dostępu do lepszej jakości usług zdrowotnych lub społecznych

Lp.	Beneficjent (wnioskodawca)	Priorytet inwestycyjny/ działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (w PLN)	Dofinansowanie (w PLN)*		Przewidywa ny okres realizacji inwestycji (rok/lata)	Zakres/typ projektu)
					Kwota (EFRR lub EFS)	%		
		społeczne i zdrowotne w ramach ZIT						
30.	Gmina Miejska Turek	FEWP.07.04 Wsparcie instrumentów terytorialnych ZIT	Wsparcie potencjału ZIT Kolsko-Tureckiego obszaru funkcjonalnego	579 241,14	EFRR: 405 468,80	70%	2024-2027	Typ 1. Działania na rzecz wzmocnienia potencjału Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w wymiarze planistycznym, koordynacyjnym i monitoringowym.
31.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.18 Integracja i aktywizacja społeczna oraz wsparcie potencjału w ramach ZIT	Wsparcie potencjału ZIT Kolsko-Tureckiego obszaru funkcjonalnego	466 490,70	EFS+: 326 543,49	70%	2026-2027	Typ 4. Działania na rzecz wzmocnienia potencjału Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w wymiarze planistycznym, koordynacyjnym i monitoringowym
32.	Gmina Miejska Turek	Priorytet FEWP.06 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie FEWP.06.18 Integracja i aktywizacja społeczna oraz wsparcie potencjału w ramach ZIT	Kultura i sztuka jako pozytywny wzorzec spędzania wolnego czasu dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	97 826,06	EFS+: 68 478,24	70%	2025	Typ 1. Działania na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz aktywizacja społeczności na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

*Do przeliczenia planowanych kwot dofinansowania na alokację przyznaną w poszczególnych działaniach FEW 2021-2027 dla ZIT Kolsko-Tureckiego OF przyjęto kurs ERU/PLN wynoszący 4,5 zł, rekomendowany przez UMWW

Opracowanie własne

Tabela 10. Lista projektów komplementarnych

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Odbiorcy projektu	Obszar realizacji	Okres realizacji
1.	Stacje ładowania pojazdów elektrycznych	Przedsiębiorcy	Użytkownicy samochodów elektrycznych na obszarze Kolsko-Tureckiego OF	Gminy Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego	2023-2030
		Opis: Projekt polega na „Budowie stacji ładowania pojazdów elektrycznych”. Stacja ładowania pojazdów to urządzenie budowlane obejmujące co najmniej jeden punkt ładowania o normalnej mocy (do 22 kW w przypadku stacji ogólnodostępnej oraz powyżej 3,7 kW do 22 kW w przypadku stacji innej niż ogólnodostępna) lub punkt ładowania o dużej mocy, (powyżej 22 kW), związane z obiektem budowlanym lub wolnostojący obiekt budowlany z zainstalowanym co najmniej jednym punktem ładowania o normalnej mocy lub punktem ładowania o dużej mocy wyposażone w oprogramowanie wykorzystywane do świadczenia usługi ładowania, wraz ze stanowiskami postojowymi. W projekcie przewiduje się instalację stacji ładowania o normalnej i dużej mocy zlokalizowanych w gminach ZIT Kolsko - Tureckie Stacje instalowane będą zgodnie z wytycznymi producenta przy miejscach parkingowych. W celu zabezpieczenia stacji przed najeżaniem, na miejscach parkingowych w pobliżu stacji projektuje się zastosowanie gumowych odbojnic zabezpieczających stacje przed uszkodzeniem. Konkretnie modele stacji ładowania zostaną dobrane na późniejszym etapie. Stacja ładowania pojazdów elektrycznych zasilana będzie z istniejącej rozdzielniczy zlokalizowanej w rozdzielni elektrycznej przy parkingu. Inwestor deklaruje możliwości prądowe rozdzielniczy elektrycznej dla przyłączenia 150 kW niezbędnych dla pracy stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Stacje wyposażona będą w system dynamicznego zarządzania mocą stacji ładowania.			
2.	Dom dziennego pobytu dla seniorów	Przedsiębiorcy	Seniorzy z obszaru Kolsko-Tureckiego OF	Gminy Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego	2023-2030
		Opis: Projekt ma na celu zapewnienie opieki dla starzejącego się społeczeństwa. W założeniu, taki obiekt oferowałby pobyt w ciągu dnia, zajęcia warsztatowe, wyżywienie oraz opiekę specjalistyczną. Koszt szacunkowy: 1,5 mln zł - 3,5 mln zł.			

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Odbiorcy projektu	Obszar realizacji	Okres realizacji
3.	Gamifikacja historii regionu	Organizacja pozarządowe Przedsiębiorcy	Młodzież, dorośli, seniorzy	Gminy Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego	2023-2030
		Opis: Projekt wynika z potrzeby utrwalenia wiedzy historycznej o regionie wśród młodzieży, aktywizacja seniorów poprzez ich uczestnictwo w projekcie (przekazanie wiedzy o regionie), a także zwiększenia atrakcyjności regionu na zewnątrz. Gamifikacja ważnych wydarzeń historycznych w regionie to ciekawy sposób na aktywną edukację oraz warsztaty międzypokoleniowe. Projekt zakłada przeprowadzenie warsztatów dla młodzieży i seniorów dotyczących historii regionu. Warsztaty miałyby prowadzić historycy z obszaru ZIT-u a także seniorzy. Uczestnikami byłiby mieszkańcy obszaru ZIT-u (szukać będziemy wspólnego mianownika w historii). Efektem działań byłaby wielkoformatowa gra planszowa, zaprojektowana w całości przez uczestników projektu. Wielkoformatowa gra planszowa różni się od tradycyjnej rozmiarem i zaangażowaniem uczestników: gracze nie siedzą przy stole, a pozostają w ruchu, przekładając sporej wielkości elementy zgodnie z ustaloną mechaniką. Zaangażowani w projekt byłiby mieszkańcy całego obszaru ZIT. Gra mogłaby być wypożyczana na potrzeby różnych okoliczności do poszczególnych gmin. Szacunkowe koszty około 30-35 tys. zł. Założenia projektu są komplementarne z projektami z listy głównej dotyczącymi tworzenia parków kieszonkowych w Mieście Turek i Mieście Koło, rozwojem funkcji środowiskowych i rekreacyjnych na terenach zielonych gmin wiejskich Kolsko-Tureckiego OF, a także z projektem dotyczącym budowy ścieżek rowerowych na tym obszarze.			
4.	Zaangażowanie seniorów w opiekę nad dziećmi do lat 3 „Międzypokoleniowy żłobek”	Administracja publiczna Organizacja pozarządowe Przedsiębiorcy	Dzieci do lat 3, seniorzy	Gminy Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego	2023-2030
		Opis: Celem przedsięwzięcia jest zaangażowanie seniorów w świadczenie usług opiekuńczych dla dzieci. Przedsięwzięcie może przybrać formę obiektu – np. do struktury środowiskowego domu samopomocy dołączona będzie grupa żłobkowa – lub programu aktywizującego realizowanego w już istniejących placówkach. W pierwszym przypadku obiekt taki świadczyłby usługi pobytu dziennego/całodobowego dla seniorów oraz pobytu dziennego do 6 godzin dla grupy żłobkowej. W obu formach przedsięwzięcie zakładałoby realizację zajęć wspólnych senior-dziecko do 2-3 godzin – zajęcia artystyczne, okolicznościowe, muzyczne, granie na instrumentach, manualne (malowanie, rysowanie). Przedsięwzięcie przewiduje zaangażowanie (w tym finansowe) podmiotów spoza sektora samorządowego - przedsiębiorcy, podmioty medyczne, powiatu.			

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Odbiorcy projektu	Obszar realizacji	Okres realizacji
5.	Poprawa dostępności do żłobków i przedszkoli	Gmina Koło	Mieszkańcy gminy Koło	Gmina Koło	2023-2025
		Opis: Celem projektu jest rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy oraz budowa i zwiększenie miejsc w żłobku i przedszkolach. Projekt zakłada ukończenie budowy nowego przedszkola w gminie Koło i jego wyposażenie. Poczynione starania o uzyskanie dofinansowania z Programu MALUCH +.			
6.	Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach świadczących usługi komunalne	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brudzewie	Mieszkańcy gminy Brudzew	Gmina Brudzew	2025 - 2030
		Opis: Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach świadczących usługi komunalne przyczyni się do zmniejszenia kosztów zużycia energii elektrycznej, co przełoży się na mniejszą cenę wody i ścieków. Projekt zakłada szereg przedsięwzięć: • montaż paneli fotowoltaicznych na Stacji Uzdatniania Wody w msc. Tarnowa na potrzeby wydobycia i uzdatniania wody • montaż paneli fotowoltaicznych na Stacji Uzdatniania Wody w msc. Galew • montaż paneli fotowoltaicznych na Stacji Uzdatniania Wody w msc. Dąbrowa • montaż paneli fotowoltaicznych na Stacji Uzdatniania Wody w msc. Krwony • montaż paneli fotowoltaicznych na Oczyszczalni Ścieków w Brudzewie			
7.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnych do oczyszczalni ścieków w Turku, na terenach ościennych Gmin. Konsolidacja w branży wod-kan.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Turku	Mieszkańcy gmin Turek, miasta Turek (dodatkowo gminy Koło)	Gmina Turek, Miasto Turek. Pomysł można wykorzystać również na terenie gminy Koło	2025-2030
		Opis: Założeniem przedsięwzięcia jest konsolidacja w branży kanalizacyjnej. W pomysł chodzi o to by nie budować oczyszczalni ścieków w małych miejscowościach. Oczyszczalnia ścieków w Turku powinna przyjąć ścieki przyływające z ościennych gmin. W związku z tym uzasadniona jest budowa sieci kanalizacyjnych z Gmin przylegających do miasta celem odprowadzania ścieków do oczyszczalni w Turku.			

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Odbiorcy projektu	Obszar realizacji	Okres realizacji
8.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Turku do technologii bezodpadowej w systemie Gospodarki Obiektu Zamkniętego	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Turku	Mieszkańcy gminy Turek, miasta Turek, gminy Koło	Gmina Turek, Miasto Turek, Gmina Koło	2025-2030
		Opis: Przeprowadzenie modernizacji oczyszczalni ścieków w Turku polegać będzie na zastosowaniu technologii, która pozwoli spełnić wymagania Nowej Dyrektywy Ściekowej i wprowadzić Gospodarkę Obiegu Zamkniętego w obszarze oczyszczania ścieków. Technologia ta skupia się na nowym spojrzeniu na strumień ścieków komunalnych jako na zasoby wody, energii i surowców wtórnych, przy jednoczesnym zachowaniu podstawowych wymogów zakładów oczyszczania ścieków, takich jak zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego oraz optymalizacja kosztów eksploatacji oczyszczalni.			
9.	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie Turku z wykorzystaniem OZE	Gmina Miejska Turek	Mieszkańcy miasta i gminy Turek	Miasto Turek, Gmina Turek	2023-2030
		Opis: Przedsięwzięcie polegać będzie na poprawie efektywności energetycznej obiektów , zarówno użyteczności publicznej jak i mieszkalnych, przez zastosowanie nowoczesnych systemów infrastruktury technicznej opartej na OZE. Projekt zakłada: – instalację ogniw fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej oraz mieszkalnych (urzędach, szkołach, ośrodkach zdrowia, osiedli mieszkaniowych, budynkach wielo i jednorodzinnych); – wymianę energochłonnych instalacji oświetleniowych w obiektach publicznych i mieszkalnych; – termomodernizację budynków publicznych i mieszkalnych; – Realizacja przedsięwzięcia ma strategiczne znaczenie dla poprawy stanu środowiska naturalnego w mieście, ale również i w regionie. Zakres i zasięg projektu spowoduje: – znaczną redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery; – oszczędność energii elektrycznej na dużą skalę dzięki wykorzystaniu ogniw fotowoltaicznych oraz zainstalowaniu energooszczędnych instalacji oświetleniowych na dużej części obiektów w mieście; – oszczędność energii cieplnej w skali miasta i regionu, dzięki zwiększeniu termoizolacyjności obiektów.			
10.	Rozwój i zwiększenie dostępności Miejskiego Domu Kultury w Turku poprzez	Gmina Miejska Turek	Mieszkańcy miasta i gminy Turek	Miasto Turek, Gmina Turek	2023-2030

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Odbiorcy projektu	Obszar realizacji	Okres realizacji
	kompleksową przebudowę budynku	W ramach projektu planuje się kompleksową przebudowę budynku Miejskiego Domu Kultury w Turku w wyniku której zostanie zmodernizowane funkcjonalnie i przestrzennie wnętrze budynku MDK, w tym: – opracowanie dokumentacji projektowej – roboty budowlane, – prace wykończeniowe, – nadzór inwestorski. Zakres rzeczowy projektu obejmuje także termomodernizację obiektu z zastosowaniem elementów OZE oraz dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych Z uwagi na stan zachowania obiektu, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do przywrócenia funkcjonalności obiektu oraz zwiększenia jakości i oferty kulturalnej Miejskiego Domu Kultury w Turku, a także poprawy efektywności energetycznej obiektu.			
11.	Rewitalizacja terenów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Turku	Gmina Miejska Turek	Mieszkańcy miasta i gminy Turek	Miasto Turek, Gmina Turek	2023-2030
		W ramach przedsięwzięcia planuje się zagospodarowanie zniszczonych terenów OSIR w Turku poprzez budowę nowych obiektów rekreacyjno-sportowych tj. lodowisko, rolkowisko, boiska do piłki plażowej, basen odkryty, rozbudowa skate parku, przebudowa kortów tenisowych, zaplecza sanitarno-szatniowego, elementy małej architektury itp.			
12.	Działania na rzecz walorów turystycznych i usług turystycznych Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku	Gmina Miejska Turek	Mieszkańcy OF	OF miast Koła i Turku	2023-2030
		W ramach przedsięwzięcia planuje się działania na rzecz podniesienia walorów i usług turystycznych na OF miast Koła i Turku w tym: zachowanie i modernizacja obiektów turystycznych poprzez inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne (odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych przyrodniczych lub turystyczne szlaki rodzajowe rowerowe), mające na celu ulepszenie infrastruktury turystycznej i poprawę ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami; tworzenie i rozwój systemów oznakowania obszarów i obiektów atrakcyjnych kulturowo			

Opracowanie własne

Tabela 11. Projekt Niskoemisyjny transport publiczny w subregionie konińskim

Lp.	Beneficjent	Priorytet inwestycyjny /działanie	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu	Dofinansowanie*		Planowany termin złożenia wniosku o dofinansowanie	Okres realizacji inwestycji
					Kwota (FST)	%		
1.	Miasto Koło, Miasto Konin, Miasto Słupca	FEWP.10.05 Sprawnie funkcjonujący i zdekarbonizowany transport publiczny	Niskoemisyjny transport publiczny w subregionie konińskim	220 000 000 PLN	FST: 187 000 000 PLN	85%	II kw. 2024	2024-2026

Opracowanie własne

Tabela 12. Wskaźniki postępu rzeczowego projektów w ramach ZIT finansowanych z FEW 2021-2027

Cel szczegółowy FEW 2021-2027	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Miara	Wartość bazowa (tylko wskaźnik rezultatu)	Wartość pośrednia (2024) (tylko wskaźnik produktu)	Skumulowana wartość docelowa (2029) (zarówno dla wskaźników produktu, jak i rezultatu)
RSO1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych	produktu	Szt.	0	-	6
	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	rezultatu	Użytkownicy/rok	0	0	9137
	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja	produktu	Szt.	0	0	36
	Liczba podmiotów wspartych w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych	produktu	Szt.	0	0	2
RSO2.4 Wsparcie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z	Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu	produktu	Szt.	0	0	2
	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	produktu	ha.	0	0	1

Cel szczegółowy FEW 2021-2027	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Miara	Wartość bazowa (tylko wskaźnik rezultatu)	Wartość pośrednia (2024) (tylko wskaźnik produktu)	Skumulowana wartość docelowa (2029) (zarówno dla wskaźników produktu, jak i rezultatu)
uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej Infrastruktury	rezultatu	osoby	0	-	41 125
	Pojemność obiektów małej retencji	produktu	m3	0	0	500m3
	Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami	rezultatu	osoby	0	-	1700
RSO2.8 Wsparcie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Wspierana infrastruktura rowerowa	produktu	km	0	0	19,4
	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	rezultatu	użytkownicy/rok	0	-	27056
ESO4.4. Wsparcie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wsparcie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Liczba pracodawców objętych wsparciem dotyczącym poprawy środowiska pracy	produktu	podmioty	0	0	6
	Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/ poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	rezultatu	osoby	0	-	135

Cel szczegółowy FEW 2021-2027	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Miara	Wartość bazowa (tylko wskaźnik rezultatu)	Wartość pośrednia (2024) (tylko wskaźnik produktu)	Skumulowana wartość docelowa (2029) (zarówno dla wskaźników produktu, jak i rezultatu)
ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	produktu	osoby	0	0	623
	Liczba dzieci/uczników o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych objętych wsparciem	produktu	osoby	0	0	28
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	produktu	podmioty	0	0	45
	Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej (sztuki)	produktu	Szt.	0	0	9
	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	rezultatu	osoby	0	-	871
	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	produktu	osoby	0	0	58
	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	produktu	osoby	0	0	990
	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali	rezultatu	osoby	0	-	50

Cel szczegółowy FEW 2021-2027	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Miara	Wartość bazowa (tylko wskaźnik rezultatu)	Wartość pośrednia (2024) (tylko wskaźnik produktu)	Skumulowana wartość docelowa (2029) (zarówno dla wskaźników produktu, jak i rezultatu)
	kwalifikacje po opuszczeniu programu					
ESO4.11 Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	produktu	osoby	0	0	80
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	produktu	osoby	0	0	25
	Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie	rezultatu	osoby	0	-	10

Cel szczegółowy FEW 2021-2027	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Miara	Wartość bazowa (tylko wskaźnik rezultatu)	Wartość pośrednia (2024) (tylko wskaźnik produktu)	Skumulowana wartość docelowa (2029) (zarówno dla wskaźników produktu, jak i rezultatu)
RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	produktu	Szt.	0	0	1
	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	produktu	osoby	0	0	41125
ESO4.12. Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	Liczba wspartych Partnerstw ZIT	produktu	Szt.	0	0	1
	Całkowita liczba osób objętych wsparciem	produktu	osoby	0	0	50

Opracowanie własne

4.3. Powiązanie pomiędzy projektami (wiązki projektów)

Ustawa o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, we wspomnianym już art. 34 ust. 15 pkt. 3, określa również, że strategia ZIT powinna wykazywać powiązania między projektami. Służy temu poniższa tabela. Interpretując zawarty w niej opis należy także mieć na uwadze, że wiązka projektów może realizować kierunki działań w ramach jednego celu strategii ZIT. Zintegrowane podejście zakłada jednak także możliwość, że wiązki projektów wpisują się w kierunki działań z różnych celów. Kierunki są bowiem pogrupowane merytorycznie („co z czym wiąże się tematycznie?”), zaś projekty w wiązках – według kryteriów sprawności operacyjnej („Czym jest wygodniej zarządzać w sposób skoordynowany?”).

Tabela 13. Wiazki projektów i opisy powiązań między projektami

Wiązka projektów	Projekty i opisy powiązań pomiędzy nimi:
1. Cyfryzacja dla obywateli, przedsiębiorców i instytucji publicznych	Projekty • Rozbudowa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Mieście Koło • Rozbudowa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Mieście Turek • Poprawa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Gminie Koło • Rozbudowa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Gminie Turek • Rozbudowa dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych wraz z ich automatyzacją w Gminie Brudzew • Multimedialne centrum kultury i natury
	Powiązania • Projekty są ze sobą powiązane tematycznie - dotyczą cyfryzacji e-usług oraz publicznych zasobów kulturowych i historycznych. • Aby osiągnąć wspólny standard świadczenia e-usług, projekty będą wymagały skoordynowanego zarządzania. • Projekty z tej wiązki wpisują się kierunki następujących działań w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego: – 1.b. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla mieszkańców

Wiązka projektów	Projekty i opisy powiązań pomiędzy nimi:
	– 1.d. Pobudzenie aktywności mieszkańców – 2.b. Rozwijanie lokalnej gospodarki w oparciu o miejscowe zasoby – 4.b. Instytucjonalny rozwój partnerstwa
2. Adaptacja do zmian klimatu Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego	Projekty • Zielone przystanki wizytówką Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego - wykorzystanie lokalnego potencjału OZE w celu wykonania ekologicznych wiat przystankowych • Parki kieszonkowe w mieście Koło – poprawa stanu terenów zielonych na obszarach gmin partnerstwa • Parki kieszonkowe w mieście Turek – poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez rozwój infrastruktury zielonej i jej bioróżnorodności • Retencja wód na obszarze gminy Turek • Adaptacja do zmian klimatu poprzez budowę obiektu małej retencji wraz z systemem wyłapywania i rozprowadzania wód opadowych przy obiekcie użyteczności publicznej Turku • Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego – gmina Brudzew. • Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego – gmina Koło. • Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego – gmina Turek • Rozwój terenów zielonych na obszarach gmin wiejskich partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego – gmina Kościelec. • Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach świadczących usługi komunalne • Budowa sieci kanalizacji sanitarnych do oczyszczalni ścieków w Turku, na terenach ościennych Gmin. Konsolidacja w branży wod-kan. • Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Turku do technologii bezodpadowej w systemie Gospodarki Obiektu Zamkniętego • Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie Turku z wykorzystaniem OZE • Rozwój i zwiększenie dostępności Miejskiego Domu Kultury w Turku poprzez kompleksową przebudowę budynku

Wiązka projektów	Projekty i opisy powiązań pomiędzy nimi:
	Powiązania - Projekty są ze sobą powiązane tematycznie - działania takie jak rozbudowa niebiesko-zielonej infrastruktury oraz poszerzanie powierzchni terenów zielonych łączy chęć wzmocnienia odporności gmin na zmiany klimatu. - Część projektów wymaga skoordynowanego zarządzania, bądź to ze względu wypracowanie wspólnych minimalnych standardów realizacji inwestycji bądź ze względu na objęcie efektami projektów odbiorców z terenów gmin partnerstwa. - Projekty z tej wiązki wpisują się kierunki następujących działań w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego: 1.d. Pobudzenie aktywności mieszkańców 2.b. Rozwijanie lokalnej gospodarki w oparciu o miejscowe zasoby 3.b. Tworzenie bezpiecznych i przyjaznych środowisku przestrzeni publicznych 4.b. Instytucjonalny rozwój partnerstwa
3. Zrównoważona mobilność społeczeństwa	Projekty - Rozwój sieci tras rowerowych na obszarze partnerstwa - Rozwój sieci tras rowerowych na obszarze partnerstwa – Gmina Miejska Turek - Pętla rowerowa wokół obszaru partnerstwa - Budowa drogi rowerowej – Gmina Koło - Pętla rowerowa wokół obszaru partnerstwa. Ścieżki pieszo-rowerowe m. Koło oraz wytyczenie szlaków rowerowych - Stacje ładowania pojazdów elektrycznych Powiązania - Projekty są ze sobą powiązane tematycznie - dotyczą przede wszystkim rozbudowy sieci ścieżek rowerowych w Kolsko-Tureckim Obszarze Funkcjonalnym oraz przyjaznego dla środowiska transportu. - Skoordynowanego zarządzania wymagają inwestycje rowerowe, gdyż angażują nie tylko gminy partnerstwa, ale także instytucje regionalne takie jak Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich. - Projekty z tej wiązki wpisują się kierunki następujących działań w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego:

Wiązka projektów	Projekty i opisy powiązań pomiędzy nimi:
	– 1.d. Pobudzenie aktywności mieszkańców – 2.b. Rozwijanie lokalnej gospodarki w oparciu o miejscowe zasoby – 3.a. Poprawa dostępności i jakości infrastruktury komunikacyjnej – 4.b. Instytucjonalny rozwój partnerstwa
4. Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób i grup najbardziej potrzebujących	Projekty • Podniesienie jakości usług społecznych na terenie ZIT OF Miast Koła i Turku – Gmina Miejska Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew • Sieć specjalistycznych punktów usług społecznych – m. Koło, gm. Koło, gm. Kościelec • Dom dziennego pobytu dla seniorów • Zaangażowanie seniorów w opiekę nad dziećmi do lat 3 „Międzypokoleniowy żłobek” • Poprawa dostępności do żłobków i przedszkoli Powiązania • Projekty są ze sobą powiązane tematycznie – dotyczą poprawy jakości usług dla osób starszych, osób zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. • Projekty z tej wiązki wpisują się kierunki następujących działań w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego: – 1.b. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla mieszkańców

Wiązka projektów	Projekty i opisy powiązań pomiędzy nimi:
	• Podniesienie jakości edukacji na obszarze ZIT OF miast Koła i Turku poprzez realizację kompleksowych programów rozwojowych • Rozwój umiejętności i zainteresowań uczniów zdolnych poza edukacją formalną na obszarze ZIT OF miast Koła i Turku – Miasto Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew • Rozwój kompetencji kluczowych uczniów poza edukacją formalną na obszarze ZIT OF miast Koła i Turku – Miasto Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew • Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań poza edukacją formalną na obszarze ZIT OF miast Koła i Turku: Miasto Koło, Gmina Koło, Gmina Kościelec Powiązania • Projekty są ze sobą powiązane tematycznie - skierowane są do dzieci przedszkolnych oraz uczniów szkół podstawowych, a także do ich rodziców oraz kadry tych placówek opiekuńczych i edukacyjnych. • Projekty z tej wiązki wpisują się kierunki następujących działań w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego: – 1.a. Unowocześnienie i zwiększenie dostępności infrastruktury społecznej – 1.c. Utrwalenie wysokiego poziomu oferty edukacyjnej
6. Przyjazna i skuteczna administracja lokalna	Projekty • Wsparcie potencjału ZiT Kolsko-Tureckiego obszaru funkcjonalnego (2 projekty) • Program naprawczy w zakresie eliminowania czynników zagrażających zdrowiu w miejscu pracy pracowników administracji samorządowej ZIT OF Miast Koła i Turku Powiązania • Projekty są ze sobą powiązane tematycznie - dotyczą wzmacniania kompetencji pracowników urzędów gmin Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego w celu poprawy efektywności świadczonych usług dla mieszkańców i przedsiębiorców. • Projekty z tej wiązki wpisują się kierunki następujących działań w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego:

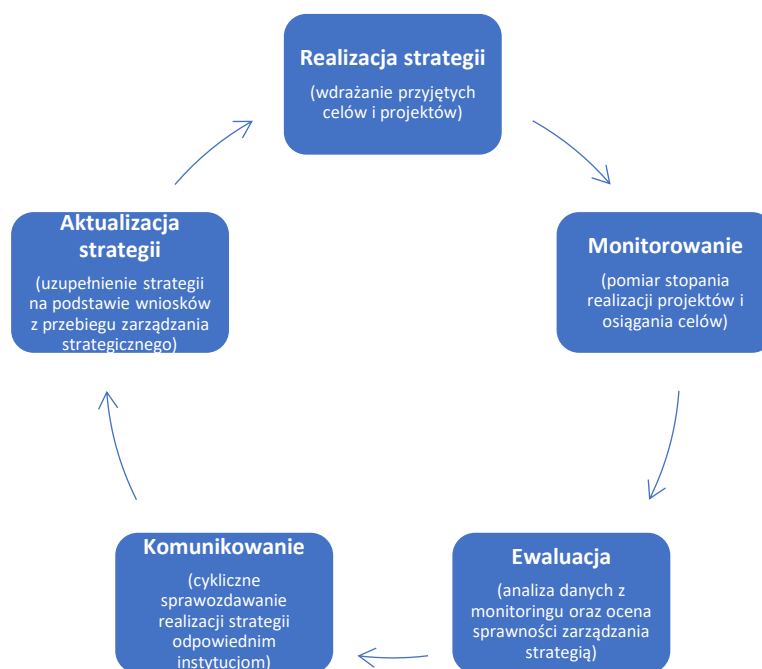
Wiązka projektów	Projekty i opisy powiązań pomiędzy nimi:
	– 2.b. Rozwijanie lokalnej gospodarki w oparciu o miejscowe zasoby – 4.b. Instytucjonalny rozwój partnerstwa
7. Aktywni mieszkańcy	Projekty • Kultura i sztuka jako pozytywny wzorzec spędzania wolnego czasu dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • Gamifikacja historii regionu • Rewitalizacja terenów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Turku • Działania na rzecz walorów turystycznych i usług turystycznych obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku Powiązania • Projekty są ze sobą powiązane tematycznie – dotyczą przedsięwzięć podmiotów publicznych i prywatnych zwiększających dostępność do atrakcyjnej i nowoczesnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dla mieszkańców Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego, które to przedsięwzięcia bazują na lokalnych zasobach. • Projekty z tej wiązki wpisują się kierunki następujących działań w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego: – 1.d. Pobudzenie aktywności mieszkańców – 2.b. Rozwijanie lokalnej gospodarki w oparciu o miejscowe zasoby

Opracowanie własne

5. Wdrażanie: warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii

Strategia ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego będzie podlegała klasycznemu cyklowi zarządzania strategicznego. Określa on zasady postępowania na każdym etapie wdrażania strategii nie tylko dla gmin tworzących partnerstwo obszaru funkcjonalnego, ale przede wszystkim dla nowopowstałych instytucji związku ZIT. Należy mieć na uwadze fakt, że gminy wchodzące w skład Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego dotychczas nie współpracowały ze sobą w takim układzie. Dlatego właśnie zbudowanie skutecznego systemu zarządzania strategicznego jest podwójnie ważne. W pierwszej kolejności instytucje i procedury nadzoru nad wdrażaniem strategii będą głównym spoiwem pozwalającym na co dzień zacieśniać kontakty między sześcioma gminami partnerstwa. Natomiast im szybciej dojdzie do utrwalenia się mechanizmów zarządzania strategicznego wśród partnerów, tym szybciej będą one wykazywać swoją skuteczność w praktyce, a co za tym idzie - zwiększą szanse powodzenia całej strategii.

Rysunek 5. Cykl zarządzania strategią ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego

Opracowanie własne

System monitorowania strategii jest procesem ciągłym, mającym na celu analizę stanu zaawansowania wdrażania założeń dokumentu. Obejmuje on monitorowanie działań zarówno podmiotów prywatnych, jak i publicznych. Istotą systemu monitorowania i ewaluacji jest ocena stopnia i skutków wdrażania celów strategicznych. Tym samym prowadzona systematycznie obserwacja zmian zachodzących w wyniku realizacji projektów może stać się podstawą do aktualizacji strategii.

Wynikiem monitoringu prowadzonego corocznie będzie zestawienie działań (zarówno infrastrukturalnych, jak i społecznych – „miękkich”, promocji lub lobbingu na rzecz zaangażowania innych jednostek, itp.), które podjęto w ramach każdego z celów szczegółowych. Zestawienie takie będzie prezentowane mieszkańcom i władzom każdego z samorządów zaangażowanych we wdrażanie strategii, a także organom związku ZIT Kolsko-Tureckiego obszaru Funkcjonalnego. W tym ostatnim przypadku szczególne znaczenie będzie miała Rada Społeczno-Gospodarcza, która służyć będzie głosem doradczym także w zakresie zwiększenia efektywności wdrażania strategii ZIT.

5.1. Zarządzanie wdrażaniem strategii

5.1.1. Forma instytucjonalizacji

W dniu 18 maja 2023 r. Rada Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego, w skład której weszli przedstawiciele władzy wykonawczej sześciu gmin, podjęła decyzję o zmianie formy instytucjonalizacji związku ZIT ze związku międzygminnego na porozumienie międzygminne.

Podstawę prawną regulującą powstanie porozumienia międzygminnego zapewnia art. 74 w zw. z art. 8 oraz art. 18 ust. 2 pkt. 13 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z nią każda z Rad Gmin przystępujących do porozumienia podejmuje uchwałę, w której wyraża zgodę na zawarcie takiej formuły współpracy i upoważnia wójta lub burmistrza do negocjowania oraz podpisania niezbędnych dokumentów. Stosowne uchwały przyjmowano:

- 30 maja 2023 r. – Rada Miasta Turek;
- 21 czerwca 2023 r. – Rada Miasta Koło;
- 15 czerwca 2023 r. – Rada Gminy Turek;
- 30 maja 2023 r. – Rada Gminy Koło;
- 14 czerwca 2023 r. – Rada Gminy Brudzew;
- 29 czerwca 2023 r. – Rada Gminy Kościelec;

Porozumienie międzygminne zostało podpisane w dniu 18 lipca 2023 r. i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 22 sierpnia 2023 r. pod pozycją nr 7719.

5.1.2. System zarządzania wdrażaniem strategii

Stronami porozumienia powołującego Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku są:

1. Gmina Miejska Turek,
2. Gmina Miejska Koło,
3. Gmina Turek,
4. Gmina Koło,
5. Gmina Brudzew,
6. Gmina Kościelec.

Porozumienie zawarto na okres do zakończenia realizacji niniejszej strategii ZIT, czyli do 2030 r., zaś celem współpracy jest realizacja wspólnych zintegrowanych przedsięwzięć rozwojowych, w tym z udziałem środków finansowych z Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 oraz innych programów zagranicznych i krajowych.

Rolę lidera porozumienia Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku powierzono Gminie Miejskiej Turek reprezentowanej przez Burmistrza Miasta Turku. Lider porozumienia reprezentuje wszystkie gminy będące stronami porozumienia w:

- koordynacji prac na potrzeby programowania nowej perspektywy finansowej 2021 – 2027 dotyczących OF Koła i Turku;
- programowaniu, negocjowaniu i przygotowaniu dokumentów strategicznych oraz wszelkich innych dokumentów niezbędnych do realizacji ZIT oraz uzgadnianie ich z Zarządem Województwa Wielkopolskiego oraz innymi podmiotami.

Strony porozumienia zobowiązują się zaś do pełnej współpracy z liderem w realizacji podejmowanych przez niego działań.

Głównymi organami Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku są Rada Partnerstwa, Zespół Zadaniowy i Rada Społeczno-Gospodarcza.

Rada Partnerstwa wspiera i doradza liderowi związku ZIT. W jej skład wchodzi wójtowie lub burmistrzowie sześciu gmin Obszaru Funkcjonalnego Koła i Turku lub

upoważnione przez nich osoby. Do zadań Rady Partnerstwa należy m.in. opiniowanie projektu strategii ZIT, inicjowanie aktualizacji lub zmian strategii ZIT, a także opiniowanie dokumentów niezbędnych do realizacji samej strategii, jak również projektów ją wdrażających. Pracami Rady Partnerstwa kieruje Przewodniczący, który jest jednocześnie liderem związku ZIT, tj. Burmistrz Miasta Turku.

Zespół Zadaniowy ds. ZIT OF Koła i Turku zapewnia obsługę merytoryczną i administracyjną działań realizowanych w celu programowania, negocjowania i przygotowania dokumentów strategicznych oraz wszelkich innych dokumentów niezbędnych do realizacji ZIT w ramach perspektywy finansowej 2021 – 2027. Lider związku ZIT powołuje Zespół Zadaniowy, a w jego skład wchodzi po dwóch przedstawicieli gminnych wskazywanych przez każdą gmin należących do Obszaru Funkcjonalnego Koła i Turku. W odniesieniu do samej strategii ZIT Zespół Zadaniowy odpowiada za jej opracowanie, zaś na etapie jej wdrażania współpracuje z wykonawcą strategii ZIT, czuwa nad realizacją projektów i zapewnia komplementarność z innymi zdaniami w ramach porozumienia, a także monitoruje osiągnięcie celów strategii.

Instrumenty, jakim są ZIT, a w ślad za tym strategia ZIT, zakładają szerokie oddziaływanie na obszar funkcjonalny, do którego są skierowane. Z tego względu w realizację strategii zaangażowanych jest wiele podmiotów zarówno tych publicznych jak instytucje Samorządu Województwa Wielkopolskiego, Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku i jego członkowie, ale też ci, którzy będą realizować projekty bądź będą ich odbiorcami. Wśród tych ostatnich wyróżnić można następujące grupy docelowe:

- mieszkańcy miast Koło i Turek, gmin Koło, Turek, Brudzew i Kościelec, ale także mieszkańcy pozostałych części powiatów kolskiego i tureckiego;
- przedsiębiorcy zainteresowani zlokalizowaniem działalności gospodarczej na obszarze gmin partnerstwa;
- użytkownicy infrastruktury transportowej, użytkownicy infrastruktury drogowej;
- dzieci w wieku przedszkolnym (w tym z niepełnosprawnościami) oraz ich rodzice/opiekunowie;
- kadra placówek wychowania przedszkolnego oraz same placówki.
- uczniowie szkół podstawowych, w tym uczniowie ze specjalnymi potrzebami.
- opiekunowie i rodzice młodzieży szkół i innych placówek edukacyjnych;
- osoby korzystające z usług podmiotów leczniczych.

Porozumienie powołujące Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku gwarantuje, że w procesie opracowania i wdrażania strategii ZIT bierze udział szerokie grono przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Wchodzą oni w skład Rady Społeczno-Gospodarczej będącej ciałem opiniującym-doradczym lidera związku ZIT. Do zadań tego gremium należy:

- udział w organizowanych spotkaniach i warsztatach związanych z opracowaniem strategii ZIT i procesem jej wdrożenia,
- udział w pracach Zespołu Zadaniowego,
- opiniowanie projektu strategii ZIT oraz jej aktualizacji i zmian w formie niewiążącej uchwały,
- inicjowanie prac nad aktualizacją i zmianami strategii ZIT.

Ze względu na uznanie wagi Rady Społeczno-Gospodarczej w realizacji ZIT, jak również przekonaniu o fundamentalnym znaczeniu zasady partycypacji, szczegółowy sposób działania Rady, w tym m.in. sposób powoływania jej członków, reguluje odrębny Regulamin opracowany przez Lidera porozumienia i zaopiniowany przez Radę Partnerstwa ZIT.

Przedstawiciele związku ZIT funkcjonującego na obszarze Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego jako obserwatorzy będą uczestniczyć w procesie oceny projektów składanych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

5.1.3. Cykl aktualizacji strategii

Strategia ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego obowiązuje do 2030 r. W ten sposób jej horyzont czasowy powiązany jest z innymi średniookresowymi dokumentami strategicznymi przede wszystkim na poziomie regionalnym – *Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.* oraz przygotowywaną *Strategią rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040*. Zmiany wprowadzane do wymienionych dokumentów, które będą miały wpływ także na Kolsko-Turecki Obszar Funkcjonalny, stanowią potencjalne pierwszy czynnik zmian strategii ZIT. Drugim czynnikiem będą ewentualne modyfikacje wprowadzane do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Zaś trzecim powodem zmian strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego będą decyzje organów Związku ZIT Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku w następstwie prowadzonego monitoringu rzeczowego i finansowego realizacji strategii.

Do ewaluacji Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego stosowane będą poniższe kryteria oceny:

- **trafność**, rozumiana jako adekwatność zaplanowanych projektów do przyjętych wcześniej celów strategicznych i kierunków działań;
- **efektywność**, rozumiana jako zadowalająca relacja między nakładami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi), a osiągniętymi efektami;
- **skuteczność**, rozumiana jako ocena stopnia realizacji zakładanych celów.

Dodatkowo pod uwagę będą brane następujące kryteria:

- **użyteczność**, rozumiana jako dopasowanie osiągniętych efektów strategii (produktów i rezultatów) do faktycznych potrzeb beneficjentów;
- **trwałość**, rozumiana jako pewność kontynuowania rezultatów strategii przez zaplanowany okres (nie krótszy, niż 5 lat) po zakończeniu fazy realizacyjnej projektów.

Procedura modyfikacji strategii - tj. aktualizacji lub zmiany treści - wszczynana jest przez Radę Partnerstwa, a więc przez wójtów i burmistrzów członków związku ZIT, ewentualnie przez upoważnione przez nich osoby. Zainicjować prace nad aktualizacją i zmianami strategii ZIT może także Rada Społeczno-Gospodarcza będąca ciałem opiniodawczo-doradczym Lidera związku ZIT złożonym z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego. W tym celu Rada Społeczno-Gospodarcza przyjmuje stosowne opinie zgodnie z procedurą zawartą w regulaminie jej prac.

Procesem analizy potrzebnych zmian i formułowania modyfikacji treści strategii zarządza Zespół Zadaniowy, który zapewnia obsługę merytoryczną i administracyjną działań związku ZIT. Zespół Zadaniowy odpowiadał będzie także za przeprowadzenie konsultacji społecznych zmian strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Każda zmiana strategii wymaga jej przyjęcia przez strony porozumienia w formie uchwał Rad Miast lub Gmin.

5.2. Monitorowanie i ocena wdrażania

5.2.1. Monitorowanie procesu wdrażania Strategii

Monitorowanie wdrażania strategii polega na obserwowaniu w czasie rzeczywistym procesu realizacji projektów i powstawania w ich ramach produktów. Niezbędnym zadaniem w czasie tego procesu jest systematyczne zbieranie i przetwarzanie danych opisujących postęp realizacji zaplanowanych działań. Dane te dotyczą m.in. terminowości realizacji zadań i osiągnięcia produktów, a także zmian w założonych wskaźnikach. Tak rozumiany monitoring spełnia rolę systemu wczesnego ostrzegania o ewentualnych nieprawidłowościach.

Zadania związane z monitorowaniem i oceną wdrażania strategii realizowane będą na dwóch poziomach. Na pierwszym odpowiadać za nie będą organy Związku ZIT Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku. Podmioty te przeprowadzać będą monitoring rzeczowy odnoszący się do terminowości realizowania zadań i powstawania produktów, a także monitoring finansowy obejmujący analizę przepływów finansowych w ramach realizacji strategii.

Na drugim poziomie monitorowania i oceny wdrażania strategii ZIT aktywni będą przede wszystkim realizatorzy projektów. Na potrzeby ich zadań przygotowany zostanie system monitorowania projektów, który pozwoli systematycznie sprawozdawać organom porozumienia międzygminnego postęp w realizacji projektów i osiągnięcia założonych wskaźników.

5.2.2. Ocena (ewaluacja) stopnia osiągnięcia celów strategicznych

System ewaluacji strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego będzie wpisywał się w system ewaluacji Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 i spełniał będzie wytyczne zawarte w planach ewaluacji programu. Niezależnie od tego, w uzasadnionym przypadku Rada Partnerstwa może podjąć decyzję o przeprowadzeniu samodzielnie lub przez podmiot zewnętrzny ewaluacji etapowej.

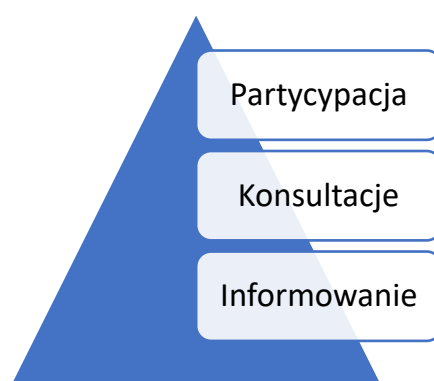
Zgodnie z zasadami dobrego zarządzania takimi jak transparentność i otwartość, każdorazowo wyniki ewaluacji strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego będą udostępniane opinii publicznej.

6. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych

Zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych w przygotowywanie i wdrażanie strategii jest ważne z dwóch powodów. Po pierwsze, zapewnia ono legitymizację decyzji strategicznych podejmowanych przez władze lokalne. Po drugie, przypisuje to odpowiedzialność za rozwój także innym podmiotom niż administracja lokalna. W ten sposób powstaje układ partnerskiego współdecydowania o przyszłości wspólnoty lokalnej.

Przyjmuje się, że zazwyczaj występują trzy poziomy zaangażowania obywateli w proces podejmowania decyzji publicznych.

Rysunek 6. Piramida partycypacji społecznej

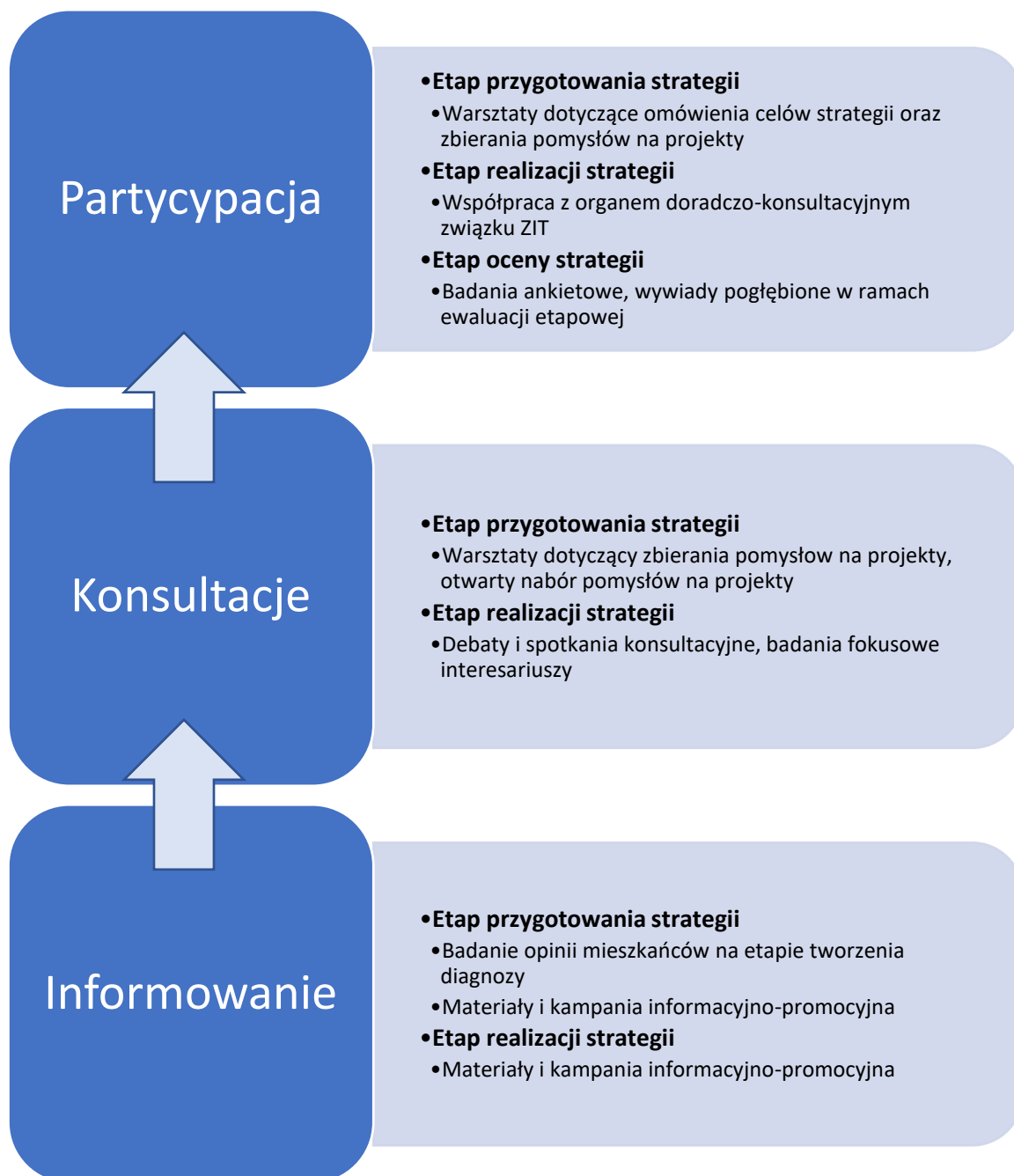

Opracowanie własne

Informowanie jest najniższym poziomem uczestnictwa obywateli w procesach publicznych. Rola obywateli jest tu de facto bierna i samo w sobie nie jest wystarczającą formą zaangażowania interesariuszy. Konsultacje to zasięganie czyjejś opinii bez wzajemnego zobowiązania do jej uwzględnienia. Z kolei partycypacja to uczestnictwo w podejmowaniu decyzji publicznych. Różni się ona tym od konsultacji, że ten kto organizuje partycypację, deklaruje jednocześnie uwzględnienie jej wyników.

Jak zostało już wcześniej kilkakrotnie podkreślone, gminy tworzące partnerstw ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego dotychczas nie współpracowały ze sobą w takiej formie. Jest to kluczowy kontekst dla procesu uspołeczniania prac nad strategią, gdyż oznacza, że w pierwszym okresie przyczynia się on głównie do zaszczepienia w świadomości społecznej nowego układu współpracy w regionie. Aby owe zjawisko skutecznie utrwaliło się w codziennej rzeczywistości wspólnot lokalnych na obszarze funkcjonalnym ważne jest, aby poszczególne szczeble piramidy partycypacji znalazły odwzorowanie w kolejnych etapach prac nad przygotowaniem a potem wdrażaniem strategii ZIT. W partnerstwie ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego przyjęto właśnie taką logikę, którą symbolicznie obrazuje poniższy rysunek.

Rysunek 7. Piramida partycypacji społecznej w nowopowstałym związku ZIT

Opracowanie własne

6.1. Partycypacja społeczna na etapie przygotowywania strategii

Włączanie partnerów społeczno-gospodarczych w proces tworzenia strategii rozpoczęło się już na etapie opracowywania diagnozy. Ze względu na to, że proces uspołeczniania realizował także funkcję zaszczepiania w świadomości mieszkańców nowego partnerstwa, w pierwszej fazie zaangażowanie interesariuszy było przeprowadzone szeroko i przeznaczono na to więcej czasu. Główną metodą zastosowaną podczas prac nad diagnozą było badanie ankietowe opinii trzech grup społecznych – lokalnych liderów reprezentujących wszystkie gminy partnerstwa; młodzież ostatnich klas szkół ponadpodstawowych znajdujących się na terenie powiatów kolskiego i tureckiego; mieszkańców wszystkich gmin na obszarze partnerstwa. Badania ankietowe zrealizowano w okresie od czerwca do września 2022 roku. Pytano w nich o opinię na temat warunków życia, ocenę bieżącej sytuacji na zamieszkiwanym obszarze, słabe i mocne strony miejsca zamieszkiwania oraz działania, jakie należałoby podjąć w najbliższej przyszłości. Ankietę wypełniło 37 liderów lokalnych, 633 osób z grupy młodzieży oraz 578 mieszkańców. Dzięki wydłużonemu terminowi badań zbieranie opinii mieszkańców odbywało się także podczas kilku imprez masowych organizowanych przez samorządy, między innymi były to Dni Miasta i Gminy Turek realizowane przez miasto razem z gminą Turek a także inne wydarzenia plenerowe realizowane w mieście Koło, gminie Koło, gminach Kościelec i Brudzew. Informacje dotyczące badań dostępne były również na stronach internetowych wszystkich gmin oraz innych forach publicznych²³. Osoby reprezentujące samorządy całego partnerstwa aktywnie włączały się w proces zbierania opinii mieszkańców, a także pomagały tam, gdzie mógł pojawić się kłopot w wypełnieniu formularza (np. osoby starsze).

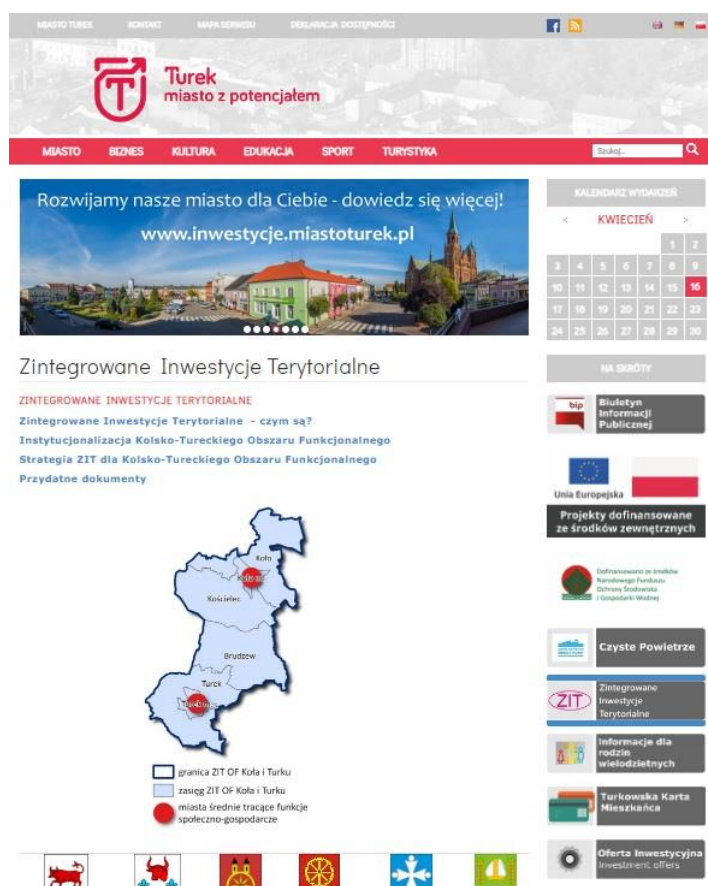
Efekty diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego prezentowane były na stronach internetowych gmin, m.in. miasta Turek, miasta Koło oraz gminy Koło²⁴. Zamieszczane tam informacje na dalszych etapach prac nad strategią służyły do informowania o instrumencie, jakim

²³ Np. <https://miastoturek.pl/45-aktualnosci/5941-zit-wspolnie-dla-przyszlosci>

²⁴ Np. <https://miastoturek.pl/zintegrowane-inwestycje-terytorialne>;
<https://www.kolo.pl/strona/208/zintegrowane-inwestycje-terytorialne>;
<http://www.gminakolo.pl/news/430/zintegrowane-inwestycje-terytorialne>

są zintegrowane inwestycje terytorialne, procesie instytucjonalizacji Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz o postępach w pracach nad strategią ZIT. W tym ostatnim przypadku informowano m.in. o opracowywaniu koncepcji celów i kierunków działań w strategii. Warto także zwrócić uwagę, że partnerstwo obrało spójny wizualnie sposób informowania o ZIT, co jest jednym z drobnych, ale mimo wszystko ważnych efektów zacieśniania współpracy wśród gmin.

Rysunek 8. Strony internetowe Miasta Koło i Turek dedykowane ZIT i strategii ZIT

Opracowanie własne

Kolejnym przedsięwzięciem na etapie opracowywania strategii, który wpisywał się w drugi poziom na piramidzie partycypacji był proces generowania i zbierania pomysłów na projekty. Jednym z narzędzi wykorzystanych w tym przypadku była ankieta internetowa, która miała formę prostej fiszki projektowej przygotowanej w programie MS Forms. W okresie od marca do kwietnia 2023 r. osoby ją uzupełniające proszono o wskazanie informacji takich jak tytuł projektu, uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, odbiorcy projektu, szczegółowy opis wraz ze wskazaniem szacunkowych kosztów, obszar oraz terminy realizacji projektu. Ankieta została rozesłana przez każdą z gmin tworzących partnerstwo do szerokiego grona łącznie ponad 75 podmiotów, m.in. organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, gminnych jednostek organizacyjnych, policji, straży pożarnej, w tym także instytucji powiatowych jak urzędy pracy. W efekcie zebrano 25 pomysłów. Najwięcej pomysłów na projekty zgłoszono do celu pierwszego strategii - 12 projektów i do celu trzeciego – 9 projektów. W ramach celu czwartego

mieszkańcy zaproponowali 4 pomysły na projekty, zaś w przypadku celu drugiego - 0.

Rysunek 9. Formularz ankiety przeznaczonej do naboru pomysłów na projekty strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego

Partnerstwo gmin Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego - pomysły na projekty - Zapisano

Sekcja 2

Cel szczegółowy 1.

Aktywności podejmowane do osiągnięcia danego celu wskazują **kierunki działań**. Odnoszą się one do przyczyn problemów zidentyfikowanych we wspomnianych trzech wymiarach strategii i werbalizują w ogólny sposób rodzaj działalności podejmowanej, aby wyeliminować te przyczyny.

W ramach celu szczegółowego 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców zidentyfikowano następujące kierunki działań:

1. Unowocześnienie i zwiększenie dostępności infrastruktury społecznej
2. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla mieszkańców
3. Utrwalenie wysokiego poziomu oferty edukacyjnej
4. Pobudzenie aktywności mieszkańców

Wiecej na temat diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej dotyczącej tego celu można przeczytać na <https://www.miasoturek.pl/zintegrowane-inwestycje-terytorialne>.

Może teraz Pani/Pan przejść do formularza zgłaszania propozycji projektu.

2. Tytuł projektu *

Wprowadź odpowiedź

3. Potrzeba realizacji projektu *

Proszę zwięźle opisać zasadniczy problem lub problemy dotyczące obszaru Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego, do rozwiązania których przyczyni się zgłoszony przez Panią/Pana projekt.

Wprowadź odpowiedź

4. Odbiorcy projektu *

Proszę wymienić możliwie jak najdokładniej bezpośrednich i pośrednich beneficjentów zgłoszonego przez Panią/Pana projektu.

Wprowadź odpowiedź

Sugestia

Szybkość reakcji jest bezpośrednio powiązana z długością ankiety. Sugierujemy, aby spróbować skrócić ankietę w celu zachęcenia do udziału większej liczby odpowiedzi.

🕒 Szacowany czas wykonania: 14 min

Rozumiem

Opracowanie własne

Metodą, która oprócz formuły konsultacyjnej miała także wymiar partycypacyjny, a więc odnosiła się do trzeciego stopnia na piramidzie partycypacji, były warsztaty strategiczne. W toku prac nad strategią partnerstwo uznało, że najbardziej korzystną z punktu widzenia optymalizacji procesu omawiania celów strategii oraz zbierania pomysłów na projekty będzie organizacja jednego dużego spotkania.

Rozwiązanie to miało jedną niezaprzeczalną zaletę, a mianowicie wykorzystywało efekt skali. W warsztatach zorganizowanych na początku kwietnia 2023 r. uczestniczyło ok. 80 osób reprezentujących m.in. 46 podmiotów ze wszystkich gmin partnerstwa. Dzięki temu wszyscy ci uczestnicy mogli zobaczyć, że powstający nowy format współpracy sześciu gmin w Kolsko-Tureckim Obszarze Funkcjonalnym jest bytem realnym, a nie zadekretowanym wyłącznie na papierze strategii. Efektu tego nie udałooby się osiągnąć, realizując osobne spotkania w mniejszej skali, które nie dawałyby przestrzeni spotkań, tak ważnej na początku krzepnięcia jakiegokolwiek formy partnerstwa międzygminnego. Dodatkowym efektem warsztatów były 33 pomysły na projekty, które wygenerowali jego uczestnicy.

Rysunek 10. Warsztaty strategiczne z partnerami społeczno-gospodarczymi w Brudzewie dotyczące opracowywania projektów

Zdjęcia: Urząd Gminy Brudzew

Niezależnie od wyżej wymienionych form angażowania partnerów społeczno-gospodarczych, każda z gmin przy okazji swojej codziennej działalności rozmawiała z mieszkańcami o pracach nad strategią ZIT oraz możliwościach, jakie się z nią wiążą dla rozwoju Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. W każdej z gmin wójtowie i burmistrzowie informowali o pracach nad strategią ZIT radnych podczas sesji rad gmin lub miast. Oprócz tego informacje przekazywano podczas roboczych spotkań z dyrektorami placówek oświatowych (miasto Koło i Turek, gmina Brudzew), sołtysami oraz LGD Turkowska Unia Rozwoju (gmina Brudzew).

Informacja o konsultacjach społecznych projektu strategii ZIT

Konsultacje były prowadzone dla projektu Strategii ZIT Kolsko- Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego w wersji z 2 października 2023 r. Konsultacje były prowadzone w

imieniu Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku przy udziale autorów Strategii, którymi są członkowie Grupy Roboczej ds. opracowania strategii oraz eksperci Związku Miast Polskich.

Celem konsultacji społecznych było wzmocnienie partycypacji społecznej mieszkańców obszaru funkcjonalnego miast Koła i Turku oraz szersze ich włączenie w życie społeczno – gospodarcze.

Konsultacje przeprowadzono w dniach 19 października do 24 listopada 2023 r.

Konsultacjom poddano następujące dokumenty:

- Raport Diagnostyczny – portret Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego
- Projekt Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Dokumenty te były dostępne w wersji papierowej w siedzibach urzędów: Miasta Turek, Miasta Koło, Gminy Turek, Gminy Koło, Gminy Brudzew i Gminy Kościelec.

Uwagi do ww. dokumentów można było zgłaszać za pomocą formularza konsultacyjnego:

- wypełniając odpowiedni formularz on-line: <https://tinyurl.com/ykcc7efn>;
- wysyłając wypełniony formularz na dedykowany adres poczty elektronicznej wskazany przez każdą z gmin;
- składając osobiście w urzędach gmin.

Podczas konsultacji zgłoszono następujące uwagi w przewidzianej przez związek ZIT formie (formularz konsultacyjny):

1. W mieście Turek uwaga dotyczyła projektu „Sieć specjalistycznych punktów usług społecznych – Miasto Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew”. Zgłoszono propozycję uzupełnienia projektu o usługi adresowane dla dzieci z niepełnosprawnościami takimi jak spektrum autyzmu – zespół Aspergera w wieku szkolnym, w zakresie zajęć treningu umiejętności społecznych (TUS) indywidualnych i grupowych, konsultacji z psychologiem dziecięcym. Zajęcia miałyby być realizowane na terenie miasta Turek. Propozycję tę uzasadniano brakiem tego rodzaju terapii/zajęć na terenie miasta Turku oraz brakiem bezpłatnych usług psychologa dziecięcego.

Odpowiedź: W projekcie „Sieć specjalistycznych punktów usług społecznych – Miasto Turek, Gmina Turek, Gmina Brudzew” przewidziano wsparcie, o którym wspomniano w uwadze. Pomoc psychologiczna ujęta została jako jedno z działań skierowanych nie tylko do dzieci ze spektrum autyzmu, ale także innych grup potrzebujących wsparcia z obszarów miasta Turek, gminy Turek i gminy Brudzew: *„Punkty specjalistycznych usług społecznych są odpowiedzią na rosnące problemy dotyczące osób w tym dzieci ze spektrum autyzmu, osób, które borykają się z dostępem do specjalistycznej terapii dla siebie i swoich dzieci, osób borykających się z niewydolnością wychowawczą będących pod opieką asystenta rodziny, osób w trakcie rozpadu rodziny lub w żałobie po stracie osoby bliskiej.*

Punkt specjalistycznych usług społecznych będą działać na bazie MOPS w Turku oraz GOPS w Gminie Turek i GOPS w Gminie Brudzew. Zakłada się organizację i prowadzenie specjalistycznych usług pomocowych poprzez zatrudnienie specjalistów jak również może zlecać podmiotom gospodarczym realizację powyższych usług w miejscu prowadzenia działalności poszczególnych ośrodków pomocy społecznej realizujących projekty.

Pomoc świadczona będzie w zakresie: pomocy prawnej, psychologicznej, pracy socjalnej oraz mediacji, logopedycznej, terapii sensorycznej, fizjoterapeutycznej, konsultacji w sprawach uzależnień i przemocy w rodzinie”.

Tabela 14. Podjęte działania informacyjno-konsultacyjne

Forma informowania i konsultacji	Opis
Spotkania w szkołach (np. z nauczycielami, rodzicami, zajęcia dla uczniów etc.)	1. Spotkanie z Dyrektorami i nauczycielami placówek oświatowych z terenu Gminy Kościelec (06.11.2023 r.), w trakcie którego przedstawiono główne założenia dotyczące strategii ZIT oraz diagnozy. Omówiono fiszki projektowe przedstawione do konsultacji ze szczególnym naciskiem na część dotyczącą edukacji. W spotkaniu udział wzięło 48 pracowników jednostek oświatowych zgodnie z listą obecności. Pytania, które padły w trakcie prezentacji były na bieżąco wyjaśniane. 2. Wiadomość e-mail do dyrektorów szkół z prośbą o zapoznanie się z dokumentami w zakresie Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz o zgłaszanie ewentualnych uwag do projektu strategii, a także o zamieszczenie informacji dot. konsultacji w dziennikach elektronicznych – 15.11.2023 r. Zwrotne potwierdzenia odbioru. Informacje o zamieszczeniu wiadomości dla rodziców w dzienniku Librus – 15.11.2023 r. 3. 15 listopada 2023r. odbyło się spotkanie Wójta Gminy Brudzew z dyrektorami szkół podstawowych z terenu gminy Brudzew w sprawie przygotowania lekcji wychowania obywatelskiego, na którym przedstawiono informacje o konsultacjach społecznych dotyczących Strategii. W spotkaniu udział wzięli dyrektorzy z 3 placówek oświatowych. 4. 22 listopada 2023r. 11 uczniów klasy 8A Szkoły Podstawowej im. Wojciecha z Brudzewa w Brudzewie uczestniczyło w lekcji wychowania obywatelskiego w Urzędzie Gminy Brudzew. Na spotkaniu przedstawiono informacje o konsultacjach społecznych dotyczących Strategii, ZIT reprezentował członek rady partnerstwa Pan Cezary Krasowski- Wójt Gminy Brudzew wraz z Zastępcą Wójta Gminy Brudzew Panem Pawłem Jacaszkiem, w spotkaniu udział wzięli Tomasz Józefowicz- Sekretarz Gminy, Małgorzata Jafra- Kierownik CUW oraz nauczyciel historii i dyrektor. 5. 22 listopada 2023r. 9 uczniów klasy 8 Szkoły Podstawowej w Koźminie uczestniczyło w lekcji wychowania obywatelskiego w Urzędzie Gminy Brudzew. Na spotkaniu

Forma informowania i konsultacji	Opis
	przedstawiono informacje o konsultacjach społecznych dotyczących Strategii, ZIT reprezentował członek rady partnerstwa Pan Cezary Krasowski- Wójt Gminy Brudzew wraz z Zastępcą Wójta Gminy Brudzew Panem Pawłem Jacaszkiem, w spotkaniu udział wzięli Tomasz Józefowicz- Sekretarz Gminy, Małgorzata Jafra- Kierownik CUW oraz nauczyciel historii i dyrektor. 6. 24 listopada 2023r. 14 uczniów klasy 7 i 8 Szkoły Podstawowej w Galewie uczestniczyło w lekcji wychowania obywatelskiego w Urzędzie Gminy Brudzew. Na spotkaniu przedstawiono informacje o konsultacjach społecznych dotyczących Strategii, ZIT reprezentował członek rady partnerstwa Pan Cezary Krasowski- Wójt Gminy Brudzew wraz z Zastępcą Wójta Gminy Brudzew Panem Pawłem Jacaszkiem, w spotkaniu udział wzięli Tomasz Józefowicz- Sekretarz Gminy, Małgorzata Jafra- Kierownik CUW oraz nauczyciel historii i wicedyrektor. 7. Gmina Koło wysłała zaproszenie do składania uwag do projektu strategii ZIT do dyrektorów szkół i przedszkoli, CUW i GOPS.
Spotkania z mieszkańcami (np. przy okazji wydarzeń okolicznościowych, konsultacji innych spraw etc.)	1. W dniu 30.10.2023 r. odbyło się spotkanie z pracownikami Urzędu Gminy w Kościelcu, w trakcie którego przedstawiono informacje dotyczące Strategii i diagnozy wypracowanej w ramach ZIT, omówiono również fiszki projektowe poddane konsultacjom społecznym. W spotkaniu udział wzięło 18 uczestników. W dniu 21.11.2023 r. zaplanowane były konsultacje z mieszkańcami w Gminnym Domu Kultury, niestety z powodu niskiego zainteresowania spotkanie nie zostało zrealizowane. 2. W siedzibie Urzędu Miejskiego w Turku przy ul. Kaliska 59 wyłożone zostały papierowe formularze zgłaszania uwag do strategii w całym okresie trwania konsultacji. 3. W Mieście Turek informacja o trwających konsultacjach przekazywana była przy okazji bezpośredniej obsługi klientów.

Forma informowania i konsultacji	Opis
	4. W siedzibie Urzędu Gminy Turek wyłożone zostały papierowe formularze zgłaszania uwag do projektu Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego w całym okresie trwania konsultacji. 5. Informacja o trwających konsultacjach przekazywana była przy okazji bezpośredniej obsługi klientów Urzędu Gminy Turek.
Spotkania z radnymi (np. sesje rady, komisje)	1. Spotkanie z radnymi miasta Koła (16.11.2023 r.). Omówiono najważniejsze zagadnienia dot. projektu strategii oraz projektów, które mają być realizowane. Związek reprezentowała Monika Ciesielska, zaproszenia do radnych były kierowane imiennie za pośrednictwem programu e-sesja wraz z omawianą dokumentacją. 2. Spotkanie z radnymi Gminy Kościelec (09.11.2023 r.). Omówiono zagadnienia dotyczące konsultacji społecznych, powstawania strategii ZIT i diagnozy. Pan Wójt Dariusz Ostrowski w zwięzły sposób przedstawił i scharakteryzował planowane do realizacji projekty. Zgodnie z listą obecności udział w spotkaniu uczestniczyły 24 osoby. 3. Informacja o konsultacjach przedstawiona na sesji Rady Miejskiej Turku w dniu 25 października 2023 r. 4. Informacja na posiedzeniu komisji Rady Gminy Turek 26.10.2023 r. dot. konsultacji społecznych projektu Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. 5. Sesja Rady Gminy w dniu 20.10.2023r., przedstawiono informacje o konsultacjach społecznych dotyczących Strategii, ZIT reprezentował członek rady partnerstwa Pan Cezary Krasowski- Wójt Gminy Brudzew wraz z Zastępcą Wójta Gminy Brudzew Panem Pawłem Jacaszkiem, w spotkaniu udział wzięli Radni Rady Gminy Brudzew, zaproszeni goście i pracownicy UG oraz przedstawiciele lokalnych portali internetowych, udział w spotkaniu wzięło około 30 osób, wyświetlono stronę internetową oraz BIP UG Brudzew, gdzie zamieszczono informacje dotyczące konsultacji społecznych. 6. Na Sesji Rady Gminy w Kole 30 października Pan Wójt Mariusz Rybczyński poinformował Radnych i Sołtysów o konsultacjach i zaprosił ich do składania uwag.

Forma informowania i konsultacji	Opis
Aktywności w mediach społecznościowych (np. informacja, film, czat etc.)	1. Informacja dot. Konsultacji społecznych projektu Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego została opublikowana na oficjalny Fanpage miasta Koło na Facebooku wraz z linkiem, który odsyłał do strony, www.kolo.pl na której znajdowała się cała dokumentacja w omawianym temacie. Fanpage został wyświetlony 939 razy. 2. Na fanpage-u Urzędu Gminy w Kościelecu na portalu Facebook umieszczono link odsyłający chętnych do strony internetowej Gminy Kościelec zawierającej wersje elektroniczne Strategii, Diagnozy, Fizek projektowych i formularza składania uwag. 3. Informacja o konsultacjach opublikowana została na fanpage FB Romuald Antosik - Burmistrz Miasta Turku w dniu 20.10.2023 r. 4. Informacja o konsultacjach pojawiła się także na fanpage Miasto Turek Official w dniu 20.10.2023 r. oraz 9.11.2023 r. 5. Informacja w aplikacji eKurenda dot. konsultacji społecznych projektu Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego z 20.10.2023 r.
Informacje na stronach internetowych	1. Na stronie www.kolo.pl została umieszczona informacja dot. Konsultacji społecznych projektu Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. W informacji wskazano termin konsultacji, wyjaśniono czym jest strategia ZIT oraz umieszczono dokumentację (diagnozę, strategię, formularz dot. uwag do projektu strategii, adres e-mail, na który mają być przesyłane uwagi). Dokument wyświetlono 470 razy. Uwag do strategii nie wniesiono. 2. Na stronie https://koscielec.ug.gov.pl/ została umieszczona informacja dotycząca konsultacji społecznych projektu Strategii, Diagnozy regionu i fizek projektowych. Przedstawiono również informacje dotyczącą sposobu przekazywania ewentualnych uwag. W trakcie trwania konsultacji nie wpłynęła do Urzędu Gminy w Kościelecu żaden formularz z uwagami. 3. Informacja na stronie internetowej Miasta Turek z dn. 19.10.2023 r. https://www.miaستoturek.pl/aktualnosci/6386-konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-zit-kolsko-tureckiego-obszaru-funkcjonalnego

Forma informowania i konsultacji	Opis
	4. Informacja na stronie internetowej Miasta Turek z dn. 20.10.2023 r. https://www.miastraturek.pl/aktualnosci/6389-powstaje-strategia-zintegrowanych-inwestycji-terytorialnych-zit 5. Informacja w BIP Gminy Turek z 19.10.2023 r. https://bip.gmina.turek.pl/turekg/bip/komunikaty/2023-rok.html?pid=13262 6. 19.10.2023 r. na stronie internetowej zamieszczono informacje na temat konsultacji społecznych dotyczących Strategii- ilość odsłon na stronie 713. 7. 19.10.2023 r. gmina Koło zamieściła na swojej stronie informację zapraszającą do konsultacji społecznych projektu strategii ZIT - https://www.gminakolo.pl/news/497/konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-zit-kolsko-tureckiego-obszaru-funkcjonalnego
Stacjonarnie	1. W Urzędzie Gminy Kościelec dostępne dla wszystkich chętnych były wydruki Strategii i Diagnozy sporządzonej w ramach ZIT oraz wszystkich fiszek projektowych. 2. W Urzędzie Gminy Turek dostępne były dla wszystkich klientów wydruki projektu Strategii i Diagnozy sporządzonej w ramach ZIT oraz wszystkich fiszek projektowych.

Opracowanie własne

Informacja dotycząca przeprowadzenia procedury SOOŚ

Podstawę prawną dla przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353.).

Pismem z dnia 27 listopada 2023 r. Burmistrz Miasta Turek na podstawie art. 47 wyżej wspomnianej ustawy zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z wnioskiem o uzgodnienie potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowiska dla projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.

W odpowiedzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 3 stycznia 2024 r. uzgodnił brak możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wskazując, że jej zakres i stopień szczegółowości powinna opierać się na podstawie art. 51 ust. 1 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W dniu 29.01.2024r. Lider Projektu Gmina Miejska Turek zawarła Umowę nr POZ/17/BSS/48/24 z Panem Pawłem Czuprynem prowadzącym działalność pod nazwą Zakład Analiz Środowiskowych EKO-PRECYZJA, której przedmiotem była usługa wykonania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt strategii poddaje ów projekt, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Organy te wydają opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii.

W dniu 10 maja br. Wykonawca usługi przekazał treść prognozy oddziaływania na środowisko dla strategii ZIT Kolsko-Tureckiego OF wraz z opinią sanitarną Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu (pismo DN-NS.9011.357.2024 z dnia 23 kwietnia 2024r.) oraz opinię Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo WOO-III.410.195.2024.MM.1 z dnia 6 maja 2023r.).

Z kolei zgodnie z art. 54 ust. 1 wyżej wspomnianej ustawy organ opracowujący projekt strategii zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Na podstawie art. 39 ust.1 pkt 4 omawianej ustawy ustalany jest co najmniej 21 dniowy termin na zgłaszanie uwag.

Konsultacje projektu Strategii ZIT Kolsko- Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko odbyły się w dniach 3 do 24 czerwca 2024 r. Procedurę przeprowadzono na podstawie art. 39 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094, z późn. zm.).

Uwagi do wspomnianych dokumentów można było zgłaszać poprzez specjalnie w tym celu przygotowany formularz konsultacyjny, który następnie mieszkańcy mogli przesłać na adres poczty elektronicznej wskazany przez każdą z gmin, złożyć go osobiście w urzędach gmin bądź przesyłać pocztą tradycyjną na adres urzędów.

Jednocześnie gminy należące do ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego przeprowadziły szeroką akcję informacyjną. Wiadomość o konsultacjach zamieszczona została na oficjalnych stronach gmin, ich profilach w mediach społecznościowych, a także została przesłana pocztą elektroniczną do jednostek samorządowych. Dla przykładu na oficjalnym profilu Gminy Miejskiej Turek post o konsultacjach wyświetlono 1562 razy; w przypadku Gminy Miejskiej Koło było to 460 wyświetleń, zaś Gminy Turek - 386 wyświetleń. W przypadku ostatniej gminy większym zainteresowaniem cieszyła się informacja o konsultacjach opublikowana na stronie internetowej, którą wyświetlono 1331 razy. Liczba wyświetleń na oficjalnej stronie Gminy Miejskiej Turek i Gminy Miejskiej Koło wynosiła odpowiednio 204 i 144 odsłony, w Gminie Koło 123 odsłony, zaś w Gminie Brudzew 147 odsłon.

W toku konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag.

6.2. Partycypacja społeczna na etapie realizacji strategii

Na etapie realizacji strategii kluczowymi celami angażowania w niego partnerów społeczno-gospodarczych są:

- Informowanie o przebiegu procesu wdrażania strategii, podjętych decyzjach oraz planowanych przedsięwzięciach odnoszących się do realizacji projektów i ich monitorowania.
- Zbieranie informacji, a następnie zadbanie o maksymalne spełnienie rzeczywistych potrzeb i oczekiwań beneficjentów poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach strategii.
- Poznanie opinii o planowanych lub realizowanych działaniach, w tym w szczególności dotyczące zmian w strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Realizację tych celów w pierwszej kolejności gwarantuje powołane przez odpowiednie organy Związku ZIT Obszaru Funkcjonalnego Miast Koła i Turku gremium, które ma głos doradczy w tym procesie. Zasadą, która przyświeca związkowi ZIT w tym zdaniu jest zapewnienie otwartości i maksymalnie szerokiej reprezentacji partnerów społeczno-gospodarczych. Niezbędne jest także jak najszybsze ustalenie zasad współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym, w tym tych, które będą dotyczyły udziału interesariuszy w procesie monitorowania wskaźników produktu i rezultatu zarówno projektów, jak i samej strategii ZIT.

Partnerzy społeczno-gospodarczy są włączani w realizację strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego także poprzez udział w debatach i spotkania konsultacyjnych, a także badaniach ankietowych lub fokusowych. Narzędzia te skierowane do poszczególnych grup – organizacji pozarządowych, przedsiębiorców etc. – pozwolą być na bieżąco z potrzebami i oczekiwaniami bezpośrednich beneficjentów strategii. Umożliwi to w razie potrzeby przeprowadzanie celowościowych i uzasadnionych modyfikacji dokumentu.

6.3. Partycypacja społeczna na etapie oceny efektów strategii

Aktywny udział społeczny na końcowym etapie realizacji strategii, czyli ocenie jej efektów, wynika z oczywistej konstatacji, a mianowicie – najbardziej rzetelną ocenę każdej polityki publicznej, przeprowadzają ci, dla których ona powstała. Dlatego też w ewaluację skuteczności wdrażania strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego zaangażowani zostaną wszyscy interesariusze poprzez udział w:

- badaniach sondażowych na temat oceny procesów, które zaszły na obszarze partnerstwa w trakcie i po zakończeniu wdrażania strategii;
- badaniach fokusowych dotyczących jakości życia na obszarze objętym partnerstwem;

- debatach z władzami publicznymi i partnerami społeczno-gospodarczymi na temat efektów zrealizowanych działań.

7. Źródła finansowania

Zgodnie z zasadami realizacji ZIT w Polsce w latach 2021-2027 projekty wynikające z niniejszej strategii mogą być współfinansowane ze środków programów regionalnych i krajowych, w ramach EFRR i EFS+ . Dodatkowym źródłem wsparcia strategii ZIT mogą być środki Funduszu Spójności lub Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji – wówczas finansowane z nich projekty będą miały charakter **komplementarny** do innych projektów wynikających ze strategii. Jednocześnie przestrzegany będzie zakaz podwójnego finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Środki pochodzące z funduszy unijnych będą stanowić główne źródło finansowania przedsięwzięć nowopowstałego partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego. Niemniej część działań strategii została zaplanowana w taki sposób, aby możliwe było pozyskanie na nie finansowania z innych źródeł. Decyzje w tym zakresie będą podejmowane każdorazowo w miarę potrzeb oraz pojawiających się możliwości ze strony funduszy i instytucji krajowych. Jednak uwzględnienie takiej ewentualności w strategii ZIT daje z jednej strony elastyczność związkowi ZIT w zarządzaniu rozwojem, z drugiej strony jest wyrazem bardziej ambitnego spojrzenia na rozwój Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego i nietraktowanie go instrumentalnie jako tylko i wyłącznie narzędzia pozyskania środków z wyodrębnionej alokacji dla ZIT w Programie Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Tabela 15. Potencjalne źródła finansowania działań

Cele szczegółowe Strategii	Działania Strategii	Źródła dofinansowania ²⁵
CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego miejscem bezpiecznym, o wysokiej jakości życia i wspierającym rozwój jego mieszkańców	1.a. Unowocześnienie i zwiększenie dostępności infrastruktury społecznej	źródła krajowe lub zagraniczne
	1.b. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla mieszkańców	Europejski Fundusz Społeczny + Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Inne źródła krajowe lub zagraniczne
	1.c. Utrwalenie wysokiego poziomu oferty edukacyjnej	Europejski Fundusz Społeczny + Inne źródła krajowe lub zagraniczne
	1.d. Pobudzenie aktywności mieszkańców	Europejski Fundusz Społeczny + Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Inne źródła krajowe lub zagraniczne

²⁵ Należy uzupełnić o potencjalne źródła dofinansowania (np. programy operacyjne UE, programy krajowe, instrumenty finansowe itp.)

Cele szczegółowe Strategii	Działania Strategii	Źródła dofinansowania ²⁵
CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Konkurencyjna gospodarka Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego oferująca atrakcyjne miejsca pracy, przyciągająca wyspecjalizowane inwestycje wykorzystujące lokalne zasoby	2.a. Efektywne wsparcie pracowników i pracodawców w adaptacji do zmian na rynku pracy	Europejski Fundusz Społeczny + Inne źródła krajowe lub zagraniczne
	2.b. Rozwijanie lokalnej gospodarki w oparciu o miejscowe zasoby	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Inne źródła krajowe lub zagraniczne
CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Dobrze skomunikowany obszar Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego odznaczający się wysoką zdolnością adaptacji do zmian klimatu a także wysokiej jakości przestrzenią	3.a. Poprawa dostępności i jakości infrastruktury komunikacyjnej	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji Fundusz Spójności Inne źródła krajowe lub zagraniczne
	3.b. Tworzenie bezpiecznych i przyjaznych środowisku przestrzeni publicznych	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Programy realizowane przez NFOŚiGW oraz WFOŚiGW Inne źródła krajowe lub zagraniczne
	3.c. Poprawa efektywności energetycznej budynków w oparciu o potencjał OZE	Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji Programy realizowane przez NFOŚiGW oraz WFOŚiGW Inne źródła krajowe lub zagraniczne
CEL SZCZEGÓŁOWY 4. Skuteczna i odpowiedzialna współpraca na obszarze Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego.	4.a. Rozwój partycypacji społecznej i edukacji obywatelskiej	Budżet jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Partnerstwa (środki własne) Inne źródła krajowe lub zagraniczne (np. Program Fundusz Inicjatyw)

Cele szczegółowe Strategii	Działania Strategii	Źródła dofinansowania ²⁵
		Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030)
	4.b. Instytucjonalny rozwój partnerstwa	Europejski Fundusz Społeczny + Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Inne źródła krajowe lub zagraniczne

Opracowanie własne

Opisany powyżej katalog źródeł finansowania strategii ZIT nie jest katalogiem zamkniętym. Będzie on podlegał weryfikacji i doprecyzowaniu wraz przeprowadzaniem wstępnych analiz wykonalności projektów, a także pojawianiem się harmonogramów, zasad i warunków aplikowania o środki zewnętrzne z poziomu krajowego i międzynarodowego.

W programie Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 została wyodrębniona alokacja dla Partnerstwa ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego na realizację zaplanowanych projektów. Poniższa tabela pokazuje, jakie cele szczegółowe oraz działania programu są dedykowane danemu partnerstwu, a także jaka jest wysokość zakładanego wsparcia finansowego.

Tabela 16. Alokacja na realizację projektów strategii w ramach programu regionalnego

Fundusz	Cel szczegółowy FEWP	Działanie FEWP	Alokacja (euro)	Maksymalny poziom dofinansowania wydatków
EFRR	RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	1.04. Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT	1 262 138,62	70%
EFRR	RSO2.4.Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	2.06. Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT	2 047 923,79	70%
EFRR	RSO2.8.Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	3.02. Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT	4 270 938,26	70%
EFS+	ESO4.4.Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	6.05. Wsparcie pracowników i pracodawców w ramach ZIT	66 130,43	70%
EFS+	ESO4.6.Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie,	6.08. Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe w ramach ZIT	635 727,58	70%

Fundusz	Cel szczegółowy FEWP	Działanie FEWP	Alokacja (euro)	Maksymalny poziom dofinansowania wydatków
	po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami			
EFS+	ESO4.11Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	6.14. Usługi społeczne i zdrowotne w ramach ZIT	256 419,13	70%
EFS+	ESO.4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	6.18. Integracja i aktywizacja społeczna oraz wsparcie potencjału w ramach ZIT	87 782,61	70%
EFRR	RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	7.04 Wspieranie instrumentów terytorialnych ZIT	90 104,18	70%
RAZEM			8 717 164,60	

Opracowanie własne

Ważny kontekst dla zdolności finansowania projektów przez Partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego w latach 2021-2030 stanowi ocena sytuacji finansowej poszczególnych gmin.

Wyniki przeprowadzonej oceny sytuacji finansowej pozwalają zidentyfikować realne możliwości finansowe samorządów, a tym samym określić ich gotowość do podjęcia zobowiązań finansowych wynikających z realizacji działań służących osiągnięciu celów strategii.

Na potrzeby diagnozy potencjału finansowego Partnerstwa zwrócono uwagę na zdolność poszczególnych partnerów (JST) do spłaty i obsługi nowych zobowiązań, tj. nowego długu, który dotychczas nie był planowany, a jego zaciągnięcie może być niezbędne do realizacji projektów. Ponadto analizie poddano poziom wydatków majątkowych z wyłączeniem wydatków majątkowych, które zostały zaplanowane w wieloletnich prognozach finansowych, jako wydatki wieloletnie (tj. ujmowanych w załączniku przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej - WPF) oraz poziom nadwyżki operacyjnej netto. Wskazane informacje pozwalają na określenie zdolności poszczególnych partnerów (JST) do realizacji projektów wynikających ze strategii. Dla celów analitycznych jako ostatni rok prognozy (WPF) przyjęto 2030 r. Analizy dokonano na podstawie przyjętych i zaktualizowanych WPF według stanu na dzień 15 kwietnia 2023 r.

Całkowity prognozowany potencjał finansowy Partnerstwa w latach 2023-2030 kształtuje się na poziomie blisko 79 mln zł, z tego blisko 46,5 mln zł dotyczy zdolności do spłaty i obsługi nowego długu. Łączna kwota wydatków majątkowych, która nie została podzielona na wieloletnie zadania inwestycyjne wynosi 32,4 mln zł. Natomiast prognozowana skumulowana nadwyżka operacyjna netto osiągnie poziom 78,9 mln zł. Na tej podstawie należy wskazać, że maksymalny wkład własny, jaki Partnerstwo może przeznaczyć na realizację projektu wynosi 79 mln zł. Zaangażowanie 100% wkładu własnego nie jest zalecane ze względu na negatywny wpływ ryzyka społeczno-gospodarczego, a także ryzyka prawnego (tj. zmian w systemie finansów samorządowych, które mogą wpływać negatywnie na potencjał finansowy Partnerstwa do realizacji projektów). Tym samym zaleca się realizację projektów z uwzględnieniem dofinansowania zewnętrznego.

Tabela 17. Ramy finansowe realizacji projektu przez partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego

Nazwa JST	Dane	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Wartości skumulowane
Miasto Koło	Zdolność do spłaty i obsługi nowego długu	5 143 956,26	3 838 192,10	3 643 057,05	2 915 893,80	2 092 038,09	2 221 633,37			19 854 770,67
	Kwota niepodzielonych wydatków majątkowych	4 792 447,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			4 792 447,00
	Wynik operacyjny netto	-2 309 308,00	3 650 000,00	150 000,00	0,00	0,00	0,00			1 490 692,00
Gmina Koło	Zdolność do spłaty i obsługi nowego długu	2 669 170,47	1 752 165,81	1 567 658,92	1 858 924,94					7 847 920,14
	Kwota niepodzielonych wydatków majątkowych	0,00	0,00	5 816 040,00	3 358 898,00					9 174 938,00
	Wynik operacyjny netto	-2 806 400,00	595 000,00	1 491 040,00	3 224 898,00					2 504 538,00
Gmina Kościelec	Zdolność do spłaty i obsługi nowego długu	1 812 302,44	984 750,00	660 562,50	1 443 000,00	1 243 125,00	1 018 875,00			7 162 614,94
	Kwota niepodzielonych wydatków majątkowych	3 406 000,00	1 084 452,19	1 591 055,00	1 356 600,00	1 356 600,00	1 356 600,00			10 151 307,19
	Wynik operacyjny netto	-1 994 725,00	1 972 452,19	2 480 000,00	1 306 600,00	1 306 600,00	1 306 600,00			6 377 527,19
Miasto Turek	Zdolność do spłaty i obsługi nowego długu	5 376 769,55	2 713 128,00	3 358 298,00	2 266 187,00	2 932 055,50	5 266 107,00	3 566 916,00	5 924 100,00	31 403 561,05
	Kwota niepodzielonych wydatków majątkowych	812 554,00	1 101 019,20	5 185 702,00	6 330 446,00	2 020 261,00	2 781 442,00	7 000 000,00	7 820 000,00	33 051 424,20
	Wynik operacyjny netto	-2 984 799,00	1 455 071,20	4 340 000,00	5 650 000,00	6 100 000,00	6 830 000,00	6 920 000,00	7 740 000,00	36 050 272,20
Gmina Brudzew	Zdolność do spłaty i obsługi nowego długu	4 828 401,29	3 627 910,86	2 500 104,17	2 011 500,87	1 732 371,43	1 010 217,86	383 527,06	523 312,61	16 617 346,15
	Kwota niepodzielonych wydatków majątkowych	2 150 000,00	0,00	600 000,00	1 700 000,00	1 322 800,00	1 450 000,00	1 500 000,00	1 600 000,00	10 322 800,00
	Wynik operacyjny netto	-2 657 800,00	-986 100,00	603 300,00	1 719 200,00	1 800 000,00	1 924 200,00	1 500 000,00	1 600 000,00	5 502 800,00
Gmina Turek	Zdolność do spłaty i obsługi nowego długu	6 326 632,36	5 585 956,84	4 920 796,99	4 316 488,53	4 135 953,00	4 067 957,95	3 257 318,25	3 502 135,80	36 113 239,72
	Kwota niepodzielonych wydatków majątkowych	33 073 444,50	2 935 792,00	3 334 756,00	3 261 309,00	3 350 671,00	3 509 530,00	3 500 000,00	3 500 000,00	56 465 502,50
	Wynik operacyjny netto	-2 080 987,88	2 950 000,00	3 300 000,00	3 300 000,00	5 505 000,00	5 650 000,00	3 450 000,00	3 450 000,00	25 524 012,12
	Razem: Zdolność do spłaty i obsługi nowego długu	26 157 232,37	18 502 103,61	16 650 477,63	14 811 995,14	12 135 543,02	13 584 791,18	7 207 761,31	9 949 548,41	118 999 452,67
	Razem: Kwota niepodzielonych wydatków majątkowych	44 234 445,50	5 121 263,39	16 527 553,00	16 007 253,00	8 050 332,00	9 097 572,00	12 000 000,00	12 920 000,00	123 958 418,89
	Razem: Wynik operacyjny netto	-14 834 019,88	9 636 423,39	12 364 340,00	15 200 698,00	14 711 600,00	15 710 800,00	11 870 000,00	12 790 000,00	77 449 841,51

Opracowanie własne ZMP

8. Wykazy i spisy

8.1. Spis rycin

Rysunek 1. Obraz z mapą pokazującą podstawowy układ komunikacji kolejowej i drogowej w obszarze Partnerstwa.....	22
Rysunek 2. Liczba samochodów osobowych na 100 mieszkańców (dane powiatowe)	27
Rysunek 3. Logika wartości i zasad w Strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego	39
Rysunek 4. Projekty jako całości aplikacyjne	49
Rysunek 5. Cykl zarządzania strategią ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.....	79
Rysunek 6. Piramida partycypacji społecznej.....	86
Rysunek 7. Piramida partycypacji społecznej w nowopowstałym związku ZIT	88
Rysunek 8. Strony internetowe Miasta Koło i Turek dedykowane ZIT i strategii ZIT	90
Rysunek 9. Formularz ankiety przeznaczonej do naboru pomysłów na projekty strategii ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego	92
Rysunek 10. Warsztaty strategiczne z partnerami społeczno-gospodarczymi w Brudzewie dotyczące opracowywania projektów	93

8.2. Spis tabel

Tabela 1. Liczba motocykli w powiatach kolskim i tureckim	26
Tabela 2. Liczba samochodów osobowych w powiatach kolskim i tureckim	27
Tabela 3. Długość ścieżek rowerowych w Partnerstwie ZIT Kolsko-Turecki (w km).....	29
Tabela 4. Kluczowe problemy Partnerstwa oraz ich przyczyny	35
Tabela 5. Tabela integracji celów szczegółowych strategii z problemami rozwojowymi w poszczególnych wymiarach.....	42
Tabela 6. Powiązania Strategii ZIT Kolsko Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego ze strategiami wyższego rzędu	43

Tabela 7. Działania i typy projektów przewidziane dla realizacji poszczególnych celów szczegółowych strategii	45
Tabela 8. Rezultaty strategiczne poszczególnych celów i ich wskaźniki	47
Tabela 9. Lista główna projektów ZIT w ramach FEW 2021+.....	54
Tabela 10. Lista projektów komplementarnych.....	62
Tabela 11. Projekt Niskoemisyjny transport publiczny w subregionie konińskim.....	67
Tabela 12. Wskaźniki postępu rzeczowego projektów w ramach ZIT finansowanych z FEW 2021-2027	68
Tabela 13. Wiązki projektów i opisy powiązań między projektami	73
Tabela 14. Podjęte działania informacyjno-konsultacyjne	96
Tabela 15. Potencjalne źródła finansowania działań	106
Tabela 16. Alokacja na realizację projektów strategii w ramach programu regionalnego....	109
Tabela 17. Ramy finansowe realizacji projektu przez partnerstwo ZIT Kolsko-Tureckiego Obszaru Funkcjonalnego.....	112

